

PRAKTISCHE OVERDENKINGEN
OVER DE PSALMEN

J.N. Darby

PRAKTISCHE
OVERDENKINGEN
OVER DE PSALMEN

Psalm 1 - 41

Praktische overdenkingen over de Psalmen

Psalm 1 - 41

Auteur: J.N. Darby
Redactie: Hugo Bouter
Vormgeving: Jan Paul Spoor
Eerste editie: 2023
Copyright: OudeSporen online uitgeverij

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch of mechanisch, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoud

Voorwoord.....	9
Psalm 1.....	11
Psalm 2.....	12
Psalm 3.....	12
Psalm 4.....	14
Psalm 5.....	15
Psalm 6.....	17
Psalm 7.....	20
Psalm 8.....	21
Psalm 9 en 10.....	22
Psalm 11.....	23
Psalm 12.....	28
Psalm 13.....	30
Psalm 14.....	31
Psalm 15.....	32
Psalm 16.....	33
Psalm 17.....	58
Psalm 18.....	64
Psalm 19.....	68
Psalm 20 en 21.....	72
Psalm 22.....	75

Psalm 23.	85
Psalm 24.	88
Psalm 25 en 26.	91
Psalm 27.	99
Psalm 28.	103
Psalm 29.	106
Psalm 30.	108
Psalm 31.	111
Psalm 32.	113
Psalm 33.	119
Psalm 34.	121
Psalm 35.	125
Psalm 36.	127
Psalm 37.	135
Psalm 38.	140
Psalm 39.	144
Psalm 40.	146
Psalm 41.	152

Voorwoord

Mijn doel in deze serie artikelen is niet om de Psalmen te interpreteren, maar om er een deel van de geestelijke instructie en opbouw uit te halen die ze aan onze zielen geven. De interpretatie is elders gezocht. De Psalmen geven ons een speciaal licht op de regering van God en de sympathieën van de Geest van Christus met Zijn volk. Dit heeft, in eerste instantie, de Joden als doel en middelpunt. Maar toch, als we rekening houden met het verschil tussen hun staat en de onze, en met de relatie van een volk met de HEERE en kinderen met een Vader, zijn Gods wegen in de regering ook op ons christenen van toepassing. Al is het niet de hoogste grond waarop een christen wordt bekeken, want dat is hemels, het is wel een heel belangrijke en interessante grond, en het brengt al de tederste uitingen van goddelijke zorg naar voren, de zorg van Hem die de haren van ons hoofd telt, en de ernst en waakzaamheid die vereist zijn in het wandelen voor God, die nooit afwijkt van Zijn heilige wegen, die niet bespot wordt, noch Zijn ogen terugtrekt van de rechtvaardigen, hoewel alles de bediening van Zijn genade is om ons te vervolmaken volgens deze wegen voor Zijn aangezicht. Van deze toepassing van de regering van God op de wegen van de christen getuigen vooral de brieven van Petrus.¹ Deze regering in de tweede brief wordt voortgezet tot de voleinding van alle dingen. De eerste is meer de regering van de rechtvaardigen, de tweede het oordeel over de goddelozen, hoewel dat oordeel, als afsluiting van de macht van het kwaad en de bevrijding van de rechtvaardigen, ook in

---

1 Zie 1 Petr. 1:17; 3:10-15 en de geest en strekking van de hele brief.

de eerste wordt genoemd. Hij was de apostel van de besnijdenis, en dit onderwerp kwam speciaal onder zijn aandacht in het onderwijs.

J.N. Darby

Notities bij de Nederlandse vertaling (2023)

Een deel van de psalmen is een vertaling van J.C. Spoor uit het Frans van: 'Réflexions pratiques sur les Psaumes'. Dit waren allemaal losse Word bestanden. Het leek beter om het één geheel te maken, dus zijn mbv. DeepL translator ontbrekende psalmen van het eerste boek van de Psalmen vanuit het Engels vertaald (STEM Publishing). U vindt het resultaat in dit werk. Een overzicht van de revisies vindt u achterin. De psalmen 1 - 17 en 30 - 38 zijn echter nog niet geheel gereviseerd en aangepast op de HSV vertaling.

OudeSporen online uitgeverij

Psalm 1

Deze regering op aarde wordt duidelijk aangegeven in de eerste psalm, evenals het karakter van hen die door deze regering gezegend worden. Hij is het die zich afzijdig houdt van de goddelozen op zijn weg, en zich verlustigt in de wet van de HEERE, en daarover nadenkt. Onderwerping aan Christus, als de bewaarder van deze regering in Gods raadsbesluiten aan het einde van deze tijd van beproeving, is het onderwerp van het tweede. Slechts een paar woorden over de eerste van deze twee psalmen, die de basis leggen voor al de rest. De raad der goddelozen, de weg der zondaars en de plaats der verachtelijken worden vermeden. Hoewel het hier verbonden is met de menselijke verantwoordelijkheid in de wandel, wordt het toch van het kwaad afgehouden. Ik wil de kracht van de woorden niet uitpluizen, maar er kunnen een paar opmerkingen over deze woorden gemaakt worden. De goddelozen hebben plannen, raadgevingen van hun eigen wil, hun eigen manier om de dingen te bekijken en regelingen om hun doel te bereiken. Daar wordt de rechtvaardige niet gevonden. De zondaar heeft een pad waarop hij wandelt, zichzelf daar behagend; de rechtvaardige wandelt niet met hem. De verachters zijn op hun gemak en verachten God; daar zal de rechtvaardige niet zitten. Het oordeel zal komen, en zulke zullen niet mogen staan in de gemeente van de rechtvaardigen die dan tot rust zullen worden gebracht door de heerlijkheid van God.

Psalm 2

Deze psalm kondigt de vestiging van Christus' aardse triomf en koningschap in Sion aan, wanneer de heidenen Hem tot een erfenis zullen worden gegeven. Dit is nog niet vervuld. De regering van God behoedt de goeden niet voor lijden, zoals dan het geval zal zijn, maar verandert lijden in geestelijke zegen, en houdt de rest van de toorn in bedwang, en geeft een heerlijk loon voor onze kleine smarten. Maar voor ons wordt de naam van een Vader erin geopenbaard. We roepen de Vader aan die zonder aanzien des persoons oordeelt naar ieders werk, en we brengen de tijd van ons verblijf hier in angst door, wetend dat we verlost zijn. Hier worden koningen opgeroepen zich te onderwerpen voor het komende oordeel over de aarde. Maar dit is nog niet uitgevoerd, en we moeten onze eigen les in geduld leren. Dit zullen de Psalmen ons leren.

Psalm 3

Laten we eens kijken naar de lessen van de eerste psalmen die volgen. Er zijn veel tegenstanders, maar de eerste gedachte van het geloof is de HEERE. Daar is de geest thuis, en kijkt van daaruit naar de tegenstanders. Er wordt dus op de HEERE vertrouwd. Als de HEERE in het hart komt vóór degenen die mij lastig vallen, is alles goed. Onze geesten zien Hem betrokken in zaken, en hebben vrede. Hij is een heerlijkheid, een schild en een hefboom. Een ander punt is dat het geen luie, lusteloze kijk op kwaad en goed is, noch een lusteloos vertrouwen. Verlangen en afhankelijkheid zijn actief, de banden

van de ziel met de HEERE. Ik riep, en de leugen hoorde. Dat is zeker. Dat is het vertrouwen dat, als we iets vragen naar Zijn wil, Hij hoort, en als Hij hoort, hebben we het verzoekschrift. We verlangen er niet naar, als we oprecht zijn, om iets te hebben dat niet naar Zijn wil is; maar het is een immens iets, te midden van beproeving en moeilijkheden, om zeker te zijn van Gods horen, en Gods arm in wat naar Zijn wil is. Vandaar rust en vrede. 'Ik legde mij neder en sliep, ik ontwaakte, want de HEERE ondersteunde mij.' Hoe nadrukkelijk en eenvoudig! Is het zo met u, lezer? Vindt uw hart bij alle moeilijkheden zo rustend op God als uw Vader, dat het, wanneer het zich vermenigvuldigt, uw geest in rust laat, uw slaap zoet, slapend neerliggend, en oprijzend alsof alles vrede om u heen was, omdat u weet dat God is en over alle dingen beschikt? Staat Hij zo tussen jou en je problemen en kwelgeesten in? En als Hij dat is, wat kan jou dan bereiken? De duizenden vijanden maken geen verschil als God er is. De Assyriër is weg voordat hij kan opstaan om problemen te veroorzaken of dreigementen kan uitvoeren, die immers zijn bewuste angst verraden. Wij zijn dwaas als het gaat om moeilijkheden en beproevingen, wij meten ze af aan onze eigen kracht in plaats van aan die van God, die voor ons is als wij de Zijnen zijn. Wat maakt het uit dat de steden van Kanaän ommuurd waren tot in de hemel, als de muren vallen bij het geblaas van een ramshoorn? Zou Petrus beter op een gladde zee hebben gelopen dan op een ruwe? Onze wijsheid is te weten dat wij - niets kunnen doen zonder Jezus - met Hem alles kunnen doen wat naar Zijn wil is. Het geheim van vrede is om met Hem bezig te zijn omwille van Hemzelf, en we zullen vrede vinden in Hem en door Hem, en meer dan overwinnaars zijn als er moeilijkheden komen; niet dat we ongevoelig zullen zijn voor

beproevingen, maar Hem en Zijn tedere zorg bij ons vinden als er moeilijkheden komen.

Psalm 4

Deze psalm geeft ons een ander zeer belangrijk principe, het effect van een goed geweten in het aanroepen van God in onze nood. Het is hier niet een goed geweten als gerechtvaardigd van zonde, maar een praktisch goed geweten, dat vertrouwen geeft ten opzichte van God. Als ons hart ons niet veroordeelt, zegt de apostel, dan hebben we vertrouwen tegenover God. *'Als ik roep, verhoor mij, o God van mijn gerechtigheid.'* Hij zegt niet: Rechtvaardig mij, o God van mijn gerechtigheid; maar: verhoor mij, De ziel is in moeilijkheden, maar was vertrouwt, had ervaring van Gods trouwe goedertierenheid. Zijn heerlijkheid en eer was van God, hoe waar was dit van Christus! De mens maakte er schande van en zocht naar ijdelheid. Toch bleef het onveranderlijk waar, in de goddelijke regering van Hem die Zichzelf niet kan verloochenen, dat Hij de godvruchtigen voor Zichzelf apart heeft gezet. Zij zijn van U, zegt Christus. Wij zijn een bijzonder volk voor Zichzelf. Nu is dit altijd waar, maar in het wandelen in godsvrucht hebben we het huidige vertrouwen ervan, en ons oog ziet God helder, en we weten dan dat Hij ons zal horen. We hebben de waarneming van wat Hij op dit moment voor ons is niet verloren. Onze ziel is niet vertroebeld en niets is zo snel vertroebeld als de huidige afhankelijkheid van en vertrouwen in God. Integriteit, wanneer er afhankelijkheid is, geeft moed. Het is niet zo dat God ons niet wil horen vanuit de diepten van berouw, maar dit is iets anders.

Integriteit van hart geeft vertrouwen in de dag van moeilijkheden, omdat God gezien wordt door de geest. Het oog is dan op Hem gericht door alle moeilijkheden heen. En zo is het hier ook: Stem af met je eigen hart en wees stil aanbid God in integriteit, zonder angst, en vertrouw op Hem. In wat er om ons heen is, zouden velen kunnen zeggen: ‘Waar is enig goed te vinden?’ en, ontmoedigd en ontmoedigd, wanhopen aan het vinden van enig goed; maar in en door alle omstandigheden heen is het licht van Gods aangezicht het zekere en onveranderlijke goede. Zijn gunst is beter dan het leven. Bovendien verzekert het het goede. De macht van het kwaad is beneden de macht van God. Hij beschikt erover, verwijdert het, verandert het in zegen, maakt het ongedaan als Hij dat nodig acht. Het licht van Zijn aangezicht doet dit voor het geloof. En de ziel verheft zich boven het kwaad en verheugt zich in God. Daarom is er meer vreugde dan in tijdelijke zegeningen. Ze kunnen worden weggenomen: bovendien zijn ze niet God Zelf, en het licht van Zijn aangezicht in moeilijkheden is helemaal Zichzelf, en geeft de ziel het geheim van Zijn wezen voor ons. Daarom gaat men in vrede liggen en slapen - maakt men zich niet ongerust in angstige waakzaamheid voor het kwaad, want tenslotte is het alleen God die hem in vreugde of moeite beschermt.

Psalm 5

Psalm 5 biedt de gelegenheid om iets te zeggen over de oproepen tot oordeel die vele malen in het boek voorkomen, en daarmee zal ik het laten rusten. Er is een standvastige roep in de aanwezigheid van

vijanden. Het is tot de HEERE dat de beproefde kijkt; maar het is op grond van dat rechtvaardige karakter en bestuur van God dat het voor Hem onmogelijk maakt om zelfgenoegzaam naar het kwaad te kijken. Hij zal de gewelddadige en bedrieglijke mens vernietigen. En dit is juist. De christen voelt dat God succesvol kwaad niet eeuwig moet laten voortduren. Als zijn geest op de regering van God rust, ziet hij uit naar de verwijdering van het kwaad door een oordeel en verheugt hij zich daarin; niet door aan de boosdoener te denken, maar aan de gerechtigheid en het resultaat. Wraak behoort God toe. Maar het is geenszins het element waarin Hij leeft. De Jood die zijn deel op aarde heeft - 'want de zachtmoedigen zullen de aarde beërven en zich verlustigen in de overvloed van vrede' - ziet uit naar de verwijdering van de gewelddadige en bedrieglijke mens, om zijn eigen troost en rust te krijgen. Dat geldt niet voor de christen. Hij verlaat de gewelddadige mens hier en gaat naar de hemel. Hij wandelt, wat zijn persoonlijke wandel betreft, in de tijd van genade en verlaat die voor de heerlijkheid. Zelfs in het millennium, wanneer de regering zal worden uitgeoefend en de goddelozen zullen worden afgesneden, is zijn kenmerkende plaats genade. De rivier van water stroomt uit de stad; de bladeren van de boom des levens, waarvan hij de volle rijpe vrucht eet, zijn voor de genezing van de volken. Nu is zijn plaats volledig genade en geduld. Hij doet goed, lijdt ervoor en neemt het geduldig op, en weet dat dit aanvaardbaar is voor God. Hij wil het kwade met het goede overwinnen. Hij ziet het kwaad, weet dat het geoordeeld zal worden, dat het oordeel de tegenstanders zal verslinden, en kan, gezien als tegenstanders, blij zijn dat ze verwijderd zijn van het belemmeren van het goede. Een rechtvaardig oordeel, ik herhaal het nog maar eens, wordt door zijn ziel erkend en

aanvaard. Maar hij zoekt het niet voor zijn eigen gewin of vrijheid. Hij is daarboven in genade. En dit was de plaats van Christus. Hij zal het oordeel voltrekken. Zijn Geest roept in deze Psalmen op tot oordeel. Maar toen Hij op aarde wandelde, waarin Hij een persoonlijk patroon voor ons was, riep Hij niet op tot oordeel over Zijn vijanden. ‘Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen’, was Zijn woord toen hun geweld tegen Zichzelf was gericht; en in het oordeel opende Hij Zijn mond niet.

Psalm 5 neemt nu de oproep tot oordeel over volgens Gods regering van de aarde, gegrond op het onveranderlijke karakter van de HEERE, en verwacht dat het geluk en de vreugde van des HEEREN volk daaruit zullen voortvloeien. En zo zal het zijn; maar niet de onze, want onze vreugde is in de hemel, waar zulke bevrijdingen niet nodig zijn. Wij verlaten de aarde. Vandaar dat, hoewel de geest de juistheid van deze psalm ziet en voelt, ik hem op geen enkele manier geef als de ervaring van een christen, behalve dat zijn roep in moeilijkheden en beproeving onverdeeld en actief tot de Heer is gericht - we mogen tot de Vader zeggen.

Psalm 6

Psalm 6 en 7 hebben beide dit karakter en roepen op tot oordeel. Maar Psalm 6 staat op een heel ander terrein dan Psalm 5 en zal ons in bepaalde opzichten een experimenteel licht geven voor de Christen. Wanneer de gelovige ziel beproefd wordt, is de terugkeer naar God als haar bron en hoop de natuurlijke beweging van het geloof; de grote genade van God door voor ons te zijn, het besef

dat er niets is zoals deze liefde en het vertrouwen dat gepaard gaat met de onderwerping van het hart, trekken het hart naar Hem toe. Er is ook geen zoetere tijd voor de ziel die Hem vertrouwt dan de tijd van beproeving. Dit veronderstelt inderdaad dat de wil gebroken is en het hart onderworpen, en dat Gods liefde gekend is. Als dit niet het geval is, werkt de beproeving door genade onderwerping en wordt dan weggenomen, of de ziel vindt haar geluk in de wijze en heilige wil van God en in de vrucht die het draagt. Maar er is een ander geval waarin beproeving, hoewel ze altijd heilzaam en genadig is, een ander element heeft waardoor het moeilijker wordt om God toe te vertrouwen. Ik bedoel waar de beproeving zijn bron heeft in het gedrag van de persoon die lijdt. Als ik beproeving over mezelf heb gebracht door te zondigen, hoe moeilijk is het dan om er liefde in te zien! Hoe moeilijk is het om niet te zuchten in het besef dat het de vrucht van zonde is, en een terechte berisping ervoor, en dat we dus geen recht hebben om er liefde in te zien! Maar waar kunnen we ons anders toe wenden dan tot Hem? En hoe kunnen we naar Hem kijken om te bevrijden wie we beledigd hebben? Dat is de echte en schrijnende moeilijkheid van een ziel die, omdat ze voelt dat ze verdriet over zichzelf heeft afgeroepen, voelt dat ze geen recht heeft om verlossing te vragen. Ze is inderdaad bijna geneigd om te wanhopen en weg te zinken onder het gevoel van hopeloosheid. Dit was de kracht van de voorbede van onze Heer voor Petrus, opdat zijn geloof niet zou falen, zijn vertrouwen in Christus en zijn liefde en hoop op goddelijke gunst niet verloren zouden gaan, of hij door wanhoop en wroeging in de handen van Satan zou vallen. In zijn geval was het geen beproeving of kastijding, maar het gevaar was hetzelfde. Geloof verhindert dit wanhopige gevoel, maar het neemt

het besef van zonde of van de rechtvaardigheid van de berisping niet weg; maar het vertrouwt op God en Zijn liefde en goedheid, die nu het karakter van barmhartigheid aannemen voor de geest van de lijder. Het besef van zonde is dieper, de angst voor de gevolgen minder, en God wordt ondanks alles met een verootmoedigd hart vertrouwd. Toch wordt gevoeld dat berisping verdiend is - nee, de ziel kan er in zekere mate onder lijden.

Dit is de toestand die ons wordt voorgehouden in Psalm 6. Het pleit voor de benauwdheid en verlatenheid waaronder het ligt, en zoekt genade, en smeekt dat de berisping niet in toorn mag zijn. Het heeft vertrouwen in God, hoewel in aanwezigheid van de gedachte dat de berisping van Zijn toorn slechts het natuurlijke gevolg zou zijn. Het bezit de juistheid hiervan, maar rust in geloof op genade en zegt: Hoe lang nog? God kan degenen die op Hem vertrouwen niet voor altijd verstoten: het licht zal opkomen. Er is relatie met God en geloof rekent daarop. Zodat het hart zijn extreme verdriet en beproeving kan bepleiten bij een God wiens medelijden bekend is. De laatste drie verzen drukken dit vertrouwen volledig uit. We zien hoe de regering van God van toepassing is op deze wereld, zodat de dood in die regering het karakter heeft van afsnijden wanneer hij iemand in de steek laat. Dit was volledig waar bij de Jood, zoals we zien bij Hizkia en zelfs bij Job. Maar het geldt in zekere mate ook voor de christen. Er zijn zonden tot de dood, en de dood kan het karakter van tucht hebben, zoals in 1 Korintiërs 11en kan gearresteerd worden, zoals we lezen in de brieven van Jakobus en Johannes. De Psalm kijkt niet verder, behalve in de duisternis, en de regering van God ook niet. Als de gelovige vrede heeft, kijkt hij naar tucht, zelfs als die terecht streng is, in de zin van een zekere goddelijke gunst. Daarom

is zijn afschuw van de zonde van een veel zuiverder soort, want hij verafschuwt de zonde en niet de gevolgen ervan. Het kan zijn dat de vurige pijlen van de goddelozen hem bereiken of dat angst hem op zijn minst bedreigt. Hij kijkt er doorheen naar Gods barmhartigheid en trouw. Zijn geloof door Christus' voorspraak faalt niet. Toch is dit een vreselijke toestand; maar het hart klampt zich aan God vast en kan zeggen: Hoe lang nog?

Psalm 7

Psalm 7 is een volledige en uitgebreide oproep tot gerechtigheid en wraak, en geloof in dat oordeel. Zo zal de gemeente van de volken op aarde de HEERE bezitten en Hem omringen.

Hij verwacht Gods toorn over de goddelozen zoals hij die voor zichzelf afkeurde, en hij verwacht die met een zeker geloof. Dit doen we en we vinden het allemaal zeer juist en uitstekend; maar ik kan de Psalm niet beschrijven als iets anders dan de ervaring van de christen, behalve het bewustzijn van integriteit en het feit dat we op God vertrouwen. Het is allemaal waar en zeker; maar het is voor hen die zich in de benauwdheid bevinden die door de hoogmoedige goddelozen wordt veroorzaakt, en die op zoek zijn naar bevrijding, maar niet om te lijden zoals en met Christus, zodat ze samen kunnen worden verheerlijkt, dat de psalm een uitdrukking van gevoel geeft.

Psalm 8

Psalm 8 is de viering van de duizendjarige heerschappij en de heerlijkheid van de Mensenzoon in verbinding met en in de mond van het Joodse volk. Maar de psalm geeft ons een zeer interessant inzicht in de heerlijkheid van Christus en, voor zover mogelijk in het Oude Testament, onze associatie met Hem. Het ziet de mens als het beeld van de onzichtbare God, heerser over de schepping. Het gaat niet, en kon niet in directe openbaring, verder gaan dan de plaats van de mens in deze wereld, want het mysterie werd niet geopenbaard in het Oude Testament; maar Adam was het beeld van Hem die zou komen, de HEERE is de Heer van Israël. Wat is de mens? Christus is het antwoord. Maar Hij is Jahweh, en Zijn heerlijkheid verheven boven de hemelen, de aarde onder Zijn voeten gelegd. Zelfs in de dagen van Zijn vernedering werd de vijand en wreker tot zwijgen gebracht door baby's en zuigelingen die Zijn lof uitspraken; want de Vader zorgde ervoor dat, als omwille van Hem de Heer veracht en verworpen werd door de mensen, er een getuigenis van Zijn heerlijkheid zou zijn; en zo was het, als Zoon van God, Zoon van David (waarover deze woorden worden geciteerd) en Zoon des mensen. (Zie Johannes 11 en 12.) Maar te dien dage zal Zijn naam uitmuntend zijn op de gehele aarde, Intussen is Hij gekroond met heerlijkheid en eer, terwijl niet alles onder Hem is gesteld. Als louter schepsel is de mens klein en zwak. Maar de Man van Gods raad, de laatste Adam, is boven alles verheven. Zie Spreuken 8 waar Christus, vóór de schepping, wordt gezien als de wijsheid van God, des HEEREN verrukking en Zijn verrukking in de zonen der mensen. Dus toen Hij geboren werd, vieren de engelen Gods vreugde in (niet 'welwillendheid jegens') de

mensen. Wat is de mens? vraagt Job geïrriteerd. Waarom kon God hem niet met rust laten? (Job 7:17.) En in Psalm 144Waarom zou God de goddelozen zo geduldig sparen? Maar hier is het de Mens in de raadsbesluiten van God, de laatste Adam, de tweede Mens, Christus, de heerlijkheid van Jahweh, als Mens gesteld boven de hemelen, en de aarde onderworpen onder Zijn voeten, ja, alle dingen, die we nog niet zien, alleen de heerlijkheid van God in het gezicht van Jezus Christus gekroond met heerlijkheid en eer, die een weinig lager dan de engelen werd gemaakt om de dood te lijden.

Psalm 9 en 10

Ik ga voorbij Psalmen 9 en 10 - De eerste viert het oordeel over de vijanden van Israël, de tweede beschrijft de slechtheid van hun onderdrukkers, Ze drukken het bewustzijn uit tijdens de verdrukking dat God het ziet, en de nederigen niet vergeet; en dan, bij de bevrijding, vieren ze de trouw van Jahweh. De wereld wordt geoordeeld in gerechtigheid en de HEERE wordt gekend door het oordeel dat Hij uitvoert. Ik hoef alleen maar de ernstige aandacht van de lezer te vestigen op het oordeel over de wereld waar hier over gesproken wordt, en het voornaamste toneel ervan in het land Israël; terwijl in elk geval de nederige ziel in verdrukking en beproeving in de vredige zekerheid mag wandelen dat God haar ziet, en dat haar zaak in Gods handen is; ja, wat moeilijker is, dat wanneer zij het over zichzelf heeft afgeroepen, als zij waarlijk verootmoedigd is, zij op God mag rekenen. Ik keer nu naar de uitdrukking van het gevoel

van hen die in de beproeving zijn voordat de bevrijding komt, en terwijl zij hun zielen in geduld moeten bezitten.

Psalm 11

Psalm 11 ziet duidelijk - zoals altijd het geval is, hoewel het niet in het openbaar wordt geopenbaard zoals in die tijd - dat er geen hoop is van, geen vertrouwen op, de mens op aarde - dat niets aards stabiel is en dat het kwaad de ondergang heeft gebracht. De fundamenten zijn neergehaald, en wat moeten de rechtvaardigen doen? Dit is, voor het geloof, waar sinds de tijd dat Christus op aarde werd verworpen; alleen de remmende hand van God houdt de macht van het kwaad tegen, zolang geduld kan worden uitgeoefend en er nog zielen zijn die tot de gemeenschap van Christus moeten worden getrokken. Het zal openlijk het geval zijn wanneer de goddeloze macht uitoefent op aarde, voordat God opstaat om te oordelen en om alle zachtmoedigen op aarde te helpen. Gevallen van bijzondere beproeving brengen ons vaak in analoge omstandigheden in onze eigen kleine sfeer. Alleen moeten we onthouden dat we te maken hebben met een Vader die als zodanig bekend staat, die ons tuchtigt voor ons welzijn, voor ons hemelse en eeuwige gewin, met een welbekende liefde die Zijn eigen Zoon niet heeft gespaard, maar Hem voor ons heeft overgeleverd.

De vraag die in de psalm wordt gesteld is: Als de fundamenten worden neergehaald, wat kunnen de rechtvaardigen dan doen? - Wat zouden zij kunnen aanmerken als van goddelijke stabiliteit? Want het goede bestaat niet, en de goddelozen worden door geen gewetensbezwaar gestoord, en met bedrog van hart proberen ze de rechtvaardigen

te vernietigen. Er is een tijd waarin de Heer waarschuwt om te vluchten, wanneer geen actie en geen geduld baten. Dat is hier niet het geval. Angst en ongeloof zouden aanzetten tot vluchten, als een vogel, weg van het toneel naar een plaats van toevlucht en menselijke veiligheid. Geloof kijkt hoger. 'Op de HEERE stel ik mijn vertrouwen.' Vertrouwen in Jahweh, die boven alles staat, aan wie niets onbekend is, aan wie niets ontsnapt, wiens trouw onveranderlijk is, zonder wie geen mus op de grond valt, die tenslotte alles bestuurt, wat de plannen van de mens ook zijn, die onze Vader is. Vertrouwen in Hem is de bron en het vredegevende gevoel van de rechtvaardige. Dit geeft, in zijn aard, een volmaakte wandel en kalmte te allen tijde; omdat omstandigheden de gevoelens niet beheersen, en de ziel geen ander motief heeft om haar te leiden dan de wil van God, en vrijmoedigheid kan hebben om het te doen wanneer er een beroep op wordt gedaan, door vertrouwen in Hem. Het geeft ook kalmte, omdat God vertrouwd wordt voor elk resultaat.

Maar het simpele feit van dit vertrouwen is niet alles wat de psalm ons leert. Alles is ondermijnd en in verwarring op aarde; geen veiligheid voor de rechtvaardigen daar. Maar de HEERE is in Zijn heilige tempel; Zijn troon is in de hemel; en Zijn ogen zien, Zijn oogleden beproeven, de mensenkinderen. Hij sluimert noch slaapt; de rechtvaardige mag zijn zaak aan Hem overlaten. Maar daarnaast is er een uitleg van Gods wegen in de tijd van verdriet. de HEERE beproeft de rechtvaardigen. Wanneer Zijn ogen, die alle dingen naar Zijn eigen reinheid ziet, de mensenkinderen beproeven, heeft Hij een doel wat betreft de rechtvaardigen; Hij beproeft en zift hen. Dit is een zeer belangrijke waarheid - de activiteit van God in de omgang met de rechtvaardigen, om Zijn eigen genadige doelen met betrekking

tot hen te volbrengen, om Zijn eigen karakter te openbaren, om te oordelen, en hen ertoe te brengen om te oordelen, over alles wat daar niet naar is, en hen zo de intelligentie te geven van wat Hij is, en hen daaraan zedelijk gelijkvormig te maken, terwijl Hij tegelijkertijd hun wil onderwerpt en hun genegenheid boeit, door het besef van Zijn trouw en liefde. Het breken van de wil is een geweldig middel om het begrip te openen.

Maar Zijn tempel en Zijn troon beheersen dit alles. In Zijn tempel spreekt iedereen over Zijn eer. Het is de plaats waar de mens tot Hem nadert, waar Zijn aard en karakter worden geopenbaard zodat de mens overeenkomstig met Hem kan worden geassocieerd. En de troon bestelt alle dingen om ons op de juiste manier met de tempel te verbinden. Het vlees kan het natuurlijk niet altijd goed vinden, maar deze omgang ermee is precies wat winstgevend is in de zaak. Hij beproeft de mensenkinderen. Hun daden ontsnappen niet aan Zijn oog. Alle dingen zijn naakt en open voor de ogen van Hem met wie we te maken hebben, en Hij oordeelt over alles. Maar meer in het bijzonder beproeft Hij de rechtvaardigen. Dit staat in contrast met Zijn haat jegens de goddelozen, over wie Hij het oordeel zal uitgieten. In Zijn beproeving van de rechtvaardigen moet men eerst aan Gods eigen karakter en heerlijkheid denken. Dit handhaaft Hij. Want hoe Zijn aangezicht de oprechten ook aanschouwt, hoezeer Hij hen ook verrukt in liefde, Hij kan Zichzelf niet verloochenen. Hij zal hen aanpassen aan wat Hij is, maar dit niet opgeven. Hij handhaaft Zijn karakter in de regering. Hij heeft de aarde in Israël laten weten dat Hij geen goddeloosheid duldt, De nabijheid van een volk bij Hem is slechts een extra motief hiervoor. 'U alleen heb Ik gekend van alle geslachten der aarde, daarom zal Ik u straffen voor

uw ongerechtigheden.’ En nu, wat Zijn genade ook is, God spot niet: wat een mens zaait, zal hij oogsten. Er zijn talloze passages waarin dit principe op Israël wordt toegepast. Het wordt zorgvuldig gehandhaafd in Romeinen 2:6 en volgende verzen. De brieven van Petrus ontvouwen in het bijzonder deze rechtvaardige regering van God - de eerste met betrekking tot de rechtvaardigen; de tweede met betrekking tot de goddelozen. Door de rechtvaardigen te beproeven, rechtvaardigt en handhaaft God Zijn karakter in hen die dicht bij Hem staan.

Maar het is ook in het voordeel van hen die beproefd worden, het kostbare bewijs van de voortdurende waakzame zorg van God. ‘Hij onttrekt Zijn ogen niet aan de rechtvaardigen,’ zegt Elihu. Als het nodig is, zijn we in zwaar weer door veelvuldige verzoeken of beproevingen. We moeten het zelfs tot vreugde rekenen (Jak. 1:2-3) als we in verschillende verzoeken terechtkomen, omdat ze geduld bewerken. En let op de vrucht: ‘Laat geduld zijn volmaakte werk doen, opdat gij volmaakt en volkomen zijt, niets tekort komend.’ We moeten roemen in beproevingen (Rom. 5): ze werken geduldig en dit verheldert, als resultaat, onze hoop, de liefde van God wordt uitgestort in het hart - de ware sleutel tot alles wat komt.

De liefde van God in de kastijding zelf leidt tot twee conclusies, uitgedrukt in Hebrëen 12 - de kastijding niet verachten, want er moet een reden voor zijn in ons als de liefde het doet; en niet flauwvallen, want het is de liefde die het doet.

Er zijn twee oorzaken die, zoals ons geleerd wordt in het boek Job, beproevingen over de heilige brengen. Ten eerste, God toont de overtredingen waarin de mens is overschreden, dat wil zeggen,

positieve fouten. Ten tweede onttrekt Hij de mens aan zijn doel en verbergt trots voor hem; Job 33:16-17; hfdst. 36:7-9. Dit boek geeft ons volledig goddelijk onderricht over Gods wegen om de rechtvaardigen te beproeven. Daar leren we nog een andere waarheid, die belangrijk is voor geofende zielen, die vaak stilstaan bij secundaire oorzaken - dat God de oorzaak is en beweegt in al deze beproevingen. De oorsprong van al Jobs beproevingen was niet Satans beschuldiging, maar Gods woord: 'Hebt gij mijn knecht Job overwogen?' God had, en zag dat hij dit nodig had. De instrumenten waren goddeloos, of rampen veroorzaakt door Satan; maar God had Zijn knecht overwogen, de rechtvaardigen beproefd, maar de beproeving precies afgemeten - Zijn ruwe wind in de dag van de oostenwind tegengehouden ['in maat debat met']; en toen Hij Zijn eigen werk had gedaan (wat Satan helemaal niet kon doen), en Job aan zichzelf had getoond, zegende Hij hem overvloedig.

Hij vernedert ons en beproeft ons, zodat we weten wat er in ons hart is - voedt ons met het brood van geloof; maar het is om ons goed te doen in ons laatste einde.

Wanneer de beproeving in de waarheid en kracht van het geestelijk leven wordt ontmoet, ontwikkelt en brengt het veel meer zachtheid en volwassenheid van genade naar buiten - een geest die meer van de wereld naar God is afgescheiden en meer vertrouwd is met God. Waar het door het vlees ontmoet wordt, wordt de wil hiervan - zijn rebellie - aan het licht gebracht, het geweten wordt zich hiervan bewust voor God, en, door de discipline zelf, wordt de eigen wil, zelfs onbewust, vernietigd.

Een beproeving kan op zichzelf geen genade schenken, maar onder Gods hand kan het de wil breken en verborgen en onvermoede kwalen ontdekken, zodat het nieuwe leven vollediger en meer ontwikkeld wordt. God heeft een grotere plaats in het hart, er is meer intelligentie in Zijn wegen, meer nederige afhankelijkheid, meer bewustzijn dat de wereld niets is, meer wantrouwen jegens vlees en jezelf. De heilige is meer gelegegd van zichzelf en gevuld met de Heer. Wat eeuwig en waar is, want goddelijk, heeft een veel grotere plaats in de ziel; wat vals is wordt ontdekt en terzijde geschoven. Er is meer rijpheid in onze relatie met God. We wonen meer in de eeuwige scènes waarin Hij onze zielen heeft gebracht. We kunnen dan terugkijken en de liefde zien die ons door alles heen heeft gebracht, en God zegenen met afhankelijke dankzegging voor elke beproeving. Dit zuivert alleen het vuil weg en bevestigt ons in een helderdere, vollere, duidelijkere hoop en vergroot onze kennis van God, waarbij ikzelf evenredig vernietigd wordt.

Psalm 12

Het is duidelijk dat het geschreven is onder de druk van extreem onrecht en geweld en het gevoel geïsoleerd te zijn. Menselijke macht, en zij die er vertrouwen in hebben, zijn allemaal tegen de ziel. Het is zeldzaam om in zo'n geval terecht te komen, dat wil zeggen, om de gelegenheid te hebben om te lijden zoals hier beschreven wordt. Maar het kan gebeuren. Individuele christenen kunnen geïsoleerd raken en onder druk komen te staan. Vers 5 introduceert des HEEREN oordelen, die er een einde aan zullen maken. Dit doet Hij nog vaak

in Zijn regering, maar het is niet de directe juiste hoop van de christen. Als hij het goed doet, ervoor lijdt en het geduldig verdraagt, is dat acceptabel voor God. Zijn rust is elders, waar God volmaakt verheerlijkt is; zo was het met Christus, en daarom ook met ons. Hij deed het zeker goed, leed ervoor hier op aarde, werd niet verlost. Hoe acceptabel het voor God was, hoef ik niet te zeggen. Het behoorde Christus te lijden. Het is onze winst; zodat we ook kunnen roemen in beproevingen, vanwege hun vruchten, een veel hogere vrucht dan gemak of rust hier, en die rijpt in de hemel, in onze geschiktheid om God dieper te genieten; en als we lijden omwille van de gerechtigheid en Christus, kunnen we zeggen: Gelukkig zijn wij: de Geest der heerlijkheid en van God rust op ons. Maar in veel detailgevallen komt de bevrijding, als we er geduldig op wachten, zelfs hier. In elk geval, en dit is het punt van de psalm, zijn de woorden van de HEERE zuivere woorden; ze bewijzen alles wat in de mens is, maar ze kunnen grondig worden vertrouwd als echt. Hij zal alles wat Zijn mond heeft uitgesproken goed houden in heiligheid, maar ook goed maken in kracht. Onze wijsheid is om vast te houden aan het woord van de Heer, wat er ook gebeurt. Uiterlijke beproevingen zijn slechts instrumenten om het hart te reinigen en te testen op geloof. Het woord is de allerbeste test voor de ziel, de innerlijke maatstaf van haar toestand voor God en de onfeilbare grond van vertrouwen. Als het woord het hart op de proef stelt, als de omstandigheden waarin we verkeren het hart op de proef stellen, dan is dat alleen om het te bevrijden van alles wat ons zou belemmeren om te steunen op elk woord dat uit de mond van God is gekomen en het ons toe te eigenen. We zullen er zeker door leven.

Psalm 13

Psalm 13 vervolgt de uitdrukking van de werking van een ziel onder de beproevingen waar we in Psalm 10 naar hebben verwezen. We hebben er, relatief gezien, minder mee te maken. Toch kan de christen beproefd worden door de kortstondige en schijnbare triomf van de macht van het kwaad, en in zo'n geval kan hij naar de Heer kijken voor bevrijding, om niet achtergelaten te worden alsof God niet voor hem zorgt. We zien hier het verschil tussen het Joodse overblijfsel en Christus, want uiterlijk werd Hij achtergelaten in de hand van de goddelozen; terwijl (hoewel inderdaad sommigen van de wijzen door de hand van de vijand zullen vallen in die dag, en een betere opstanding zullen verkrijgen, maar) zij over het algemeen gespaard en verlost zullen worden. Maar ons doel is nu de morele les. Niet alleen te midden van harteloze en gewetenloze vijanden, maar schijnbaar vergeten van God, vertrouwt de ziel op Zijn barmhartigheid, rekt op Zichzelf in goedheid en trouw van barmhartigheid om zich te verheugen in bevrijding door Zijn kracht voordat het komt. Zo danken we God als we bidden, voordat we het antwoord ontvangen, omdat we in ons hart door geloof weten dat God ons heeft gehoord en geantwoord, we zegenen Hem voordat Zijn antwoord naar buiten komt; en dit is juist het bewijs van geloof. Zulk vertrouwen geeft wonderbaarlijke vrede te midden van beproevingen - we weten misschien niet hoe God zal verlossen, maar we zijn er zeker van dat Hij het zal doen, en terecht. Hij heeft alles tot Zijn beschikking. We vertrouwen op Hemzelf en door naar Hem te kijken krijgt het hart een echt antwoord waarop het vertrouwt. De omstandigheden en het woord beproeven het hart. Vertrouwen en goddelijke bevrijding

verblijden de geest. Men weet, zelfs voordat de bevrijding komt, dat God voor ons is. Raad in het hart is heel natuurlijk, maar geen geloof. Het verzwart en benauwt de geest. Het verdriet neigt naar de dood. De ziel, ook al onderwerpt ze zich, aast op zichzelf; het is het zich wenden tot de Heer dat de ziel verlicht. Het besef dat het de vijand is die tegen ons werkt, helpt de ziel om vertrouwen te hebben. Het is een plechtige en voor de mens ontstellende gedachte, maar bij de Heer is het een grond om verzekerd te zijn van bevrijding.

Psalm 14

Psalm 14 is een eminent voorbeeld van een principe dat zeer vaak wordt toegepast: hoe psalmen of andere schriftgedeelten, die duidelijk letterlijk van toepassing zijn op de Joden in de laatste dagen en op gebeurtenissen die dan plaatsvinden, worden gebruikt als grote principes die moreel beslissen over belangrijke waarheden in alle tijden - waarheden die dan openbaar en gerechtelijk aan het licht worden gebracht. De apostel past deze psalm toe als de uitdrukking van het goddelijke oordeel over de staat van de Joden, zoals verklaard in hun eigen geschriften, en waaruit de noodzaak blijkt van een gerechtigheid die niet van henzelf is. Ik heb er hier niet veel op aan te merken. We kunnen moeilijkheden verwachten die voortkomen uit een totale afwezigheid van de vreze Gods in degenen met wie we te maken hebben. Het is nauwelijks geloofwaardig voor iemand die God vreest, dat dit zo kan zijn, dat er geen berouw is, niets dat het hart vasthoudt in goddeloosheid, tenminste in opzettelijke goddeloosheid, Maar we moeten dit soms verwachten, waar we het

het minst zouden verwachten. Maar de HEERE ziet dit alles. Dit is ons vertrouwen. Hij kan tijd nemen, geduld hebben met het kwaad, of op zijn minst met boosdoeners, en ons oefenen; maar Hij ziet het allemaal. Niet alleen zo, maar God Zelf is in het geslacht van de rechtvaardigen. Er is een invloed die voortgebracht wordt door de aanwezigheid van God bij de rechtvaardigen, die de vijanden van de HEERE voelen, en die in de rechtvaardigen alleen door geloof gekend wordt. We kunnen een voorbeeld zien in wat Rachab klaarblijkelijk zag onder de Kanaänieten; Jozua 2:9. Naar hetzelfde gevoel wordt verwezen in Filippenzen 1:28. Dit gevoel van vrees, bij hen die zich tegen de waarheid verzetten, kan gepaard gaan met grootspraak en geweld; maar wanneer het geloof vertrouwen heeft in Jahweh, hebben de goddelozen, zelfs als ze slagen, altijd vrees. Zo vreesden de Joden, zelfs toen ze Christus gekruisigd hadden, dat Zijn afwezigheid uit het graf de zaken erger zou maken dan voorheen. Maar er moet het gevoel van Gods aanwezigheid zijn voor de rechtvaardigen om zo ondersteund te worden.

Psalm 15

Psalm 15 laat duidelijk zien dat de directe toepassing van deze psalmen op de Joden in de laatste dagen is. Toch is er een huidige regering van God die de heiligen goed moeten onthouden. Het wordt ontwikkeld in de brieven van Petrus - in de eerste ten gunste van de rechtvaardigen, in de tweede in het oordeel over de goddelozen. Zie 1 Petrus 3:10-15, waarin de christelijke toepassing wordt getoond van de principes waarop God met de Joden als een volk omging, en

nog meer absoluut zal handelen in de laatste dagen, maar die hun toepassing hebben op de tijd van ons verblijf hier beneden.

Hoewel deze psalm dus een strikt Joods karakter heeft, hebben we principes om naar te handelen; en vers 4 geeft dus wat de Heer in principe op elk moment behaagt.

Psalm 16

Met deze paar opmerkingen ga ik over naar Psalm 16, die rechtstreeks op Christus van toepassing is, maar waarin we ook het zoetste onderricht voor onszelf zullen vinden. Het is in wezen Christus die de plaats van een mens inneemt, en de weg van het leven voor Hem door de dood wijst, aangezien Hij voor ons kwam, maar vertrouwend op Jahweh, in Zijn tegenwoordigheid, waar volheid van vreugde is. We moeten het directe profetische karakter niet uit het oog verliezen; toch is deze weg een voorbeeld voor ons. De goede Herder is de schapen voorgegaan. Het grote principe dat in de psalm wordt voorgesteld is het vertrouwen op de Heer, zelfs in de dood - de plaats van afhankelijke gehoorzaamheid; en het feit dat de Heer Zelf het hele deel van de mens is, sluit alles uit wat hiermee in strijd is; we kunnen hieraan toevoegen dat we Hem altijd in het oog hebben. Dit zijn de grote principes van goddelijk leven, en van goddelijk leven dat op het toneel van zonde en dood komt. Ongetwijfeld moeten we spreken over de gemeenschap met de Vader en Zijn Zoon Jezus Christus op deze levensweg; maar de grote morele principes, de subjectieve staat van de ziel, wordt hier voor ons naar voren gebracht,

en dat in Christus Zelf. En let op, het is Zijn volmaaktheid als mens, en voor God en ten opzichte van God. Het is niet goddelijke volmaaktheid, God gemanifesteerd aan de mens, maar wat Hij was als mens afhankelijk van God. We hebben niet eens Zijn offer zelf, waarin wij Hem ook moeten volgen (1 Johannes 3:16), maar Zijn plaats als mens in volmaaktheid. Het is volmaaktheid voor God - het principe dat Hem regeerde. Vandaar dat zelfs het woord 'Mijn goedheid strekt zich niet uit tot u' ook op ons van toepassing is. Het lijkt bijna absurd om te beweren dat onze goedheid God niet bereikt; maar als het wordt toegepast op Christus als mens, die absoluut volmaakt was, geeft het ons een begrip van de aard van deze goedheid, een principe dat we op onszelf kunnen toepassen en dat ons op onze plaats zet. Het is de volmaaktheid van de mens ten opzichte van God, de nieuwe weg waarvan Christus de volmaaktheid en het voorbeeld op aarde is. Maar deze gedachte laat de onuitsprekelijk gezegende plaats zien die we als christenen hebben, hoewel we in ons eigen geval niet alleen te midden van zwakheid zijn, maar ook van interne conflicten die niet in Christus waren, in wie geen zonde was. Maar de plaats van Christus is de volmaakte uitdrukking van onze plaats voor God. Dit wordt volledig ontvouwd aan het einde van het Evangelie van Johannes, en in het bijzonder in hoofdstuk 17.

Ook de brief van Johannes, die Christus eerst voorstelt als de manifestatie op aarde van dat eeuwige leven dat bij de Vader was (de manifestatie ervan in een mens die hun handen hadden aangeraakt), leert dat dit waar was in christenen als in Hem (1 Joh. 2:8), en ontvouwt het karakter van dit leven in gerechtigheid en in liefde, met toevoeging van de aanwezigheid van de Heilige Geest, waardoor we in God kunnen wonen en God in ons. Wij hebben dit eeuwige leven,

dat uit de hemel is neergedaald, maar waarvan alleen gezegd wordt dat het in de Zoon is, maar wie de Zoon heeft, heeft het; ja, dit geeft het al zijn waarde. Ongetwijfeld ontvouwt de Brief van Johannes het in al zijn omvang en waarde, zoals het niet ontevold kan worden in de Psalmen: nog steeds hebben we in deze psalm Christus die de plaats zelf inneemt als onder de uitmunters van de aarde. Ik mag hier wel opmerken dat de geschriften van Johannes, hoewel ze er wel op wijzen en duidelijk maken dat we boven met Christus zullen zijn, dit leven niet vervolgen tot de presentatie ervan in heerlijkheid voor God. Dit is het ambt van Paulus; inderdaad, hij had alleen Christus zo gezien. Johannes presenteert het leven in zichzelf en gemanifesteerd op aarde. Het leven is het licht van de mensen.

Ik heb al enige toespelingen gemaakt op een beperking die we, als we over deze psalm spreken, moeten stellen aan de ontwikkeling van het leven van Christus op aarde. Maar deze beperking brengt alleen dat deel van Christus' leven, dat het onderwerp van de psalm zelf is, directer en zegenrijker op zijn plaats. Christus was de manifestatie van God Zelf (ik spreek van de goddelijke trekken van Zijn karakter, niet van Zijn goddelijke natuur en titel) op Zijn weg in deze wereld. Volmaakte liefde werd daar gezien, volmaakte heiligheid en gerechtigheid. Hij was de waarheid in de openbaring van alles wat God is. En dit is zeer gezegend; en hierin moeten we Hem navolgen. (zie Ef. 4:32; 5:1-2; Kol. 3:10). Maar dit is niet het aspect waarin de psalm Hem ziet. Het beeldt Zijn plaats uit als de afhankelijke toegewijde man. Het schildert Hem af als iemand die Zijn plaats inneemt onder het overblijfsel van Israël, in tegenstelling tot de afgoderij van dat volk. Maar daar sta ik nu niet bij stil. Alleen

het karakter van het leven van de gezegende Heer zal onze gedachten bezighouden,

De uitdrukking: 'Mijn goedheid strekt zich niet uit tot u,'² zou niet passen bij de goddelijke manifestatie van goedheid op aarde. Maar door Zijn plaats hier volledig als mens in te nemen, toont de Heer ons de ware plaats van de mens die voor God leeft; niet in zijn onschuld, zeker niet in zonde, maar juist het tegenovergestelde; maar volmaakt, in een wereld vol zonde; in gerechtigheid en ware heiligheid, de kennis hebbend van goed en kwaad, verzocht maar gescheiden van zonde en zondaars; niet hoger gemaakt dan de hemelen, maar er geschikt voor in de verlangens van Zijn natuur, en in de weg er naar toe afhankelijk, gehoorzaam, geen plaats innemend bij God, maar voor Hem als verantwoordelijk mens op aarde, en uitziend naar de plaats van volmaakte zaligheid als mens bij God door in Zijn tegenwoordigheid te zijn, wat volheid van vreugde voor Hem zou zijn: Een plaats die wij, als we Zijn natuur hebben, met Christus kunnen hebben. Het is de mens die op God vertrouwt, die zijn plezier en vreugde aan God ontleent, die door geloof leeft, en in die zin los van Hem - niet God gemanifesteerd in het vlees, waarvan we weten dat het ook waar was voor de gezegende Heer. Dit is weliswaar onze plaats op aarde als geheiligd door de waarheid, maar het staat boven de plaats van het Joodse overblijfsel. Wij hebben een ander in het bewustzijn van vereniging met Christus door de Heilige Geest.

---

2 'Thou art my Lord: my goodness extendeth not to thee' (AV) 'U bent de Heere; mijn goedheid is niet voor U' (HSV)

De Heer neemt de plaats in die wij overwegen, als Hij tegen de jongeman zegt: ‘Waarom noemt gij mij goed? Er is niemand goed dan één, dat is God.’ Tot zover ging het uiterlijk goed met de jonge heerser; maar er was meer dan dit om het leven te karakteriseren waar het goddelijke leven was, in een wereld van zonde en zondaars, op zijn weg naar de plaats van de volheid van vreugde - wat is getoond in Abraham, en in de heiligen van God, in de Davids en de profeten - ‘de HEERE is het deel van mijn erfenis’ - met de Heer Zelf als dat wat het hart bestuurde en leidde: ‘Ga heen, verkoop wat gij hebt en geef aan de armen ... en kom, volg Mij.’ Maar de Heer was toen in ieder geval niet het deel van zijn erfenis: men weet alleen niet wat er daarna door genade van zijn toestand geworden is.

De staat die in deze psalm beschreven wordt, is die van de mens die los van God beschouwd wordt (ik bedoel natuurlijk niet moreel gescheiden, noch raak ik aan de vereniging van de goddelijke en menselijke natuur in Christus); maar het is de mens die deel heeft aan de goddelijke natuur, want alleen zo zou het kunnen zijn, maar die God als zijn object heeft, zijn vertrouwen, als de enige die gezag over hem heeft, volledig afhankelijk van God, en volmaakt in geloof in Hem. Dit kan alleen zijn in iemand die persoonlijk deel heeft aan de goddelijke natuur, God Zelf in de mens, zoals Christus was, of afgeleid zoals in iemand die uit God geboren is; maar, zoals we gezien hebben, wordt Christus hier niet in dit aspect gezien, noch de gelovige als met Hem verenigd. De goddelijke aanwezigheid in Hem wordt gezien, niet in de manifestatie van God in Hem, maar in de uitwerking ervan in Zijn absolute volmaaktheid als mens. Hij wandelt als mens moreel in het zicht van God. Christus is hier afhankelijk van de HEERE voor Zijn opstanding. Hij zegt: ‘Gij zult

niet weggaan,' hoewel Hij zou kunnen zeggen: 'Vernietig deze tempel, en in drie dagen zal Ik hem oprichten.' Toch kon Hij als volmaakt Mens zeggen: 'Vader, in uw handen beveel ik mijn geest.' Zoals Petrus onder de Joden kon zeggen: Hij heeft Hem, die gij gekruisigd hebt, zowel tot Heer als tot Christus gemaakt; terwijl Thomas kon zeggen: Mijn Heer en mijn God. Petrus verlaat deze grond inderdaad nooit - de verworpen Mens, de Messias, door God verhoogd - noch predikt hij de Zoon van God (zoals Paulus meteen deed in de synagogen), hoewel hij de eerste was, door goddelijke openbaring, om Hem als zodanig te belijden.

Daarom is Christus, zoals Hij hier wordt gezien, een volmaakt model voor ons - Hij laat zien wat de volmaakte mens is. Het eerste grote principe, en dat wat de hele psalm kenmerkt, is dat hij zichzelf volledig en vol vertrouwen naar de zorg van God verwijst. Hij bewaart zichzelf niet, zorgt niet voor zichzelf en is helemaal niet van zichzelf afhankelijk; hij verwijst naar God. 'Bewaar mij, o God, want op U stel ik mijn vertrouwen.' Maar dit gaat ver. Als God had Christus Zichzelf kunnen bewaren; maar daarvoor is Hij niet gekomen. In die zin was het onmogelijk. Hij kwam in liefde om te lijden, te gehoorzamen en zo uit genade ook om te redden, maar om God te verheerlijken. Hiervan' moreel gesproken, kon Hij niet afwijken; maar wat macht betreft, had Hij Zichzelf kunnen behouden, of wat de aanspraak op gunst als Zoon betreft, had Hij twaalf legioenen engelen kunnen vragen en krijgen. Maar zo, zoals Hij zegt, had Hij de raadsbesluiten, de geopenbaarde raadsbesluiten, van God niet kunnen vervullen.

Het was vrije onderwerping en afhankelijkheid, maar volmaakte onderwerping en afhankelijkheid - het enige juiste in de positie die Hij had ingenomen. Dit was volmaakt geloof. Hij was de leider en voltooiër van het geloof - afwezigheid van zichzelf, afhankelijkheid en vertrouwen. En we kunnen hieraan toevoegen dat het woord van God de openbaring was waarnaar Hij handelde, dat wat Hij gehoorzaamde, het wapen dat Hij gebruikte, zoals we zien in Zijn verzoeking in de woestijn. Hij was persoonlijk het woord en de waarheid, en alles wat Hij zei drukte uit wat Hij was; Johannes 8:25. Maar het is niet minder waar dat Hij als Mens de Schriften gebruikte en ernaar handelde en gehoorzaamde. Maar hier neemt Hij de plaats in van afhankelijkheid en vertrouwen. Als Mens zegt Hij: 'Bewaar mij, o God, want ik heb tot U de toevlucht genomen.'

Het volgende punt, dat gedeeltelijk noodzakelijkerwijs is voorzien in wat ik heb gezegd, is volledige onderwerping aan de wil van God. Hier voor God, zoals geopenbaard onder de Joden, Jahweh; voor ons zou het de Vader en de Zoon zijn - één God, zelfs de Vader, en één Heer Jezus Christus. 'U hebt tegen de HEERE gezegd: U bent de Heere;' Let op, 'U hebt gezegd.' Hij had deze plaats ingenomen, Hij was Jahweh, maar nam die plaats helemaal niet in hier op Zijn weg. In de gedaante van God, het geen roof achtend aan God gelijk te zijn, had Hij de gedaante van een dienstknecht aangenomen, en werd in de gedaante van een mens gevonden - vrijelijk aangenomen, volmaakt behouden in, door de dood, Zijn ingenomen plaats door vernedering. Vrijelijk aannemen is een goddelijke titel en handeling. Schepselen moeten de hunne houden, hoewel, wanneer ze niet door God gehouden worden, geen van hen dit heeft gedaan. Zijn gegeven, maar verdiende, plaats als Mens is heerlijkheid (Joh. 17). Hij

vernedert Zichzelf en wordt hoog verheven. Hij had tegen de HEERE gezegd: 'Gij zijt mijn Heer, dat wil zeggen, ik ben U onderdanig. Hij had een plaats ingenomen, terwijl Hij nooit ophield God te zijn, en waarvan alleen de Godheid de voorwaarden kon vervullen, buiten de Godheid; maar waarin Hij als mens God tevreden moest stellen, God moest verheerlijken op een aarde van afval en zonde, inderdaad met alles op aarde en Satans macht tegen Hem - aan het eind zelfs Gods toorn, als om Zijn heerlijkheid te vervullen in gerechtigheid.

Vandaar dat de Heer Jezus zegt: 'Mijn goedheid strekt zich niet tot u uit' - tot U. Hij moest de plaats van de mens vervullen in de toestand waarin Gods heerlijkheid zich nu bevond. Een volmaakt mens, wanneer een volmaakt mens, was alleen in volmaaktheid; niemand om te ondersteunen - niemand zelfs om medelijden met Hem te hebben. Hij moest op God vertrouwen in het leven en in de dood, ja, in de toorn. Maar hier is het op de weg van het leven, en zelfs dit wordt Hem getoond; vers 11.

Maar verder waren er voorwerpen van goddelijke gunst van wie Hij zich niet distantieerde. Maar Hij spreekt hier niet over hen als uitverkoren door Zichzelf - zoals in Johannes over Zijn discipelen: 'Gij hebt Mij niet uitverkoren, maar Ik heb u uitverkoren' (hoewel ook daar voor de dienst), noch als uitverkorenen van God in genade, maar als voorwerpen van goddelijke vreugde in de weg die zij bewandelden, zoals zedelijk geopenbaard - zij die in de weg waren die Hij moest bewandelen - 'de heiligen die op de aarde zijn, de uitmuntenden.' Dit is vol van belang. Het is nog steeds Zijn morele plaats als mens, verlustigend in wat God verlustigde, als één volmaakt met God wordend, zoals we in volle gestalte in Mozes Hebr. 11:24-

26 zien. Hij neemt Zijn plaats in bij de heiligen - degenen die werkelijk geheiligd zijn voor God. Dit zien we in feite, en op de manier van de meest volmaakte gehoorzaamheid en vernedering, in het feit dat de Verlosser ging om gedoopt te worden met de doop van Johannes, toen zij die bewogen werden door de Geest van God om zichzelf te vernederen, daarheen gingen. In de eerste en laagste stap van het goddelijke leven, die van het hart dat zichzelf aan God overgeeft in de erkenning van zonde, ging Hij die geen zonde kende met hen die het bezaten; want het bezitten ervan was goddelijk leven en het was zichzelf aan God toewijden. Hoe zoet en troostend in de woestijn om Christus deze weg te zien bewandelen, zegevierend over alle verleiding daarin, zoals direct na Zijn doop door Johannes werd getoond; de sterke man bindend, in het leven bezeten van en zegevierend over alle macht van de vijand.

Men ziet hier gemakkelijk, dat hoewel het het goddelijke leven is, de vrucht van genade, het niet in zichzelf God is die Zichzelf openbaart, een goedheid in haar karakter op zichzelf reikend tot God; want het was eigen zonde, hoewel het goddelijke genade in Christus was om het te doen. Net zoals het niet echt van God was, als zodanig, om te sterven; hoewel niets anders dan de volmaakte liefde, dat wil zeggen, Iemand die God Zelf was, had kunnen sterven zoals Christus deed, Zichzelf gaf, Zijn leven aflegde, een motief gaf aan Zijn Vader om Hem lief te hebben voor wat Hij deed. We zien Iemand die handelde als mens in de plaats van de mens (alleen absoluut, volmaakt en vrij als Hij de Vader liefhad, wat Hij niet had kunnen doen als Hij niet goddelijk was geweest) voor God en tegenover God zoals mensen moesten handelen. Dat een goddelijk Persoon dit zou doen, heeft een waarde die alle gedachten te boven gaat, en het is wat de gezegende

Verlosser voor ons deed, een mens in onze plaats, dat wil zeggen, in de volmaaktheid ervan als Gods verrukking, en in overeenstemming met wat het zou moeten zijn, te midden van deze zondige wereld, wat God erin verheerlijkte.

En het is voor ons van het grootste belang om Christus zo te zien als een voorwerp van verrukking, als een aanbiddelijke verrukking, voor onderricht en bevestiging voor de ziel. Het is een weg die het oog van een gier niet heeft gezien en die geen gedachte van een mens had kunnen volgen, als Christus, de volmaakte, er niet in had gewandeld. We hebben het in het leven - in een Persoon - zoals het alleen zo kon zijn, de weg van het leven in een levende die het ding was om van te houden. Ongetwijfeld geeft het geschreven woord ons de elementen van dit leven in alle details, maar tegelijkertijd geeft het er veel van, hoe veel gezegende voorschriften ons pad ook leiden, in het leven van Christus Zelf; zodat dit leven wordt begrepen overeenkomstig de mate van spiritualiteit die dat leven, zoals het in de evangeliën of andere delen van de Schrift wordt afgebeeld, zijn motieven, of liever zijn motief en aard, begrijpt. Zelfs in het voorschrift vinden we een aanwijzing om de Heer waardig te wandelen tot alle welbehagen. Hoe duidelijk vereist dit de ware kennis van wat Hij is!

Het beeld dat we hebben van dit goddelijke leven, volmaakt in zichzelf, maar tentoongesteld in een kennis van goed en kwaad en bewezen te midden van het kwaad - in ons vernieuwd in kennis naar het beeld van Hem die ons geschapen heeft - wordt duidelijk naar voren gebracht in positieve afscheiding van het kwaad, maar vooral in de drijfveer en bron van het leven, de belijdenis van Jahweh. Hij (v. 4) verwerpt alles wat een andere God genoemd kan worden. Hij

heeft er helemaal niets op te zeggen. Het is een absolute afwijzing. Hij hecht zich aan Jahweh. Trouw aan de HEERE kenmerkt het leven van Christus toen Hij zo op aarde wandelde. We kunnen zeggen trouw aan Christus Zelf. Christus is alles en in alles. de HEERE is niet alleen de Heer om te gehoorzamen, Hij is het deel van Zijn erfenis. Hij zocht niets anders; zoals van de priester van oudsher en nog beter, zoals in hart en verlangen, de Heer was Zijn erfenis en het deel van Zijn beker, Zijn lot hier, dat Hij moest drinken; Zijn genot in hoop, Zijn deel onderweg.

Dit, begrijp ik, is het verschil tussen erfenis en beker. De erfenis is het permanente deel van de ziel; de beker, waar haar gevoelens mee bezig zijn, wat tot een man komt om zijn geest onderweg bezig te houden. Hij geeft de beker van toorn aan de goddelozen te drinken; de gezegende Heer moest de beker van toorn aan het kruis drinken. 'Mijn beker vloeit over' - werd overvuld met zegen; zo zeggen we gewoonlijk dat het een bittere beker was. Het zijn niet alleen de omstandigheden waar we doorheen gaan, tenzij de ziel eraan onderworpen is; maar wat we proeven in de omstandigheden, wat onze geesten voelen, wat op hen drukt in de omstandigheden. Zo waren in Psalm 23 alle omstandigheden droevig, maar Jahweh, die herder was, overlaadde zijn beker met vreugde en zegen. Zo was de HEERE het permanente deel van het hart van Christus en, terwijl Hij door deze wereld wandelde, datgene waarop Zijn hart rustte - wat Zijn gevoelens meer vormde en kenmerkte dan het verdriet dat Hij doormaakte, behalve aan het kruis. 'Mijn spijs is de wil te doen van Hem die Mij gezonden heeft, en Zijn werk te voleindigen.' De mens (nee, zelfs Zijn discipelen niet) kwam nooit in Zijn gedachten. Iemand die eens in genegenheid aan Zijn voeten zat, voelde dat

waaraan Hij een stem kon geven, maar alleen om het falen van al het andere treuriger naar voren te brengen; maar Hij had vlees te eten waar zij geen weet van hadden. de HEERE was het deel van Zijn beker, dichterbij dan alle omstandigheden die anders op Zijn hart als mens hadden kunnen drukken, en die Hij ten volle voelde, als we het kruis buiten beschouwing laten, of liever gezegd meer dan ooit daar, want het was de toorn van de HEERE Zelf die op Zijn ziel drukte in de beker die Hij toen dronk.

Maar verder was de HEERE zo waarlijk de grote omstandigheid en substantie van Zijn leven in en door alles heen, dat Hij alleen maar kon wensen dat Zijn vreugde in Zijn discipelen vervuld zou worden. Maar dan was het van de HEERE alleen, en daarin Zijn volmaaktheid; de wereld was absoluut een droog en dorstig land, waar geen water was, maar des HEEREN gunst was beter dan het leven, en was Zijn leven praktisch door een wereld waar alles gevoeld werd, maar gevoeld met de HEERE realiseerde de HEERE en Zijn gunst, het leven van Zijn ziel, tussen Hem en allen. Dus de christen, misschien verlaten en gevangen: 'De natuur heeft omstandigheden tussen zichzelf en God; geloof heeft God tussen het hart en de omstandigheden. En wat een verschil!

Geen vrede zoals de vrede, die het verbergen in de tabernakel voor de provocaties van alle mensen geeft. Maar dit is een goddelijk leven door de wereld heen; de HEERE - we zeggen de Vader en de Zoon, een helderder ontwikkeling door de Zoon Zelf - het blijvende deel van de ziel, haar erfenis; Jahweh, de tegenwoordige vreugde en kracht die de ziel vervult en haar smaak aan het leven geeft. Vergelijk Psalmen 64 en 23. En ten derde, het gezegende vertrouwen dat de HEERE

ons lot onderhoudt. We vertrouwen niet op onszelf, niet op gunstige omstandigheden, niet op een berg die de Heer zelf sterk heeft gemaakt, maar op de HEERE zelf. ‘Verblijd u in Jahweh, en Hij zal u geven de verlangens van uw hart.’ Geloof leunt op Jahweh, op de liefde van de Vader en Jezus; voor het veiligstellen van onfeilbaar geluk en vrede hoeven we niet naar omstandigheden te kijken, behalve om er met Hem doorheen te gaan. Dit was volmaakt in Christus, Hij had alleen dit en zocht niets anders. We zien het helder gemanifesteerd in Paulus. In principe is het de weg van iedere christen; en op de een of andere dag wordt hij erin geoefend. Het leven van het geloof is dit God Zelf het deel is van onze erfenis en van onze beker Hij onderhoudt ons lot. Dit is gezegend voor ons ontwikkeld in de kennis van de Vader en de Zoon. Maar het grote principe is hetzelfde, het is het leven van Christus, en dit wordt genoten in contrast met en met uitsluiting van al het andere dat het vertrouwen of het deel van het hart zou kunnen worden; hier uitgedrukt in Joodse relatie, maar altijd in wezen waar.

Ik mag hier een onderscheidend kenmerk van deze psalm opmerken, dat beter tot zijn recht komt door het contrast met de psalm die volgt. Het raakt geen omstandigheden, hoewel het ze veronderstelt. Het is goddelijk leven met God, en het kent en leeft in het huidige bewustzijn van alleen Hem. We vinden dat er dood, hades en het graf moeten zijn geweest, maar ze worden alleen genoemd als aanleiding voor de macht en trouw van Jahweh. De psalm is de mens die leeft door, met en met het oog op God in deze wereld, en zo eeuwig van Hem geniet ondanks de dood. Omstandigheden zijn slechts omstandigheden en niet het onderwerp van de psalm. Goddelijk leven gaat nooit voorbij, ‘terwijl wij niet kijken,’ zegt de apostel, ‘naar de dingen die gezien worden, maar naar de dingen die niet gezien worden; want de dingen

die gezien worden zijn tijdelijk, maar de dingen die niet gezien worden zijn eeuwig.’ Dat is de christelijke uitdrukking hiervan. Het eerste deel van de zin, dat ik niet citeer, vertelt het effect hiervan wat betreft de omstandigheden, en moet eerder vergeleken worden met de volgende psalm. De apostel drukt het leven zelf prachtig uit in één woord: ‘want leven is voor mij Christus; sterven’, geen wonder, was ‘gewin’. Maar het is belangrijk om te onthouden dat er een innerlijk goddelijk leven is dat in God woont en vreugde heeft, dat niets te maken heeft met omstandigheden, hoewel het ons in staat stelt er doorheen te gaan, en in ons erdoor geholpen wordt, omdat het vlees en de wil uitgeschakeld worden, zodat we meer volledig van het innerlijke leven met God leven.

Maar het gevolg in de ziel is het diepe bewustzijn van zegening. ‘De lijnen zijn mij op aangename plaatsen gevallen.’ Christus had dit niet op dezelfde manier kunnen zeggen, als Hij het koninkrijk op aarde had gehad; wij ook niet, als we in de hof van Eden waren geweest, of de wereld tot onze beschikking hadden gehad. Deze levende relatie met God werpt een licht, een stralenkrans op iedereen; het verlicht de ziel met zo’n direct bewustzijn van goddelijke zegening dat er niets vergelijkbaars is, behalve de volledige realisatie ervan in de aanwezigheid van God. Een mens met God, genietend van Hem in een natuur die daartoe in staat is met al het noodzakelijke bewuste resultaat waar het zonder een wolk vervuld zal worden - een mens zoals Christus in deze wereld met God was - is de meest volmaakte vreugde die mogelijk is, behalve de eeuwige vervulling van alles wat daarin gekend en gevoeld wordt. Het is niet het deel van de Messias, het is die vreugde waarover Christus spreekt als Hij zegt: ‘opdat zij mijn vreugde in zichzelf vervuld zullen hebben.’ Ongetwijfeld zal Hij

alle dingen beërven, maar ik denk niet dat dit hier de gedachte is. Dit was niet de vreugde die voor Hem was weggelegd en waarvoor Hij het kruis doorstond en de schande verachtte. Er is 'een onverderfelijke, onverderfelijke en niet vergankelijke erfenis voor ons gereserveerd in de hemel'. Dit wordt gekend door vreugde in God. Het leven heeft daar zijn vreugde. In Gods aanwezigheid is volheid van vreugde. Ik geloof dat de regels die op aangename plaatsen zijn gevallen, zijn vreugde als mens in God zijn, en in wat voor God was (vgl. Kol. 3:1-3).

In wat volgt hebben we de actieve uitdrukking van dit leven met betrekking tot God. 'Ik zal de HEERE zegenen die mij raad geeft.' We hebben in het goddelijke leven de positieve instructie van wijsheid nodig - raad; wijsheid, een goddelijke aanwijzing en richting in de verwarring van het kwaad in deze wereld; om wijs te zijn over wat goed is; 'niet als dwazen, maar als wijzen, de tijd verlossend - niet onverstandig, maar begrijpend wat de wil van de Heer is,' geeft de HEERE raad. Dus als iemand 'geen wijsheid heeft, laat hij dan vragen aan God, die aan alle mensen vrijgevig geeft en niet berispt'. Er is het immense voorrecht van de positieve leiding en leiding van God, het belang dat Hij voelt om de godvruchtige mens op het rechte pad te leiden, op het ware pad dat bij God Zelf past, door de woestijn waar geen weg is. Voor de onschuld die de zegeningen van God geniet, was er geen weg nodig. Welke weg is er te vinden in een wereld die van God is afgeweken? Het zou zijn om terug te keren, maar dit is onmogelijk; geen zondaar is ooit teruggekeerd naar onschuld. De weg van de boom des levens is aan die kant afgesloten; maar hoe een weg in een wereld zonder God? Maar God kan een weg maken, als Hij een nieuw leven geeft, met een nieuw voorwerp voor dat leven -

Zichzelf als gekend in de hemel - als er een nieuwe schepping is, en wij zijn nieuw geschapen. Nu is Christus een nieuw leven, en gaat door de wereld, volgens dit leven, naar een nieuwe plaats die aan de mens is gegeven; en Hij doet dit als mens, afhankelijk mens. God heeft de weg bereid voor de mens die begiftigd is met dit leven, en dus voor Christus, die dit leven was, en dus het licht van de mensen. Hij heeft zelfs de speciale werken voorbereid die daarbij passen: 'goede werken, die God tevoren bereid heeft, opdat wij daarin zouden wandelen.' Deze laatste gedachte gaat inderdaad iets verder dan onze psalm. Het omvat in ieder geval de activiteit van de goddelijke natuur in de mens, en is niet beperkt tot de juiste en heilige weg van de mens in dit leven voor God, iets dat op zijn plaats net zo belangrijk is als het andere. Mozes vraagt dus niet: 'Wijs mij een weg door de woestijn', maar: 'Wijs mij Uw weg, opdat ik U ken en genade vind in Uw ogen'. Wat Mozes zocht, geeft de HEERE de raad en leiding van Zijn liefde. Zo wandelde Christus; zo leidt Hij Zijn schapen, door voor hen uit te gaan; en nu worden wij door de Geest van God geleid als zonen van God. Het is de goddelijke weg van wijsheid die 'het oog van de gier niet heeft gezien': de weg van de mens, maar van de mens met het leven van God, die naar de tegenwoordigheid van God gaat, en de onkreukbare erfenis, op een ongeschonden weg - de weg van God over de wereld; maar God geeft er raad voor. Er is afhankelijkheid van God voor dit, en Christus wandelde erin. 'Gij zult mij leiden door uw raad,' zegt zelfs het overblijfsel van Israël; zoals de HEERE in Psalm 32, 'Ik zal u leiden door mijn oog.' Ik herhaal, Hij is geïnteresseerd in de leiding van de mens van God, en de ziel zegent Hem. Op deze weg is Christus gegaan. Het geschreven woord is het grote middel

hiervoor; nog steeds is er de directe werking van God in ons door Zijn Geest.

Maar er is ook goddelijke intelligentie. ‘Mijn teugels instrueren mij in de nachttijd.’ Het goddelijke leven is intelligent leven. Ik scheid dit niet van goddelijke genade in ons, maar het is anders dan gegeven raad. We kunnen vervuld worden met de kennis van Zijn wil in alle wijsheid en geestelijk inzicht; Kol. 1:9-10. ‘Waarom oordeelt gij zelfs van uzelf niet,’ zegt de Heer tot de Farizeeën, ‘wat recht is?’ Zo tonen de geheime werkingen en gedachten van het hart, wanneer ze verwijderd zijn van uitwendige invloeden, wat geschikt is voor het pad en de weg van God in de wereld. Een mens is geestelijk gezind en onderscheidt alle dingen. Het is de werking van het leven van binnen (in ons door genade) op goddelijke dingen, en in de waarneming van de goddelijke weg, die welbehaaglijk is. In Christus was dit volmaakt, in ons in de mate van onze spiritualiteit; maar waar de christen veel aandacht aan moet schenken, is dat hij de heilige suggesties en conclusies van het goddelijk geïnstrueerde leven niet verwaarloost wanneer hij vrij is van de invloed van omringende omstandigheden. Het kan dwaasheid lijken, maar als het gevonden wordt in nederig wachten op God, zal het uiteindelijk Zijn wijsheid bewijzen. Het kan altijd onderscheiden worden van een verheven verbeelding.

In de eerste plaats is de toestand van de ziel precies het tegenovergestelde, want de pretentie van speciale geestelijke leiding is nooit nederig. Maar daarnaast is het controlerende oordeel van Gods woord, dat het hele goddelijke leven beheerst, er om valse pretenties te beoordelen. Dit goddelijke leven is altijd absoluut onderworpen. Christus, die dit leven was - ja, het Woord en de Wijsheid was - eerde

toch (en omdat Hij dat was) altijd volledig het geschreven woord als de leiding en autoriteit van God voor de mens.

Maar leiding door de Heer is niet het hele praktische proces van de uitoefening van goddelijk leven. Het kijkt volledig naar de Heer. 'Ik heb,' zegt Christus, wandelend als mens op aarde, 'Jehovah altijd voor mijn aangezicht gesteld.' Hij hield Hem altijd in het oog. Hoe moeten onze harten toegeven dat dit niet altijd zo is! Hoe teruggetrokken van alle kwaad - hoe krachtig moreel in het midden van deze wereld - zouden we moeten zijn, als het altijd zo was! Er is niets in deze wereld zoals de waardigheid van een man die altijd met God wandelt. En toch is er niets dat verder gaat dan falen in nederigheid: sterker nog, hier is het volmaakt. Zelfverheffing is mogelijk noch gewenst in de aanwezigheid en het genot van God. Wat een afwezigheid van het eigen ik, wat een verloochening van alle wil, wat een eenduidig oog, en dus een heldere en ernstige activiteit van het doel, wanneer de Heer het enige voorwerp en doel is! Ik zeg de Heer, want geen ander dergelijk doel kan het hart bevelen en heiligen. Alles zou tegen de plicht tegenover Hem ingaan. Hij alleen kan het hele hart vol licht maken, wanneer plicht en doel van het hart samengaan en slechts één zijn. Dit is inderdaad wat Jakobus 'de volmaakte wet van vrijheid' noemt - volmaakte gehoorzaamheid, maar volmaakt doel van hart, zoals Jezus zegt: 'opdat de wereld weet dat ik de Vader liefheb, en zoals de Vader mij geboden heeft, zo doe ik.' Als christenen zeggen we: Christus is alles en wie Hem liefheeft, houdt Zijn geboden.

Zo plaatste Jezus de HEERE altijd voor zijn aangezicht. Dit is de perfectie van de mens als mens. Dit is de maatstaf voor onze mate van spiritualiteit, de standvastigheid en zuiverheid waarmee we dit

doen. Maar als Jezus dit deed, dan kon de HEERE Hem en ons zeker niet teleurstellen. Zo wandelend houdt Hij de heilige op de weg die de Zijne is. 'Ik heb de HEERE altijd voor mijn aangezicht gesteld; omdat Hij aan mijn rechterhand is, zal ik niet worden bewogen.' Dit is bekend door geloof. Hij kan ons laten lijden omwille van de gerechtigheid (Christus deed dat) - ter dood gebracht worden (Christus was dat); maar geen haar van ons hoofd kan Hij op de grond laten vallen, noch falen in het ons doen ingaan in het leven volgens de weg waarop we wandelen. Maar hier is het vertrouwen in de HEERE Zelf. Het is geloof; niet de kwestie van gerechtigheid in Jahweh, die in de volgende psalm aan de orde komt. Geloof, in het wandelen op de weg van de mens volgens Gods wil, en alleen naar God toe als het heiligende doel en object, weet dat God aan zijn rechterhand is. de HEERE zal Zich verzekeren. Hoe, of waardoor, is niet de vraag. Het zal des HEEREN veiligheid zijn. Wat een kracht geeft dit om door een wereld te gaan waar alles tegen ons is, en wat een heiligende kracht heeft het! Er is geen ander motief, geen andere bron dan Jahweh, die enig ander verlangen kan bevredigen, of waardoor het hart zich veilig wil stellen door iets anders te zoeken.

Daarom wachtte Christus geduldig op de HEERE en zocht geen andere bevrijding. Wij hoeven ook geen andere te zoeken, en dit maakt de weg volmaakt. We keren ons niet af om de weg gemakkelijker te maken. En hierop richt de psalm zich. De dood was er vóór Christus. Zoals Abraham werd opgeroepen om zijn zoon te doden in wie de beloften zouden worden vervuld, zo moest Christus, als levende op aarde, afstand doen van alle beloften waarop Hij recht had, en van het leven met hen.

De smart hiervan voor Hem - want Hij voelde alles volmaakt - wordt in Psalm 102 uitgebeeld: maar zoals Abraham op de HEERE vertrouwd en Izaäk in een gestalte uit de dood ontving, zo vertrouwt de Heer hier, de leider en voltooiër van het geloof, op de HEERE met het oog op Zijn eigen dood - is volmaakt in het vertrouwen daarin. Hij had de HEERE altijd voor Zijn aangezicht gesteld. Hij was aan Zijn rechterhand; daarom was Zijn hart verblijd en Zijn heerlijkheid verheugd Zijn vlees rustte in hoop, want de de HEERE waarop Hij vertrouwd zou Zijn ziel niet in de hades achterlaten, noch Zijn Heilige het verderf laten zien. 'Heilige' is hier niet hetzelfde als 'heiligen op aarde'. 'Heiligen' zijn zij die apart gezet zijn - aan God gewijd. Uw 'Heilige' is iemand die in vroomheid wandelt, aangenaam voor God. Het is Christus die in dit karakter bekend is. Hij krijgt deze naam ook in Psalm 89:19, waar staat 'van uw heilige'. Merk op dat het 'Uw Heilige' is, Iemand die moreel bij God hoort door de volmaaktheid van Zijn karakter. Christenen zijn zo, alleen vol onvolmaaktheden. Ze zijn heiligen, apart gezet voor God, maar ze zijn ook - en moeten wandelen als de 'uitverkorenen van God, heilig en geliefd'; en als zodanig het karakter van genade aantrekken, waarin Christus wandelde. Het eerste gedeelte van Kolossenzen 3 toont dit leven in het groot in ons. Efeziërs 1:4 toont het in zijn volmaaktheid in resultaat. Dit vertrouwen van de vrome ziel in de trouw van Jahweh, de redenering van het geloof vanuit deze natuur dat het niet anders kan, en het bewustzijn van de relatie met God als Zijn verrukking, is hier heel mooi. Het is niet: 'Gij zult mij opwekken'; maar het is niet mogelijk in de gedachte van Hem in wie de kracht van het leven is, dat de HEERE de ziel die dit leven heeft in

de hades zou achterlaten, ver van Hem in de dood, en het voorwerp van Zijn vreugde zou laten wegzinken in het verderf.

Dit morele vertrouwen en deze conclusie is buitengewoon mooi. 'Het was niet mogelijk,' zegt Petrus, 'dat Hij daarvan zou worden weerhouden.' Dit kan Zijn Persoon omvatten, maar Zijn macht kan niet gescheiden worden van deze genade. Hetzelfde vertrouwen dat uit het leven voortvloeit, wordt geopenbaard met betrekking tot des HEEREN Hem de weg van het leven wijzen. Het is de volmaaktheid van geloof met betrekking tot het leven, maar in Jahweh. 'Gij zult mij de weg des levens wijzen', misschien door de dood heen; want daarheen leidde deze weg, als hij volmaakt met God wilde zijn - maar om daar niet te blijven, of het was geen weg des levens, kon de HEERE hem geen andere wijzen. De mens had, ondanks de waarschuwing, de weg van de dood genomen - de weg van zijn eigen wil en ongehoorzaamheid; maar Christus komt, de gehoorzame Mens. Er was geen weg voor de mens in het paradijs, geen natuurlijke levensweg in de woestijn van de zonde. De mens had geen leven in zichzelf; maar welke weg van het nieuwe goddelijke leven in de mens zou er voor de mens kunnen zijn in de wereld van de zonde, tussen mensen die al van God waren afgeweken? De wet had er weliswaar één voorgesteld, maar die bracht alleen de zondigheid van de natuur van de mens aan het licht. De kennis van de zonde was erdoor, en haar buitensporige zondigheid. Christus, die het leven had, had het zonder twijfel kunnen houden, ja, deed het, omdat er in Hem geen zonde was, maar Hij was hierin volledig gescheiden van ons, die zondaars zijn. Hij was alleen, gescheiden van de zondaars. Maar op een geloofsweg kon Hij worden geassocieerd met hen die door het woord levend werden gemaakt - belijders van zonde, geen bewaarders

van de wet, rechters van alle kwaad, door levendmakende genade gescheiden van zondaars, en de geloofsweg bewandelend dwars door de wereld, niet ervan, naar de volledige uitkomst van dit goddelijke leven, dat hier niet was, dat door de dood van vlees moet gaan. Hij had niets te oordelen, niets te belijden, niets om voor of aan te sterven in Zichzelf; maar Hij kon wandelen op de heilige weg van het geloof dwars door de wereld waarin zij, als vernieuwd, moesten wandelen. Maar voor hen was deze heilige weg noodzakelijkerwijs de dood, want hun leven was een leven vol zonde. Hij had alleen kunnen blijven, en twaalf legioenen engelen kunnen hebben, en naar de hemel kunnen gaan; maar, eerbiedig gesproken, hoewel dit rechtvaardig voor Hem zou zijn geweest, had het geen zin dat Hij hiervoor een mens werd.

En niet alleen sterft Hij voor hen (want boetedoening is niet het onderwerp van deze psalm, maar leven) maar, nadat Hij zich had voorgenomen om met hen, ja, vóór hen te gaan, bewandelt Hij deze weg door de dood, opdat Hij de macht ervan voor ons zou vernietigen, en bewandelt Hij die alleen, zoals Hij Satans macht in deze wereld had overwonnen en die nu ook in de dood heeft vernietigd - bewandelt Hij die alleen. De discipelen konden Hem daar niet volgen, totdat Hij Satans macht daarin had vernietigd. 'Gij kunt Mij nu niet volgen, maar gij zult Mij daarna volgen.' Geen oprechtheid van menselijke wil, geen genegenheid, kon daar blijven. Maar toen hij dood was voor de zonde en gesterkt met de kracht van Christus, kon hij een ander hem laten binden en hem laten dragen (zoals Jezus deed) waarheen de natuur niet wilde. Christus verbond Zich dan vanaf de doop van Johannes met deze heiligen op aarde - bewandelde de weg, alleen volmaakt los van de zonde, en alleen met God, Zijn wil doende, toonde deze levensweg in de mens; dan,

gestorven aan de zonde, en, in het volle resultaat van dit leven op zijn eigen plaats, waar geen kwaad is, leeft Hij tot God. Hij deed dit door geloof, toen Hij op aarde was, altijd; maar als mens, in een wereld los van God, en met het woord als zijn gids, leefde Hij naar elk woord dat uit de mond van God kwam, zoals wij moeten doen. De opstanding toonde de volmaaktheid van een leven dat altijd volgens de Geest van heiligheid was; maar nu leeft Hij daarin op zijn eigen plaats, en dit is wat Hij, hoewel door de dood heen, in een ononderbroken leven voorziet. 'In Uw tegenwoordigheid is volheid van vreugde.' Dit, altijd Zijn verrukking, was nu Zijn volmaakte genot, 'en aan Uw rechterhand' (goddelijke kracht had Hem naar deze plaats van macht en aanvaarding gebracht - het getuigenis van Zijn volmaakt aanvaardbaar zijn voor God) zijn 'genoegens in eeuwigheid.'

Dat is het leven, zoals het leven bij God is, het leven als mens in deze wereld, zich associërend met de heiligen op aarde en hun weg betredend (niet Christus die hen met Zich verenigt), het leven voor God en altijd naar Hem kijkend: een leven dat, hoewel het vrij van zonde was, noch de onschuld noch de zondige mens kon kennen, dat in feite niet in het paradijs geleefd moest worden, dat niet geleefd kon worden als behorend tot de wereld, maar dat door haar heen voor God geleefd werd, waarbij de HEERE altijd voorop werd gesteld als zijn object. Dat is het leven dat wij moeten leven. 'Ik ben met Christus gekruisigd, maar ik leef, niet ik, maar Christus leeft in mij; en het leven dat ik in het vlees leef, leef ik door het geloof in de Zoon van God, die mij heeft liefgehad en Zichzelf voor mij heeft overgegeven. Christus, zoals de psalm ons laat zien, leefde het leven van geloof, en nooit van iets anders dan geloof; en dit was Zijn

volmaaktheid. In deze wereld is er geen ander voor een mens, een leven dat geen ander doel heeft dan de Heer Zelf.

Dit is een prachtig punt - helemaal niet één object in de wereld. Want anders is het geen geloof, maar zicht, of lust. De onschuldige mens had geen voorwerp; hij genoot in vrede van Gods goedheid. De van God afgeweken mens had vele dingen; maar al deze dingen scheiden zijn hart van God en eindigen in de dood. Moreel gescheiden van God kan hij een hongersnood in het land vinden, maar hij heeft op geen enkele manier God als doel. Maar het nieuwe leven dat van de Vader neerdaalt, kijkt met verlangen op naar zijn bron, en wordt de natuur in de mens die naar God neigt, heeft de Zoon van God als doel - zoals Paulus zegt: 'opdat ik Christus moge winnen.' Dit leven heeft helemaal geen deel aan deze wereld; en, als leven in de mens, kijkt het naar God, leunt het op God, en zoekt het geen andere zekerheid of steun, gehoorzaamt het God, en kan het alleen door geloof leven. Maar dit is het leven van een mens, het strekt zich niet uit tot God. God, als zodanig, is heilig, is rechtvaardig, is liefde; maar kan, dat is duidelijk, niet door geloof leven. Hij is het object ervan. Noch is het precies het leven van een engel, hoewel zij heilig, gehoorzaam en liefdevol zijn. Het is het leven van de mens, die volledig voor en naar God leeft in een wereld die van Hem is afgeweken - vandaar, naar Hem toe en door geloof; want het is niet alleen dat zij erin dienen: dat kunnen engelen doen. Maar hoewel zij er moreel niet toe behoren, want het leven is uit de hemel neergedaald: 'Zij zijn niet van de wereld, zoals Ik niet van de wereld ben.' Toch, wat betreft hun plaats als mens, zijn zij er wel van, en daarom moeten zij leven, om er niet zedelijk van te zijn, objectief er geheel buiten; dus moeten zij tegen God zeggen, of het zou afgoderij zijn.

Maar dus, hoewel het het leven van een mens is, en niet meer als zodanig, toch moet het absoluut voor God zijn, overeenkomstig Zijn natuur: en het leeft, doordat het leeft, voor God. De levende Vader had Christus gezonden, en Hij leefde 'vanwege de Vader,' 'zo zal hij die Mij eet, leven vanwege Mij.' God is de maatstaf van volmaaktheid in motief - vandaar, hierna in genot, en een hart geheel gevormd op Hem. Dit leven van de mens leidde Christus, en vervulde de hele loopbaan ervan. Hieruit wilde Satan dat Hij in de woestijn kwam, en een wil had - de stenen tot brood maken, wantrouwen - uitproberen of de Heer Zijn belofte zou vervullen of Hem in de steek zou laten, een doel hebben - de koninkrijken van de wereld. Dit laatste vernietigde de aard van het leven zelf, en Satan wordt openlijk ontdekt en ontslagen. Christus wilde niet uit de afhankelijke, gehoorzame, plaats van onvoorwaardelijk vertrouwen van de mens in de HEERE komen. Zijn weg hier was met de voortreffelijken van de aarde, volmaakt in het leven dat uit de hemel was neergedaald, maar dat op aarde werd geleefd, opziende naar de hemel.

Wat onze voorrechten in vereniging met Christus ook zijn, het is allemaal belangrijk voor de christen om te leven in de vreze en het geloof van God, volgens het leven van Christus. Het is niet de verantwoordelijkheid van de mens zonder wet of onder de wet als een kind van Adam; het is allemaal voorbij met ons op die grond. Het is de verantwoordelijkheid van het nieuwe leven van geloof, dat hier een pelgrim en een vreemdeling is - een leven dat uit de hemel is neergedaald ('God heeft ons eeuwig leven gegeven, en dit leven is in zijn Zoon; wie de Zoon heeft, heeft leven'), maar een leven dat de mens leeft terwijl hij door deze wereld gaat, maar er volledig buiten staat in zijn doel - een leven van geloof, dat in Gods

tegenwoordigheid volheid van vreugde vindt. Het leven van een mens strekt zich niet uit tot God, hoewel het volmaakt is voor God en in zijn verrukking in God. Zo was Christus, hoewel Hij veel meer was dan dit. Zo zijn wij, voor zover we christenen zijn; alleen moeten we onthouden dat de ontwikkeling van dit leven in ons niet, zoals in de psalm, in verbinding staat met de naam van Jahweh, maar met de volledige openbaring van de Vader en de Zoon. De gezegende die zo als mens op aarde leefde, is als mens aan Gods rechterhand, waar eeuwige genoegens zijn, bij Hem in wiens tegenwoordigheid volheid van vreugde is. Zijn vlees zag geen verderf en zijn ziel werd niet achtergelaten in hades. Voor deze vreugde die Hem ten deel viel, heeft Hij de schande veracht en het kruis verdragen, de leidsman en voltooiër van het geloof.

Deze psalm geeft ons het innerlijke geestelijke leven van Christus, en dus van ons, dat eindigt in de hoogste vreugde van Gods aanwezigheid.

Psalm 17

Psalm 17 beschouwt dit leven praktisch hier beneden en met betrekking tot zijn moeilijkheden met de mens die tegengesteld is aan wat juist is. De staat van de ziel wordt nog steeds gekenmerkt door volledige afhankelijkheid van God, maar wat betreft integriteit tegenover God en tegenover de mens kan de ziel rechtvaardigheid aanvoeren. Toch wreekt zij zich niet, maar werpt zich volledig op God en krijgt zo de vruchten van Zijn rechtvaardig handelen. Dit is een groot geheim van praktische wijsheid om zichzelf niet te wreken - het geduld van het nieuwe leven te midden van het kwaad, en te kijken,

en alles aan God over te laten. Dit veronderstelt de rechtvaardige weg als de mens van het goddelijke leven, die daarom een beroep kan doen op Gods noodzakelijke oordeel erover, wetend wat Hij is, en ook vertrouwend op Hem; maar zelfs hier wordt bevrijding gezocht, geen wraak, alleen het teleurstellen van de plannen van goddeloosheid. Als we niet rechtschapen hebben gewandeld, is vertrouwen in God nog steeds onze ware plaats. Hij spaart en herstelt in barmhartigheid; maar dit is niet het onderwerp van deze psalm, hoewel het in andere psalmen aan de orde komt. Hier is het rechtvaardige leven dat God bekijkt en rechtvaardigt tegen de mensen van deze wereld, want het is Christus, en christenen voor zover zij het leven van Christus leven. Onmiddellijk, zoals altijd, is het Christus en het overblijfsel. de HEERE verhoort de rechtvaardigen en het gebed dat niet van geveinsde lippen uitgaat.

Merk op dat in deze psalm het leven van Christus wordt verondersteld en gevonden om tegenstand en verdrukking te ontmoeten in de wereld van de mensen van deze wereld. We hebben gezien hoe afgescheiden het was, verbonden met de voortreffelijkheden van de aarde, er als een vreemdeling doorheen gaand, hoewel menselijkerwijs erin. Maar dan ziet het geloof - en dit laat zien hoe volledig er nog steeds naar de HEERE wordt gekeken - dat de mensen van deze wereld de mensen van Gods hand zijn. Ze dienen om het hart te bewijzen, en, in ons die altijd het gevaar lopen om in de wereld te glijden, om ons er vreemdelingen in te houden. Toch bevrijdt God van hen, Christus werd om gezegende redenen niet bevrijd, maar gaf Zichzelf vrijelijk. Het hart heeft hier het gevoel van gerechtigheid, en rekt daarom op bevrijding; maar er is geen geest van wraak. Het is de Geest van Christus Zelf, en daarom boven de geest van het overblijfsel, en nog veel

meer de christelijke geest. Er is het bewustzijn van rechtvaardigheid en integriteit, maar volledige afhankelijkheid van de Heer wat dat betreft, niet wat betreft rechtvaardiging - dat is hier niet de vraag - maar vertrouwen. 'Ik weet niets van mijzelf,' zegt Paulus, 'toch ben ik hierbij niet gerechtvaardigd.' Opnieuw: 'Indien ons hart ons niet veroordeelt, zo hebben wij vertrouwen tegenover God.' Aldus Jezus: 'De Vader heeft mij niet alleen gelaten, want ik doe altijd wat Hem behaagt.' Er is het bewustzijn van rechtvaardigheid en vertrouwen in God. En het hart doet een beroep op Hem, vanwege de gerechtigheid. En dit alles is juist, denkt juist over God, en vertrouwt op God dat Hij niet tegenstrijdig met Zichzelf zal zijn, en dat ook niet kan zijn. Als er verlangen naar wraak is, zijn we hier beneden gezonken.

Let op de verdere trekken van het bewuste leven. Het is niet slechts rechtschapen wandel, maar een bewezen hart, waar de geheime bewegingen van het hart alleen met God zijn, Wanneer de teugels instrueren, bewijst God, maar niets wordt gevonden. Dit, absoluut waar van Christus, is waar van de Christen wat betreft het doel van zijn hart, en voor zover hij niets achterhoudt, niets voor God terughoudt. Dit kan, al is het dan in uiterste vernedering, waar zelfs gefaald is. 'Gij weet alle dingen, gij weet dat ik u liefheb.' Zo in Job. Hij hield vast aan het bewustzijn van zijn integriteit - niet dat hij niet gefaald had. De tekortkomingen van de natuur moesten worden gecontroleerd en beoordeeld, en dit deed hij alleen toen hij zich verootmoedigde in de aanwezigheid van God. Hij had lange tijd, zoals God getuigt, zijn integriteit in alle opzichten bewaard. Hij was altijd zo met God, maar hij kende zichzelf niet zoals het nodig was. Christus heeft altijd zo gewandeld, en de beproevingen van Zijn hart vonden alleen integriteit bij God. Er was een doel: ook zijn mond

mocht niet overtreden. Hij was een volmaakt mens, zoals Jakobus zegt. Vervolgens, wat betreft de werken van mensen, want Hij wandelde als een mens in deze wereld, was het woord Zijn absolute regel. Daardoor behoedde Hij Zich voor de wegen van de vernietiger. Maar er is geen hoogmoed, maar volledige afhankelijkheid van de HEERE op de juiste weg. 'Houd mijn gaan op Uw paden, opdat mijn voetstappen niet uitglijden.' Dat was het praktische leven van Christus in deze wereld. Dit was Zijn leven en wandel op zich.

In wat volgt uit vers 6 wordt het kijken naar God getoond met betrekking tot de tegenstand en verdrukking van de goddelozen. Hij ziet uit naar des HEEREN goedertierenheid als zijn enige verblijfplaats in de aanwezigheid van zijn vijanden. Ook dit is volmaaktheid. Zijn weg was met God; geen toegeven om de mensen te behagen en gespaard te blijven; geen klagen dat hij zijn deel niet had in deze wereld. Hij ziet het succes en de voorspoed van de mensen van deze wereld, zonder afgunst. Volledig beproefd geloof is nog steeds geloof. Als we op de Heer vertrouwen en Hem als ons deel hebben, hebben we moed om op Zijn pad te wandelen en de natuur niet tevreden te vinden; maar dit is geloof. Als dit niet zo is, zal er enig verlangen zijn naar wat het natuurlijke hart zou kunnen hebben, en dus gevaar om te zwichten om te hebben wat de natuur hunkert en de wereld geeft - per slot van rekening kaf dat vergaat. Maar het menselijk hart moet iets hebben. Als het de Heer heeft, is het voldoende, maar dit beproeft het. Hier hebben we perfectie met betrekking tot het hart en de weg in deze wereld. Het grote geheim is om het hart met Christus te vullen en zo op Gods weg te zijn. Zo is er geen ruimte voor wil en daden die de ziel kwellen en waarvan het zelf altijd het middelpunt is, als Christus in het hart is dat in geloof wandelt. Vandaar dat

Zijn aanwezigheid in gerechtigheid is wat voor de ziel staat als het gezegende resultaat. Het is in gerechtigheid.

Het is niet de absolute vreugde in God van Psalm 16, maar de gerechtigheid die vreugde geeft in Zijn tegenwoordigheid voor hen die daarvoor en daardoor geleden hebben hier beneden in Gods wegen, in een tegengestelde wereld, een afwezigheid of ontkenning van zichzelf. 'God is niet onrechtvaardig om te vergeten.' 'Het is een rechtvaardige zaak bij God om te vergelden ... aan u die verontrust bent rust met ons.' En ook het hart is tevreden, hier niet precies met wat God is, maar met wat wij zijn. 'Ik zal ontwaken naar Uw gelijkenis'; dus 'wij zullen Hem gelijk zijn, want wij zullen Hem zien zoals Hij is.' We zijn voorbestemd 'om gelijkvormig te worden aan het beeld van zijn Zoon, opdat Hij de Eerstgeborene zou zijn onder vele broeders.' Heilige vreugde in God, Hem altijd voor ogen hebben, leidt tot volmaakte vreugde en blijdschap in God, wanneer Zijn tegenwoordigheid die volmaakt maakt. Innerlijke en uiterlijke trouw aan God te midden van een tegenwerkende en misschien onderdrukkende wereld leidt tot rechtvaardige beloning van heerlijkheid en Gods aanwezigheid in gerechtigheid. Beide zijn volmaakt in Christus en door Christus, het deel van de heiligen.

Verzen 7 en 11 geven de algemene toepassing op hen die met Christus verbonden zijn; toch, hoewel van toepassing op het overblijfsel, geeft de psalm de juiste volmaaktheid van Christus en dus van de Christen. Verlossing wordt nu gezocht in deze psalm, niet in Psalm 16. Daar was het de volmaakte doorgang van het leven. Daar was het de volmaakte doorgang van het leven met God door de dood heen, tot aan de volheid van vreugde in Hem in Zijn tegenwoordigheid.

Hier wordt gezocht naar rechtvaardige bevrijding van mensen. En hiervoor - ook al worden we geëerd met martelaarschap, volgens het patroon van het lijden van Christus - mag de Christen kijken. 'De Heer zal mij verlossen,' zegt de apostel, 'van elk kwaad werk, en mij bewaren voor zijn hemels koninkrijk.' De ziel mag vol vertrouwen en volledig op God vertrouwen, tegen alle machinaties van de goddelozen in, als wandelend op het pad der gerechtigheid. God redt zulken door Zijn rechterhand. Hij mag vertrouwen op herstel als hij gefaald heeft; maar er is een pad van gerechtigheid dat Christus hier beneden in een wereld van zonde heeft afgelegd en het gezegende spoor van Zijn stappen en de getuigenis van de bewegingen van Zijn hart voor ons heeft achtergelaten om in te wandelen en door te leven.

Psalm 18 is van het grootste belang voor de interpretatie, omdat het het lijden van Christus voorstelt als het centrum van alle bevrijding van Israël. Zijn schreeuw daar riep alle gunst van God in kracht over Israël uit. Maar juist daarom heb ik er niet veel over te zeggen als het gaat om de toepassing ervan op ons. Het grote principe dat ontwikkeld wordt - en het is een kostbaar principe - is de roep tot een vertrouwde God in nood, die Hij zeker hoort. Christus is hiervan het voorbeeld, net als elders. 'Deze arme man riep, en de HEERE hoorde hem.' Alleen is het hier niet, zoals in Psalm 34 tedere medelijden met de lijdende armen; maar de belangstelling die de HEERE heeft voor een lijdende Christus, die in volmaakte gehoorzaamheid aan de wet heeft gewandeld. De psalm is een psalm van lof, omdat Hij gehoord is en de HEERE gekend is als een rots en een bevrijder; maar dit is, zoals vaak opgemerkt, het resultaat dat in de eerste verzen wordt uitgedrukt, en waartoe het leidt, wordt dan vervolgd.

‘Ik zal de HEERE aanroepen’, want het is Zijn naam, en de Zijne alleen, de God van Zijn volk, die vertrouwen inboezemt. Het is Zijn naam die gevierd wordt, maar wat al Zijn lof heeft opgewekt is het antwoord op de roep die tot Hem werd opgeheven in nood temidden van vijanden, in de smarten van de dood. In die nood hoorde de HEERE uit Zijn tempel. Dit associeert het meteen met de aarde, en bevrijding, en triomf daar. Maar een ander punt van het hoogste belang doet dat ook - gehoorzaamheid aan de wet gelegd als de grond van Zijn gehoord worden in de dag van benauwdheid v. 20-26. De rechtvaardige gehoorzaamheid op aarde en de afhankelijkheid van Messiah van Jahweh, Hem aanroepend in nood, bracht Hem aardse bevrijding en aardse triomf. De twee voorgaande psalmen kijken vooruit naar hemelse zegen, hoewel de laatste ook voor de teleurstelling van de vijand is; en de hoop die wordt gehouden is hemels, de gerechtigheid niet wettisch; maar in de eerste is het hart op de HEERE gericht, in de tweede een hart dat recht staat met God en in deze wereld, en op zoek is naar gerechtigheid.

Psalm 18

Danklied van David

Psalm 18 is van groot belang, want hij stelt ons het lijden van Christus voor te midden van de verlossing van Israël. Zijn klacht vanuit het lijden heeft over dit volk de gunst van God opgeroepen. Daarom heb ik weinig te zeggen over deze psalm. De grote en kostbare les

die hij ontvouwt, is het roepen tot God, waarbij men zich aan Hem toevertrouwt in de nood – een roepen dat Hij zeker zal horen. Evenals in andere gevallen is Christus hierin ons Voorbeeld: *‘Toen het mij bang te moede was, riep ik de Heere aan, tot mijn God riep ik om hulp’* (Ps. 18:7a). Alleen gaat het hier niet om het medelijden van God ten opzichte van de beproefde zoals elders: *‘Deze ellendige hier riep en de Heere hoorde’* (Ps. 34:7). Hier in psalm 18 gaat het om het belang dat de Heere stelde in de lijdende Christus, Die in volmaakte gehoorzaamheid aan de wet had gewandeld.

Deze psalm is een lofzang vanwege de verhoring. De Heere heeft zich een Rots en een Bevrijder betoond (vs. 3). De eerste verzen van de psalm dienen als inleiding en ze brengen het resultaat tot uitdrukking. In de verzen die volgen vinden we de bijzonderheden die tot dit resultaat hebben geleid. *‘Geloofd zij de Heere, roep ik uit’* (vs. 4). Zijn naam als de God van Zijn volk boezemt vertrouwen in. Zijn naam wordt geroemd. Maar de reden voor die lof is Zijn antwoord op de roep om hulp, die tot Hem kwam in de nood, te midden van de vijanden en van de angst van de dood: *‘Hij hoorde mijn stem uit Zijn paleis, mijn hulpgeroep tot Hem drong door in Zijn oren’* (vs. 7b). Zo wordt het hemelse paleis van de Heere verbonden met de aarde, met de verlossing en de aardse overwinning.

Er wordt op nog iets belangrijks de aandacht gevestigd: de gehoorzaamheid aan de wet als motief om verhoord te worden uit de nood. De volmaakte gehoorzaamheid van de Messias op aarde en Zijn afhankelijkheid van de Heere waren de oorzaak van de verlossing en de overwinning, toen Hij in nood was en tot Hem riep. Beide voorgaande psalmen lopen vooruit op de hemelse zegen, hoewel

psalm 17 zich ook bezighoudt met het oordeel dat eruit voortkomt voor de vijanden van Christus. De voorgestelde hoop is hemels. De gerechtigheid is echter geen wettische gerechtigheid. Psalm 16 toont hierin het hart dat in de Heere rust, psalm 17 het hart dat vertrouwt op de overwinning met God in deze wereld, terwijl het de gerechtigheid verwacht. Psalm 18 spreekt over de gehoorzaamheid aan de inzettingen van de Heere (vs. 23). Christus had dit voor ogen vanaf de roep in de nood tot in de angsten van de dood. Daarna volgt de aardse verlossing en de overwinning, als gevolg van Christus' gerechtigheid overeenkomstig de wet: *'Hij reikte van omhoog, greep mij, trok mij op uit grote wateren. Hij ontrukte mij aan mijn machtige vijand, en aan mijn haters, omdat zij sterker waren dan ik'* (vs. 17-18).

Het gaat hier om de macht van de mensen en van de dood, om de roep die vanwege die omstandigheden voor God wordt uitgesproken. En niet over de hand van God, die zwaar op Christus rustte vanwege de kwestie van de zonde. De gerechtigheid van de Messias volgens de wet, en Zijn nood, hebben als resultaat de aardse overwinning en de heerschappij van David en zijn nageslacht. Het is de regering van God, die rekening houdt met de gerechtigheid op aarde, die in Christus volkomen was (vs. 25-26). Deze regering zal manifest worden, als de vijanden van Christus onder Zijn voeten zullen worden gelegd. Dit is nu nog niet zichtbaar, omdat God de Zijnen toebereidt voor een hemels deel en een hemelse vreugde. Hij laat hen nu nog – tijdens de duur van de beproeving van de eerste Adam – door de beproevingen zien dat hun rust niet hier op aarde is.

Toch bevat deze psalm voor iedereen kostbaar onderwijs. Als men lijdt ter wille van de gerechtigheid, kan men zeker rekenen op God.

En hier zien we op een mooie wijze Zijn belangstelling en medeleven. De Heere hoort onze noodkreet. Zelfs in de diepste angst kunnen wij op Hem vertrouwen. Zelfs de dingen die ons dit vertrouwen zouden kunnen ontnemen, geven juist aanleiding daartoe. Deze psalm leert ons de Heere aan te roepen tijdens beproevingen, wat ook de oorzaak ervan is. Niet alleen weten wij dat wij verlost zullen worden, maar wij leren hierdoor ook de Heere kennen in Zijn meegevoel en liefdevolle belangstelling voor ons.

'Ik heb U hartelijk lief, Heere, mijn sterkte' (vs. 2). Het hart richt zich tot God Zelf, daarmee denkt het aan alles wat God voor ons is: *'Heere, mijn steenrots, mijn vesting en mijn bevrijder, mijn God, mijn Rots bij Wie ik schuil, mijn schild, hoorn van mijn heil, mijn burcht'* (vs. 3). Het hart wordt in de ruimte gesteld, als we denken aan alles wat God voor ons is geweest. Zo is Hij in waarheid! Hoewel onze persoonlijke verlossing niet dezelfde zal zijn die hier in deze psalm wordt verhaald, bevinden we ons toch vaak te midden van moeilijkheden en beproevingen. Als wij dan roepen tot de Heere, komt de verlossing. Bovendien zal onze persoonlijke weg met de Heere en Zijn eeuwig heil ons hart heiligen, ons vertrouwen en onze godsvrucht versterken. Wij prijzen Hem niet alleen voor onze eeuwige verlossing, maar ook vanwege de dagelijkse ervaring van Zijn medeleven en medelijden. Hij kan het niet verdragen ons te zien lijden, tenzij dit nodig is. Er zijn beproevingen die de liefde tot Hem opwekken.

'Is Efraïm Mij een lievelingszoon, een troetelkind, dat Ik, zo vaak als Ik van hem spreek, gedurig weer aan hem denken moet?' (Jer. 31:20). God herinnerde Zich Efraïm, toen deze onder tucht stond. Maar

hier vinden wij het lijden in een zuivere wandel. In principe is die zuiverheid er bij de christen, net zoals bij Christus. Daarom kunnen wij ook tot God roepen in een situatie van lijden. Toch is het in psalm 18 de roep van een heilig en kalm hart, dat op God vertrouwt en beloning vindt in Zijn trouw. Het hart wordt tot God Zelf getrokken.

In Psalmen 16, 17 en 18 vinden we Christus zelf - Zijn persoonlijke positie, de vreugde die Hem in de hemel te wachten staat en Zijn uiteindelijke triomf op aarde als lijdend en wettelijk rechtvaardig mens.

Psalm 19

Gods majesteit in de schepping en in de wet

In de psalmen 16, 17 en 18 zien wij Christus in Zijn persoonlijke positie op aarde, de vreugde die Hem was voorgesteld in de hemel, maar ook Zijn uiteindelijke overwinning op aarde (bij Zijn wederkomst), nadat Hij daar had geleden. Hij is de Rechtvaardige, die door de dood heen het pad des levens heeft betreden. De drie volgende psalmen tonen ons het godvrezende overblijfsel en zij behandelen de diverse getuigenissen die zijn toevertrouwd aan de verantwoordelijkheid van de mens. Ik zal enkele opmerkingen maken over deze psalmen.

Psalm 19 geeft eerst het getuigenis van de schepping, in het bijzonder dat van de hemelen, want de aan de mensenhand toevertrouwde aarde is verdorven. Hier wordt niet gesproken over de Heere (Jahweh),

maar over God (Elohim) en over de hoop op God als zodanig. Daarom ziet de godvrezende dat dit getuigenis gaat tot het einde van de aarde en dat de volken ermee te maken hebben. Dat is een heel belangrijk punt dat de Joden hadden moeten begrijpen. Paulus, die het begreep door de Heilige Geest, haalt daarom psalm 19 aan in Romeinen 10:18. Maar hij gaat niet in op wat dit getuigenis inhield, maar op het feit dat het doordrong in alle landen, tot aan de einden van de aarde. De godvrezende kan zich verheugen over dit getuigenis van de heerlijkheid van God. Maar hij ziet ook de uitgestrektheid ervan, hij begrijpt het wereldomvattende karakter. Hij weet dat dit getuigenis van God wordt gegeven; dat zal ook de gedachte zijn van het overblijfsel in de laatste dagen (vgl. Ps. 148).

Bovendien kent de godvrezende ook door ervaring de uitmuntendheid van de wet van de Heere. Hoewel dit voor Israël de wet van Mozes was, kunnen wij haar in het algemeen beschouwen als het getuigenis van Gods Woord aan het menselijk geweten. Ik zeg 'aan het geweten', omdat we in deze psalm niet de openbaring van de rijkdom van de genade of de openbaring van Christus en Gods wegen in Hem vinden. We vinden hier wel het getuigenis van het Woord van God betreffende de mens en met het oog op het geweten in algemene zin. Er wordt in psalm 19 niet gesproken over de wet van God, maar de wet van de Heere – d.i. Jahweh gekend in overeenstemming met het verbond, met Zijn wet gegeven aan het volk dat Hem diende. Deze wet is volmaakt, ze drukt precies de gedachten van God uit over wat de mens voor Hem zou moeten zijn, in overeenstemming met Zijn heilige wil, ook in de aanwezigheid van het kwaad.

Dat is niet de gedachte van de mens, zelfs als hij behagen heeft in de wet van God. Daarom wordt de ziel erdoor hersteld (vs. 8). Want de ziel die het nieuwe leven bezit, buigt zich voor de wil van God wanneer die geopenbaard wordt; hoewel ze die uit het oog verloren kan hebben. De ziel is gevoelig voor de waarheid. Het Woord van God bezit een levende kracht voor allen die zijn levend gemaakt. En als men het niet uit het oog verliest, verlicht en bestuurt het de weg. Het is zuiver en maakt dat de ogen zien. Het verlicht de ogen, als ons hart en ons geestelijk leven verduisterd is. Psalm 19 brengt dat in verband met de toestand van het hart. De getrouwe verlaat zich niet alleen op de wet, maar op de Heere Zelf. In het geweten vindt men het gevolg van het besef van Gods tegenwoordigheid: de vreze van de Heere. God wordt ingevoerd in elke omstandigheid. Het hart verlaat zich op Hem en op Zijn oordeel over alle dingen. Die dingen zijn rein, geen smet kan zich daarop bevinden; dat is een eeuwig beginsel, omdat het afhangt van de natuur van God Zelf.

De rechtvaardige daden en wegen van God worden gezien (vs. 10) – voor zover uitdrukking hieraan wordt gegeven door het woord ‘oordelen’³, omdat het evengoed Zijn goedkeuring als Zijn *uitgevoerde* oordelen kan inhouden. Hij toont Zijn oordeel door tuchtiging. En alle oordelen die Hij uitoefent, op welke manier dan ook, zijn alleen waarheid en worden rechtvaardig bevonden door de getrouwen. Voor hen zijn deze verordeningen kostelijker dan goud en zoeter dan honing. Oneindig zoet en kostbaar voor de heiligen, zijn ze de uitdrukking van de gedachten van God. Maar het hart bevindt zich te midden van gevaren en de menselijke neiging is van

---

3 ‘Judgements’ in de Darby en King James vertaling. ‘Verordeningen’ (NBG). ‘Rechten’ (SV).

Hem af te dwalen. Dan dienen de verordeningen van de Heere, die Hij uitspreekt over elk menselijk gedrag, ons tot waarschuwing. Want de vreugde van het Woord en de vreugde van de hemel zijn niet voldoende. Wij hebben behoefte aan wijsheid en voorzichtigheid, om in alle verwarring een goddelijk pad te kunnen volgen dat ons leidt buiten het bereik van het kwaad dat in de wereld is.

Ook daar bereikt het Woord van God ons. En in het behartigen van Zijn verordeningen ligt rijke beloning: een werkelijke zegen op aarde, en vrede in het hart. Zo iemand is gelukkig met God en trekt in vrede door de wereld. Het hart is geheel vrij om anderen te dienen. Het gaat hier niet alleen om wat de wet *is*, maar om wat het hart *weet*. Wat de wet *is*, de dienstknecht van de Heere wordt erdoor verlicht of gewaarschuwd. Men vindt behagen erin, in overeenstemming met de nieuwe natuur en het bewustzijn van de relatie met God; want we zijn dienstknechten van God, hoewel we met Hem in een andere, meer vertrouwelijke en hogere relatie staan. Toch hebben dit vertrouwen en deze nabijheid als doel de behoefte op te wekken zichzelf helemaal te kennen en het eigen ik te wantrouwen.

Afdwalingen, wie bemerkt ze? Spreek van de verborgene mij vrij' (vs. 13). Hoewel mijn behagen in het Woord van God is, als ik eraan denk, kan het toch zo zijn dat er dingen in mijn hart zijn die ik niet geoordeeld heb. Of dat ik niet in staat ben ze te peilen en te beoordelen overeenkomstig de volmaaktheid van het Woord. Er is daadwerkelijke groei in het geestelijk leven, als men met oprecht vertrouwen vraagt gereinigd te worden van verborgen afdwalingen en bewaard te blijven voor overmoedige daden. Want overmoed leidt tot dingen die men doet, als men Hem openlijk veracht. Dan zal

men rein zijn en in gemeenschap met God blijven. Men zal zich niet van Hem afkeren tot de afgoden en tot ijdele dingen. Als men weinig in het oog lopende zonden toelaat en het vertrouwen in eigen kracht niet veroordeelt, leidt dit tot het vergeten van God en het verloochenen van de waarheid. Ik spreek hier niet over ons behoud door genade, maar over de weg waarheen zulke fouten leiden. De oprechte wens van het hart wordt uitgesproken in vers 15: *‘Mogen de woorden van mijn mond en de overleggingen van mijn hart U welgevallig zijn, o Heere, mijn rots en mijn verlosser.’* Het bewijs van een godvrezend leven is het innerlijk zoeken van het goede, terwijl men in de tegenwoordigheid van God verkeert. Het zoeken van het goede (zonder te huichelen) bij God, niet bij de mensen, als ze dit al zouden weten, dat is wandelen met God.

Ten slotte zien wij dat de ware vroomheid God erkent als zijn *Rots* en zijn *Verlosser*. Want het is onmogelijk dat men *bij Hem* is, in het bewustzijn dat Hij ons nieuw leven geeft, zonder het besef te hebben dat men Hem ook nodig heeft voor de praktische wandel.

Psalm 20 en 21

Over de Messiaanse Koning

Psalm 20 en 21 geven naast de schepping en de wet een derde getuigenis aan de verantwoordelijke mens: dit is Christus, de Messiaanse Koning. Maar er is nog een ander onderwerp dat onze aandacht vraagt. Psalm 20 laat ons het grote belang zien van het

beschouwen van de getrouwe Getuige te midden van Zijn verdriet. Deze gedachte wordt onder een Joodse gestalte voorgesteld natuurlijk, maar de kern is ook voor ons waar. Het is ook het vertrouwen in de Heere dat het gevoel kenmerkt van degene die spreekt, want de God van Jakob is in zijn gedachten (20:2).

Het vertrouwen in Hem is gebaseerd op deze relatie. Toch wordt de Messias beschouwd te midden van de beproevingen van Zijn aardse leven, wandelend in afhankelijkheid van en in godsvrucht voor de Heere. Niemand kon dat beter als Mens dan Christus. De Gezalfde van de Heere wordt verlost en wordt verhoord. Het hart van de gelovige is geheel met die gedachte vervuld. Toch ziet het overblijfsel verder dan dit; Israëel had het ook moeten zien. Het ziet in psalm 21 de Gezalfde van de Heere. Hij vroeg het leven en kreeg in antwoord op die vraag lengte van dagen, voor altoos en immer. Het is het leven in het directe licht van Gods aangezicht, dat Hem met vreugde vervulde (21:5, 7).

Daarna vindt Zijn hand alle vijanden en doet hen omkomen. De Messias ontvangt hier als Mens alle dingen van Jahweh. Zo zien de getrouwen Hem ook. Ditzelfde kunnen wij opmerken in Johannes 17, waar wij tevens zien dat Hij één is met de Vader. Ook Petrus stelt Hem op die manier voor. Zijn voorrecht is de gunst van de Heere, Zijn godsvrucht het vertrouwen op de Heere. Die band tussen Hem en de Heere houdt het hart van de getrouwen bezig, want zij zijn evenzeer aan de Messias gehecht. Welnu, dat is wat Christus kenmerkte in Zijn leven op aarde. Hij zocht in niets Zijn eigen heerlijkheid, alleen die van de Vader. Zo hechtte de Heere Zich geheel aan Hem (Ps. 21:8), en de getrouwe doet van zijn kant hetzelfde.

Zoals de Messias verhoogd wordt door de Heere ondanks de vijanden, zo wordt de Heere – omdat Hij dit doet – verheerlijkt in Zijn grootheid. Daarom bezingt en roemt het overblijfsel, dat dezelfde belangen heeft, de sterkte van de Heere (Ps. 21:14). Deze innerlijke verbondenheid van het overblijfsel met de Messias, en van de Messias met de Heere, kenmerkt de godsvrucht van de getrouwen. Dat is mooi en heel belangrijk.

Toch heeft Christus tijdens Zijn leven op aarde de titel ‘Koning’ nooit gebruikt tegenover de discipelen. Hij wilde hen meer leren dan dat. Hij was de Zoon des mensen; en Hij sprak over Zijn *Vader*, omdat Hij de Zoon van God was. Hij zei tegen de Joden: *‘Mijn Vader is het die Mij verheerlijkt, van Wie u zegt: Hij is onze God’* (Joh. 8:54). Hij bezat alle kenmerken van de door God gezonden Messias, maar Hij wilde de discipelen losmaken uit hun aardse betrekkingen om ze deel te laten krijgen aan hogere en hemelse relaties. Dat is het punt dat men nooit moet vergeten, als men zich bezighoudt met de psalmen.

Wij kijken met grote belangstelling naar de beproevingen en het lijden van Christus, maar vanuit een ander oogpunt. Wat ons bezighoudt, is niet het contrast tussen de officiële plaats van Christus en Zijn vernedering, maar Zijn goddelijke en volmaakte *liefde*. Door die liefde gedreven, heeft Hij Zichzelf vernederd. Hij is op aarde neergedaald en heeft de gestalte van een Slaaf aangenomen, de mensen gelijk wordend (Fil. 2). De bedoeling van die liefde was alle beproevingen en smarten mee te maken in een wereld vol lijden. In dit alles zien wij Zijn heerlijkheid. Deze waarheid wordt uitvoerig onderwezen in het Nieuwe Testament. Toch is de manier waarop Christus ons wordt voorgesteld in de psalmen – als de waarachtig afhankelijke Mens, en

Zijn godsvrucht in deze afhankelijkheid – heel leerzaam voor ons. Het geeft ons een dieper begrip van de waarheid van de openbaring van de Zoon van God. Men ziet daarin het levende Woord.

Psalm 22

De hinde van de dageraad

Wanneer we Psalm 22 bespreken, moeten we erop wijzen dat hij kostbaar onderwijs bevat over de verlossing en het lijden en sterven van Christus, en dat hij Gods genade toont die zich verhief boven al het falen van de eerste mens en daaraan een einde maakte door het kruis. Maar de psalm beschrijft ook de gevoelens en de gedachten van Christus in Zijn lijden. Het is bijzonder leerzaam hierover na te denken, want het heiligt onze gevoelens en geeft meer diepte aan ons leven met Christus!

In deze psalm vinden we de aanleiding tot de hartenkreet van de Heiland. Maar Zijn roep om redding kon pas verhoord worden, toen Hij de laatste druppel van de beker van het lijden had gedronken. Hij beschrijft hier Zijn angsten, die groter werden en hun hoogtepunt bereikten toen Hij werd omringd door ongebreideld geweld: *‘Vele stieren hebben mij omringd, sterke stieren van Basan hebben mij omsingeld. Zij hebben hun muil tegen mij opengesperd als een verscheurende en brullende leeuw’* (vs. 13-14).

Maar Hij verzette Zich niet, zoals mensen hooghartig tegenstand zouden bieden. Hij *moest* dat lijden ondergaan, het voelen in de nederigheid van Zijn natuur. Hij *moest* de zwakheid leren kennen – maar nooit de zonde – van de menselijke natuur. Hij zou de zonde *dragen* om die weg te nemen. Hij werd uitgestort als water, al Zijn beenderen werden ontwricht. Zijn hart werd als was, het smolt diep in Zijn binnenste. Zijn kracht verdroogde als een potscherf, Zijn tong kleefde aan Zijn gehemelte (vs. 15-16).

Toch bleef Hij niet stilstaan bij uiterlijke zaken, dat zou ook niet kunnen. Hij lag in het stof van de dood, maar de *Heere* had Hem daarin gelegd. Het gaat hier niet alleen om Zijn toestand, om het stof van de dood, maar Hij zag op naar de ware Oorsprong van alles, naar de gedachten en raadsbesluiten van de Heere. Hij bezag met een volmaakt moreel besef het karakter van Zijn vijanden, de werktuigen van het lijden, maar Hij zag bovenal de wijsheid en de wil van de wegen van God. Hij zag op naar God Zelf. Hij was trouw in Zijn relaties met ons en met God als de Bron van alle dingen. Dit was bij de Heere Jezus volmaakt.

Maar het geweld dat het middel was om de zachtmoedige Heiland in het stof van de dood te leggen, onderging Hij als een *'lam dat ter slachting geleid wordt, en als een schaap dat stom is voor zijn scheerders'* (Jes. 53:7). Hoewel Zijn tegenwoordigheid Zijn vijanden eerst deed terugdeinzen en ter aarde deed vallen (Joh. 18:6). Naast de spot en de slechte behandeling die Hem ten deel viel, was er nog de openbaring van de ware aard van de mensen die Hem in hun macht hadden, nadat Hij Zich in hun handen had overgegeven. *'Want honden hebben Mij omringd'*, staat in vers 17. Het waren mensen zonder

hart en geweten, zonder schaamte of ontferming, die er plezier in hadden om Hem te bespotten en te beledigen, hoewel Hij hun geen weerstand bood.

Zo werd de Rechtvaardige belaagd. Zijn vijanden waren even verdorven als gewelddadig. Zij beschouwden Hem, ontdaan van Zijn kleding. Hij werd blootgesteld aan hun bliken en zij genoten van hun eigen ongerechtigheid en van Zijn schande. Hoezeer heeft de Heiland de schande en de lafheid van al hun beledigingen gevoeld! Het was hun vermaak Zijn kleding onder elkaar te verdelen en het lot te werpen over het gewaad van de Onschuldige. Er was geen blik van medelijden, niemand wilde helpen. Wat een nood! Hij zag op naar de Heere en smeekte Hem Zich niet van Hem te verwijderen. Hij had geen kracht meer, maar smeekte de Heere, Zijn sterkte: 'Kom Mij spoedig te hulp' (vs. 20). Dit is het ernstigste moment van deze uren op het kruis. Als Hij van de kant van de mens aan het einde is en geen blik van medelijden krijgt, en er geen hand wordt uitgestoken om Hem te helpen, ziet Christus op naar de Heere, de God van Israël en van de Messias. Maar dit is het diepste geheim van alle geheimen! Zelfs hier was er geen verlossing, die kwam pas na de drie uren van duisternis. Er bleef alleen de oneindige volmaaktheid van Zijn gezegende Persoon over; die volmaaktheid moest ook oneindig zijn. Ook in deze psalm vinden we Christus nog verbonden met Israël. Hoe verstrekkend de kracht van Zijn werk ook was, in dit beslissende ogenblik van de geschiedenis waarin de kwestie van goed en kwaad vastbesloten en voor altijd werd geregeld, moest de God van Israël Zijn Gezalfde verlaten. De vijandschap tussen Jood en heiden werd tenietgedaan en het voorhangsel, dat God voor Israël verborg, scheurde van boven naar beneden. Dat moest gebeuren, opdat het

heerlijke resultaat van Gods liefde in gerechtigheid en in genade zou kunnen heersen tot het eeuwige leven, door Jezus Christus onze Heer. En dat voor iedere gelovige, zowel Jood als Griek, tot volkomen glorie van God, in de hemel en op de aarde.

Christus wordt in de evangeliën op een andere manier voorgesteld. Daar richt Hij Zich als Zoon tot de Vader (behalve als Hij verlaten wordt), met de woorden: *‘Vader vergeef het hun’*; en later zegt Hij: *‘Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn geest’*. Hier in psalm 22 echter zegt Hij: *‘Heere, blijf niet ver weg’* (vs. 20). Hij neemt persoonlijk Zijn toevlucht tot de God van Israël, die ook Zijn God is. Het heerlijke resultaat van Zijn werk is daarmee in overeenstemming: het gelovig overblijfsel van het volk wordt bijeengebracht, daarna geheel Israël en daarna de volken in het duizendjarig Vrederijk. Zo reikt de zegen van Golgotha tot de einden van de aarde, ook tot *‘het volk dat geboren zal worden’* (vs. 32), dus tot allen die de heerlijke vrucht zijn van het werk van Christus. Maar in deze psalm wordt niet over de hemel gesproken.

Na dit verschil te hebben aangegeven, dat van belang is voor de toepassing van de psalmen – zelfs wanneer ze spreken over het kruis –, wil ik enkele woorden wijden aan de aard van het geloof en de godsvrucht van Christus in deze psalm. Wij lezen hier over Zijn vertrouwen in de Heere, als Degene die Zelf gekomen was te midden van Israël, want *‘uit hen is naar het vlees de Christus, die God is over alles, gezegend tot in eeuwigheid. Amen’* (Rom. 9:5).

Wij vinden ook een ontroerende beschrijving van Zijn uiterlijke situatie van verachting en vereenzaming. Zijn toestand stond in schrill contrast met die van de getrouwen onder het volk (vs.

5-6). Zijn omstandigheden konden ertoe leiden om boosheid en verontwaardiging tevoorschijn te roepen, om God uit het oog te doen verliezen – als dat mogelijk geweest zou zijn voor de Heere Jezus. Hij zei: *‘Maar ik ben een worm en geen man, een smaad van mensen en veracht door het volk’* (vs. 7). En dat was nog niet alles. Onze geliefde Heiland was aan de Heere overgegeven vanaf de moederschoot, en Zijn verwachting was van Hem geweest vanaf de moederborst. Terwijl Hij steeds Gods wil had gezocht en Gods naam had verheerlijkt, moest Hij ten overstaan van de spot van de vijand (vs. 9) openlijk verklaren dat God *Hem* had verlaten. De diepte van dit leed kan niemand uitdrukken dan alleen Hij Die het heeft ondergaan. Dit leed was even diep als de liefde waarvan Hij genoot en waaruit Hij leefde, en van Zijn trouw in die liefde.

Te midden van al deze angsten was Christus volmaakt voor God. In de eerste plaats was Zijn vertrouwen volkomen. Hij sprak Hem niet aan als Vader, want er was toen niet het genot van die relatie – zoals Hij wel bad tot de Vader in Gethsemane. Maar Hij zei op het kruis: *‘Mijn God, Mijn God’*. Hoe verschrikkelijk de verlatenheid ook was, toch was Zijn geloof in God volkomen, en ook Zijn toewijding. God was de *Enige* die Hij erkende, absoluut en onwrikbaar. Christus was persoonlijk als Mens absoluut volmaakt.

Nog een ander feit toont ons dezelfde waarheid. Het getuigenis dat Christus van God gaf, bleef gelijk – hoe groot Zijn lijden ook was; en hoewel Zijn eigen wandel geen enkele aanleiding had gegeven om verlaten te worden. Het besef dat Hij had van de volmaaktheid van de natuur en de wegen van God, bleef gelijk en veranderde niet. Ja, het bereikte een hoogtepunt: *‘Maar U bent heilig, U troont op de*

lofzangen van Israël' (vs. 4). Hoewel God Hem, de Rechtvaardige, verliet, twijfelde Hij geen ogenblik aan Gods wijsheid en liefde, toen Hij dat deed. Niets kon duidelijker de volmaaktheid van Christus uitdrukken. Zijn positie als zodanig en hoe Hij Zijn plaats op aarde heeft ingenomen, blijkt uit de woorden: *'U bent Mijn HEERE, Ik heb geen goed buiten U'* (Ps. 16:2). Maar hier in psalm 22 zien we Christus niet als Degene die de raadsbesluiten van God begrijpt en uitvoert. Hier zien wij Hem als de afhankelijke Mens. Hij was gevoelig voor de beproeving die Hij onderging. Hij bleef volkomen trouw toen Hij in angst verkeerde, toen Hij op antwoord rekende van Hem op Wie Hij altijd kon rekenen, maar die Hem zonder antwoord liet.

Wat kunnen wij zeggen op de vraag: *'Waarom hebt U Mij verlaten?'* Wij die in Hem geloven, kunnen hierop in eeuwige aanbidding antwoorden: het was voor ons. Maar het is voor ons belangrijk niet alleen te weten dat Christus door Zichzelf de reiniging van onze zonden tot stand heeft gebracht, door de beker van Gods toorn te drinken. Wij moeten Hem ook leren kennen als Degene die persoonlijk heeft geleden onder het verlaten-zijn door God! Hij is als Mens ingegaan in het volle besef van die verlatenheid, in de persoonlijke smart die ermee verbonden was. Doordat Hij zo geheel alleen heeft geleden, zijn wij als gelovigen nu gebracht tot de vreugde die Christus ervoer toen Hij opnieuw – en meer dan ooit – binnenging in het licht zonder wolken voor het aangezicht van de Vader. Hij is daar binnengegaan als gevolg van de verlossing, in overeenstemming met de waarde van Zijn offer, naar het goddelijk welbehagen dat noodzakelijk op Hem rustte. Want Hij had God volmaakt verheerlijkt, daar waar de zonde alles in verwarring had gebracht. Zo zijn de eigenschappen van God, die door de zonde waren bevuurd, duidelijk in het licht gesteld door

Christus. Want de zonde verborg de soevereine liefde, gerechtigheid, waarheid en majesteit van God. Christus heeft deze eigenschappen volmaakt geopenbaard en verheerlijkt. Het persoonlijke lijden van de Heer voerde Hem in de vreugde bij Zijn God en Vader, waarin Hij als Mens binnenging. Hij deelt die vreugde nu ook met ons, en wel door ons in te leiden in de volle zegen die Hij als Mens heeft beërfd. Want die vreugde is het gevolg van het volbrachte werk voor onze zonden. Dat werk verrichtte Hij alleen; maar Hij deed het voor ons, en tegelijkertijd tot heerlijkheid van God. Hij laat ons delen in de zegen die Hij als gevolg van Zijn werk geniet. Deze opmerkingen hebben betrekking op het tweede deel van psalm 22, waarin Hij het antwoord van Gods kant heeft ontvangen door Zijn opstanding uit de doden. Ik wil echter de aandacht vragen voor de *gevoelens* van Christus, die hierin tot uitdrukking worden gebracht. Hij is nu verlost uit de muil van de leeuw en van de horens van de wilde ossen, voor altijd verlost uit de macht van de dood. Het oordeel van God over de zonde is uitgevoerd. Het is volbracht.

Het is ook leerzaam te zien dat de Heer gedurende Zijn leven niet over God als Zijn *God* spreekt, maar Hem steeds als *Vader* aanspreekt. Dat blijkt in de evangeliën. Deze term drukt Zijn eigen persoonlijke relatie uit. Het is ook de naam die Hij aan Zijn discipelen openbaart en aan Zijn broeders verkondigt (Ps. 22:23; Joh. 20:17). Hij noemde Zichzelf in de evangeliën ook nooit direct '*de Christus*', hoewel Hij wel als zodanig aan Israël werd voorgesteld. Maar het was niet de naam en de positie die Hijzelf opeiste. Hij noemde God Zijn *Vader*, en die relatie kennen wij Hem nu ook. Als de Joden zeggen: '*Als U de Christus bent, zeg het ons vrijuit*', antwoordt Hij: '*Ik heb het u gezegd en u gelooft niet*' (Joh. 10:24-25). Verder wordt Hij aan ons geopenbaard

als Immanuël, d.i. God met ons, als de Profeet die komen zou, als de Zoon van God en als de Zoon des mensen. Als Hij spreekt met God en over God, zegt Hij echter altijd ‘Vader’, en ‘Mijn Vader’. Hij noemt Zichzelf vaak de Zoon des mensen. Maar in psalm 22 zegt Christus: ‘Mijn God, Mijn God’. Hij is hier de Mens, met Wie God in het gericht treedt. Maar zelfs al wordt Hij verlaten, Hij blijft de volmaakte Mens in Zijn eigen relatie met God door het geloof en daarom gebruikt Hij hier de woorden: ‘Mijn God’.

Na het diepe lijden verklaart Hij de naam van Zijn God aan Zijn *broeders*. Hij gebruikt hierbij de beide titels: *Vader* en *God*. Hij is de Man die tot aan de uiterste grens van de beproeving is gegaan met God. En nu ontvangt Hij alles wat Hem toekomt in gerechtigheid, in waarheid, in majesteit en in liefde. Alles wat Hij *voor God* is, in volkomenheid, majesteit en gerechtigheid, is Hij ook *voor ons* op een heerlijke wijze. Dat is het welbehagen van Zijn liefde ten aanzien van ons, want wij zijn *in* Christus en naar Gods raadsbesluit met Hem verenigd. Maar dit is op een rechtvaardige wijze tot stand gekomen, en daarom is het ook noodzakelijk en onveranderlijk. Wat Hij als God is, is Hij als *onze* God. Want Hij is *vóór* ons, op grond van Christus’ werk op het kruis. Christus heeft de zonde tenietgedaan door de offerande van Zichzelf. Nu schijnt het onbewolkte licht van God op ons, met alle zegen die daaraan verbonden is – zoals het ook schijnt op Christus, vanwege het feit dat Hij God volmaakt heeft verheerlijkt. Hij heeft God namelijk volmaakt onthuld en geopenbaard.

De naam van God, d.w.z. de werkelijkheid, de realiteit van die relatie, wordt nu aan ons verteld en verklaard (vs. 23). De natuur en de naam

van een God vol van genade is op aarde verklaard door Christus, de eniggeboren Zoon in de schoot van de Vader. Maar de zondige mens, die in vijandschap verkeerde met God, kon daaraan geen enkel deel hebben. *'En het licht schijnt in de duisternis, en de duisternis heeft het niet begrepen'* (Joh. 1:5). De mens heeft Christus gezien en Hem gehaat, evenals Zijn Vader. Maar Christus werd tot *zonde* gemaakt voor ons, en Hij bevond Zich als de verantwoordelijke Mens tegenover God, terwijl God Zich in al Zijn heerlijke eigenschappen met de zonde moest bezighouden. In dat alles werd Christus *volmaakt* bevonden, opdat Gods liefde vrij kon uitstromen, zonder dat aan Zijn gerechtigheid tekort werd gedaan.

Daarom zei Christus: *'Ik moet echter met een doop worden gedoopt, en hoe benauwt het Mij, totdat het is volbracht'* (Luk. 12:50). Want Hij was Zelf de liefde. Immers, *'God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenend'* (2 Kor. 5:19). Opdat deze liefde meegedeeld en uitgedeeld kon worden, overeenkomstig Gods volmaaktheid in gerechtigheid. Want deze liefde kon niet vrij uitgedeeld worden waar de zonde heerste. Dit kon pas door het kruis, door middel van de volmaaktheid van Christus, nadat Hij voor ons tot zonde was gemaakt. Toen werd daarin en daardoor Gods liefde verheerlijkt en ten volle geopenbaard. Christus kon dan ook zeggen: *'Daarom heeft de Vader Mij lief, omdat Ik Mijn leven afleg, opdat Ik het weer neem'* (Joh. 10:17).

Daarna ging de Heer Jezus in nog iets heerlijkers binnen, namelijk in de vreugde van de liefde van de Vader, en dat alles als Mens. Dit gebeurde nadat Hij door Hem was verhoord (vs. 25); de opstanding was het openlijke en duidelijke bewijs hiervan. Christus werd

opgewekt door de heerlijkheid van de Vader (Rom. 6:4). Daarop verklaarde Hij de Vadernaam aan Zijn *broeders*. Want *zonder* Christus is er geen plaats voor mensen voor Gods aangezicht. Nu deelt eenieder die gelooft in Christus de plaats van de Opgestane. Hij staat in dezelfde relatie als Christus tot de Vader. Omdat de dood tussenbeide is getreden, kan de christen geen andere plaats hebben. De Heer Jezus zegt: *'Ga heen naar Mijn broeders en zeg hun: Ik vaar op naar Mijn Vader en uw Vader en naar Mijn God en uw God'* (Joh. 20:17). Hier gebruikt Christus de beide namen: God, en Vader en past ze allebei op ons toe. Alles wat God is, is Hij in gerechtigheid voor Christus, de Mens in de heerlijkheid. En omdat Hij nu verkeert in de vreugde van de gemeenschap met Zijn Vader, plaatst Hij ons krachtens Zijn volbrachte werk in de positie die Hijzelf inneemt. Hij geeft ons die als Zijn broeders, als de deelgenoten door genade van Zijn gunst en van Zijn erfenis.

Ik heb op een praktische wijze over de leer van psalm 22 gesproken, om de gevoelens en de liefde van Christus voor de Zijnen te tonen. De eerste gedachte van Christus, zodra Hij van de horens van de wilde ossen is verlost, is om aan de Zijnen de Naam van Zijn God en Vader te verklaren. Hoewel Hij verheerlijkt is, schaamt Hij Zich niet om ons Zijn broeders te noemen. Volmaakt in liefde, is Hij gehecht aan de Zijnen hier op aarde en toont Hij ons onze positie in verbinding met Hemzelf als het hemelse Hoofd. Hij laat zien dat Hij een positie van vreugde en van zegen heeft ingenomen door Zijn werk, en op grond daarvan mogen wij die positie nu ook innemen. Hierdoor brengt Hij de Zijnen bijeen en legt in hun mond dezelfde lof die Hij uitspreekt. Hij geeft de toon aan. Als Mens bezingt Hij Gods lof

in de gemeente. Zouden wij niet vrolijk met Hem instemmen, met harten die overvloeien van dankbaarheid?

Iemand voor wie het onduidelijk is dat hij een kind van God is, en dat hij aangenomen en verlost is, kan helaas niet samen met Christus zingen. Want *'in het midden van de gemeente zal Ik U loven'* (vs. 23). Wie kan met Christus lof zingen? Ieder die het loflied heeft geleerd, mag binnengaan. Efeziërs 1:3-14 toont ons de positie die wij innemen. Hier zien wij de gelovige, geleid door de Heer Jezus, een lofzang aanheffen met betrekking tot de vreugde waarvan *Hijzelf* geniet. De genade van die positie is volmaakt! Hierna vinden wij in psalm 22 de uiterlijke gevolgen van het werk van Christus. Alles is genade. Er is geen sprake meer van oordeel, want de genade is gegrond op het oordeel dat Christus heeft gedragen. Maar de uiterlijke gevolgen van het werk van Christus reiken in deze psalm niet verder dan de grenzen van de aarde.

Psalm 23

De HEERE is mijn Herder

---

*'De Heere is mijn Herder, mij ontbreekt niets;
Hij doet mij neerliggen in grazige weiden,
Hij leidt mij zachtjes naar stille wateren.
Hij verkwikt mijn ziel.*

Hij leidt mij in het spoor van de gerechtigheid, omwille van Zijn Naam.

*Al ging ik ook door een dal vol schaduw van de dood,
ik zou geen kwaad vrezen, want U bent met mij;
Uw stok en Uw staf, die vertroosten mij.*

*U maakt voor mij de tafel gereed voor de ogen van mijn tegenstanders;
U zalft mijn hoofd met olie, mijn beker vloeit over.
Ja, goedheid en goedertierenheid zullen mij volgen al de dagen van mijn leven.
Ik zal in het huis van de Heere blijven tot in lengte van dagen’.*

Psalm 23 is van toepassing op:

- het leven van Christus;
- de heilige die Zijn voetstappen volgt;
- het uitverkoren overblijfsel van Israël.

Het lijden van Christus van Gods kant of het lijden van de kant van de mensen wordt in deze psalm niet overdacht. Evenmin als dat van de getrouwen, behalve de eenvoudige feiten die blijk geven van de zorg van Jahweh.

‘De HEERE is mijn Herder’. Gods voortdurende en onveranderlijke zorg, dat is het onderwerp van de psalm. Het is een leven doorgebracht – onder welke omstandigheden dan ook – onder Zijn oog en onder Zijn bewaring. Het zijn de ervaringen in dit leven opgedaan en de zekerheid, die de liefde van de HEERE ons geeft tot aan het einde en voor altijd. Deze zekerheid die het hart ervaart, komt niet voort uit de dingen die Hij geeft, maar uit Hemzelf: *‘De HEERE is mijn Herder, mij ontbreekt niets’.*

De kracht, de genade, de goedheid, de belangstelling van de eeuwig Getrouwe; al die dingen geven zekerheid in alle omstandigheden, voor altijd en voor elk ogenblik. Omdat *Hij* Zich ermee heeft belast en het op Zich heeft genomen, om zorg te dragen voor Zijn getrouwen, hoe zou ons dan iets kunnen ontbreken? De gebeurtenissen die ons overkomen of de middelen die Hij zal gebruiken, moeten ons niet bezighouden. De zorg van de Herder, *dat* is onze zekerheid. De normale vrucht van Zijn zorg is de zekerheid van de grazige weiden en het vreedzame genot van de verkwikking van rustige wateren, het bewijs van Zijn goedheid.

Inderdaad, de mens, het overblijfsel van Israël in het bijzonder, Christus Zelf: zij zijn omringd door angstige beproevingen van de dood en machtige vijanden. Is iemand verontrust en terneergedrukt? Hij herstelt ons. Ga ik door het dal van de schaduw van de dood? Zal de dood zijn sluier kunnen uitbreiden over degene die in die schaduw afdaald? De Heere is daar, groter dan de dood, om mij te leiden en te ondersteunen. Zijn er machtige en onverbidde vijanden, die bedreigen en verschrikken? Voor Hem zijn ze machteloos. Hij richt voor Zijn geliefden de tafel toe, waar zij zich kunnen neerzetten in veiligheid.

Hij zalft mijn hoofd met olie. De goddelijke zalving is het zegel van Zijn kracht, als alles tegen ons is. Menselijke zwakheid, dood, geestelijke machten en boosheden: ze vormen alleen maar aanleiding om duidelijk te maken dat de HEERE de Herder en de onfeilbare Beschermmer van Zijn volk is.

Zeker, Christus was geen schaap zoals wij; maar Hij ging het pad dat de schapen moesten volgen. Hij vertrouwde op de HEERE. Hij is de

Herder van allen die Hem toebehoren. Hij heeft ons lief, zoals de HEERE Hem liefhad en voor Hem zorgde. Bij alle dingen die ons als mensen overkomen, is daar de onfeilbare zorg van de HEERE, zolang wij door de wereld trekken. De natuurlijke vrucht van deze zorg zien wij in de groene weiden, waar wij kunnen neerliggen in vreedzame veiligheid te midden van het verval waarin wij ons bevinden. Op onze weg te midden van de machten van het kwaad is dit een onfeilbaar ondersteunende kracht.

Daarom rekt het hart dat op de HEERE vertrouwt op de toekomst, want de toekomst is even zeker als het heden en het verleden. *Ja, goedheid en goedertierenheid zullen mij volgen al de dagen van mijn leven*. Het vertrouwen rust in de HEERE Zelf. Daarom zijn de omstandigheden, de boze machten, de moeilijkheden van de sterfelijke mens, slechts gelegenheden om de macht van de HEERE in Zijn onwankelbare trouw te openbaren. Het is belangrijk deze zorgende goddelijke macht op te merken, die onwankelbaar is. Dit stijgt uit boven het lijden en alle beproeving. Waar er voor degenen die Hem niet toebehoren, het kwaad, de dood en machtige tegenstanders in het zicht zijn, wacht er voor hen die de HEERE toebehoren de zekere woning van het geloof.

Psalm 24

Intocht met de Koning der ere

Als de aarde de Heere zal toebehoren in het komende Vrederijk, dan rijst de vraag: *‘Wie zal de berg van de Heere beklimmen? Wie zal staan in Zijn heilige plaats?’* (vs. 3). We merken dat de deur voor allen openstaat, die net zoals Jakob de nabijheid van de Heere zoeken en naar Hem vragen; hoewel de zegen en de aanneming in genade uitgaan van *God*, want Hij is hun heil. Dit is het deel van allen die gereinigd zijn om God te zoeken, Die ook *Jakob* heeft gezegend. Hun karakter wordt beschreven in de verzen 4 tot en met 6. *Ieder* die dat karakter bezit, heeft toegang tot de heilige berg van de Heere. Christus Zelf gaat hier de stad van God binnen als de Heere van de legermachten.

Psalm 24 besluit de reeks van psalmen die spreken over de vereniging van Christus met de heiligen, de machtigen die op de aarde zijn (Ps. 16:3). Wij hebben er Christus gezien op Zijn weg met de heiligen; Christus in het spoor van de gerechtigheid te midden van een boze wereld; de lijdende Christus, het centrum van de geschiedenis van Gods volk, het voorwerp van Gods liefde als Hij Zich vereenzelvigd met Israël; Christus in Zijn lijden als Getuige van de waarheid, op Wie de gedachten en gevoelens van het overblijfsel gericht zijn; Christus Die lijdt doordat Hij van God verlaten is; Christus Die het pad van de schapen volgt en zo de zorg van de Heere openbaart, hoewel Hijzelf de goede Herder is (Ps. 23; Joh. 10). Ten slotte Christus als de Overwinnaar, de Koning der ere, Die binnentrekt als de Heere van de legermachten, samen met hen die het karaktertrekken van Jakob hebben en van Jakobs God.

Hoewel de Heere Jezus hierin een Voorbeeld voor ons is en wij Hem zo vanuit vele oogpunten mogen zien, wordt onze godsvrucht het

meest geoefend door op Hem te zien als de ware Mens, Die Zijn weg ging voor onze ogen. Onze liefde wordt het meest aangetrokken door het beschouwen van Zijn wandel op aarde.

In de volgende psalmen vinden wij opnieuw de gedachten en gevoelens van het overblijfsel, dat de beproevingen van de eindtijd ondergaat in overeenstemming met de positie die Christus als Mens ook heeft ingenomen op aarde. Maar wij zullen daaruit een grotere les voor ons hart ontvangen in een weg van beproeving. Onze weg blijft dat kenmerk van beproeving houden, zolang het kwaad op de aarde heerst.

Als we een laatste blik werpen op de voorgaande psalmen, kunnen we een voortgaande ontwikkeling opmerken.

- Psalm 3 tot 7 bevatten de algemene beginselen die kenmerkend zijn voor de situatie dat de gerechtigheid die door het oordeel tot stand komt, nog niet heerst.
- Dat is gegrond op de grote beginselen van de eerste twee psalmen: (1) de rechtvaardige te midden van de bozen, terwijl het oordeel nog moet komen; (2) de raadsbesluiten van God betreffende de Messias aangekondigd, maar nog niet vervuld.
- Psalm 8, 9 en 10 bevatten de gebeurtenissen betreffende het Joodse volk in het land in de laatste dagen.
- Daarna vinden wij in psalm 11 tot 15 de betrekkingen, het oordeel en de beginselen van het gelovige overblijfsel, dat op de Heere ziet in deze toestand.

- Ten slotte openbaren de psalmen 16 tot 24 de volledige positie van Christus ten aanzien van Israël. Hij wordt geïntroduceerd in dit volk, en wij zien ook de gevolgen hiervan.

Wij zullen in de volgende psalmen meer bijzonderheden van die ervaringen en oefeningen van de heiligen in de laatste dagen vinden. Deze oefeningen zijn noodzakelijkerwijs gegrond op de komst en het werk van Christus. Ik bedoel daarmee niet te zeggen dat de heiligen van toen een helder inzicht hadden in het offer van Christus of dat de uitdrukkingen in de psalmen dit veronderstellen; en evenmin dat ze passend zijn voor iemand die is vrijgemaakt van de zonde. Maar zulke oefeningen kunnen niet plaatshebben zonder de komst en het offer van Christus. De Heilige Geest zal in het overblijfsel werkzaam zijn, zoals nu in iedere gelovige, om deze beide dingen op een volledige wijze toe te passen op de harten.

Psalm 25 en 26

Belijdenis en bewustwording

In Psalm 25 hebben we voor het eerst een duidelijke belijdenis van zonde. Dit vormt samen met Psalm 26 de verklaring van de oprechtheid van het hart; dit is de subjectieve basis van alle verdere ervaringen. Deze psalmen leiden naar het doel, het licht en het heil van de Heere. En dat te midden van de nood vanwege de druk van de goddelozen, die nog steeds aanwezig zijn. Het hart vertrouwt op de Heere.

Maar hoe meer we de Psalmen bestuderen, des te meer zullen we zien dat ze terecht op Joden van toepassing zijn. Bijna allemaal verwijzen ze naar het godvrezende, rechtvaardige overblijfsel, dat wordt geleid en gezegend in zijn gedachteleven door de Geest van Christus die door de profeten spreekt. Veel ervan kan op Christus Zelf worden toegepast, maar niet alles. Dit toont aan wat ik al eerder heb opgemerkt, dat de mogelijkheid dat passages naar Christus verwijzen, die gedeelten nog niet uitsluitend tot profetieën over Hem maakt en evenmin bewijst dat de hele psalm op Hem van toepassing is. Verder is er het reële gevaar dat men de Psalmen beschouwt als de uitdrukking van de christelijke vroomheid. Dat zijn ze echter niet. Vaak geven ze mooie aanwijzingen over het vertrouwen in God; maar wie zijn vroomheid alleen uit de psalmen zou putten, zou het christendom vervalsen. Dit gezegd hebbend, ga ik in op details.

De ziel verheft zich tot de Heere in de moeilijkheden: dat is het ware geheim om ze te overwinnen en vrede te hebben te midden hiervan. Het oprechte hart heeft geen andere toevlucht. *Een ander leidt het hiervan af.* Er is sprake van 'mijn God' (vs. 2). Het hart kan nu door Christus op God vertrouwen. Het lijkt zich niet te schamen, noch zijn vijanden gelegenheid te geven erover te zegevieren. Dit is in de moeilijkheden het eerste verlangen van het geloof. Maar het kan zichzelf niet hiertoe beperken, wanneer het waarachtig is.

Het is door genade verbonden met Gods goedheid, gevoed door de hoop, maar dan met allen die wachten op de Heere. Het verlangt dat de goddelozen (overtreders die de ongerechtigheid liefhebben, niet die erin vallen) vernederd worden en zich schamen. Dit is als algemeen principe geenszins onchristelijk. De christen kan niet verlangen dat

individuele vijanden onder het oordeel komt; maar hij verlangt wel dat het kwade wordt overwonnen en dat de tegenstanders van het goede beschaamd worden. Hij heeft gerechtigheid lief en verlangt ernaar dat de onderdrukkers van gerechtigheid, en van de nederige en zachtmoedige rechtvaardigen, beschaamd worden gemaakt. In zijn eigen geval kan hij ernaar verlangen als het eindresultaat, zonder het individu kwaad toe te wensen. Zijn vertrouwen in de Heere weerhoudt hem ervan de kleinste stap te zetten om zijn vijand kwaad te doen; maar hij legt zijn zaak voor aan de Heere en geeft het in Zijn hand, wachtend op Zijn uitredding.

Maar er is nog een ander kenmerk van de heilige, wiens hart zich berouwwol tot de Heere wendt. Hij zoekt de wegen van de Heere, Zijn paden, om in Zijn waarheid geleid en onderwezen te worden. Let op dit duidelijke karakter van het goede in de oprechte ziel. Het is niet slechts een juiste weg, maar hij zoekt de weg van de Heere. Zijn geest keert terug naar de Heere, denkt aan Hem, waardeert Zijn karakter. Hij is zich ervan bewust Hem trouw en dienst verschuldigd te zijn, Hem toe te behoren, en hij verheugt zich alleen in Zijn weg en zoekt die. Maar deze psalm gaat over een bekeerde Jood, dus een heilige. Hij weet en rekt erop dat de Heere zijn fouten niet meer zal gedenken en hem in overeenstemming met Zijn genade zal behandelen; want hij wist dat de Heere barmhartig was, en het was tot eer van Zijn eigen naam. Hij kon erom vragen ter wille van Zijn goedheid.

Dit toont geen gekende vergeving, maar wel vertrouwen op Gods genade. Dit besef is nog geen gereinigd geweten, maar het vloeit voort uit het Woord van God. Het is een aanvaardbare manier om

tot God te naderen. Zoals de arme vrouw die een zondares was in het evangelie. Ze kwam zoals ze was en ging in vrede weg. Maar de Heere is trouw aan Zijn eigen goedheid, en aan Zijn eigen karakter dat boven het kwaad staat. Er moet een losprijs worden gevonden, die de gerechtigheid handhaaft en ervoor zorgt dat Hij kan handelen tot zegen van de zondaar die zo naar Hem opziet. Zoals zelfs van Jozef wordt gezegd, dat hij een rechtvaardig man was en niet bereid was om iemand in het openbaar te veroordelen.

Ongetwijfeld spelen er andere motieven bij de mensen. Maar, voor zover hij God vertegenwoordigt en moet handelen naar Zijn gedachten, komt dit beginsel om de hoek kijken. Goed en oprecht is de Heere. Goed voor ons, Hij houdt van rechtschapenheid, vindt het heerlijk die te zien en zal ze daarom in genade onderwijzen aan hen die zijn afgedwaald. Het is fijn voor iemand die afgedwaald is hierop te mogen rekenen. Maar let op, het is hier niet *Zijn* manier. Dit was de toestand van het hart van de heilige; de openbaring, of liever het vertrouwen van de heilige in zijn relatie met de Heere. Wat 'de weg' was, is niet precies de vraag – natuurlijk een goede vraag; maar Hij zou ze erin onderwijzen. Zijn actieve liefde zou steeds met hen bezig zijn. Toch wordt het karakter van de weg niet weggelaten, wanneer het karakter van de vernieuwde heilige wordt voorgesteld. Zachtmoedigen zal Hij leiden in het recht, op het pad dat Gods gedachten uitdrukt. Zachtmoedigen zal Hij Zijn weg leren (vs. 9).

Indeling van de Psalm

Maar er is vooruitgang in andere opzichten in deze psalm. Het lied verdeelt zich in drie delen: de verzen 1-7; 8-14; 15-22.

- In het eerste deel smeekt de onderdrukte en beproefde gelovige, terwijl hij zijn zonden uit het verleden erkent, maar God vertrouwt en tot Hem opziet met betrekking tot de noden en de moeilijkheden in de aanwezigheid van de macht van het kwaad.
- In het tweede deel heeft dit verlangen naar God de ziel ertoe gebracht over Hem te spreken, stil te staan bij Wie Hij is en Zijn wegen te leren kennen.
- In het derde deel ziet de ziel persoonlijk op naar de Heere, en beseft dat hij zeker kan zijn van Zijn belangstelling. Het oog van God is gericht op hemzelf, op de vijanden en op de omstandigheden. Daarbij zoekt hij vergiffenis, maar vertrouwt ook op bewuste oprechtheid en vroomheid. Ten slotte is daar de voorbede voor heel Israël.

Maar er is ook groei wat betreft de toestand van de ziel bij het spreken over God. Ten eerste brachten Zijn goedheid en waarheid Hem ertoe de zondaar oprechtheid van hart te leren. Wij waren op onze eigen manier afgedwaald. Hoe ernstig zijn Gods wegen vergeten! Maar de goede en genadige God zal ons niet zonder leiding laten. Onze toestand wekte Zijn mededogen op. Hij heeft ons op de juiste manier lief en kan ons anders ook niet zegenen. Hij leert zondaars de weg. Maar het effect van de erkenning van zonde en het leren kennen van de goedheid van God is zachtmoedigheid, onderworpenheid van geest en nederigheid. Het is de afwezigheid van hoogmoed, van eigendunk, van wat de heidenvolken beschouwden als de bron van deugd.

Zo leidt God ons tot zelfoordeel en onderwijst Hij Zijn weg. Niet alleen wordt de weg geleerd aan iemand die ver was afgedwaald; maar waar nederigheid en onderwerping aan God aanwezig is, leidt Hij in het verstaan van Zijn weg in hart en verstand. We worden gevormd door Zijn onderwijs om te beoordelen wat Gods weg is. Dit is een innerlijke en morele conformiteit, die ons in staat stelt de omstandigheden te onderscheiden en te beoordelen. En deze morele conformiteit en dit onderscheidingsvermogen tussen goed en kwaad is heel kostbaar.

Maar vers 12 gaat verder. We zien hier iemand die God vreest, die wandelt in het bewustzijn van Zijn tegenwoordigheid en onze verantwoordelijkheid jegens Hem. Het hart verwijst naar Hem in onderworpenheid aan Hem. Hier is het niet alleen moreel onderscheidingsvermogen, maar bewuste kennis van de gekozen weg van God. Iemand die zich zo laat leiden in het recht, zal weten wat goed is en zal het doen; en zal het kwade vermijden. Maar de mannen van Issaschar hadden ook inzicht in de juiste *tijden*. Er was een weg die God koos te midden van het overheersende kwaad; en wie de Heere vreesde moest op die manier worden onderwezen. Hij zou het pad volgen dat leidde tot de volle zegen.

Dit is een groot voorrecht, dat geen omringende duisternis of verwarring ons kan ontnemen. Het is de weg die de Heere kiest, een speciale verbondsweg voor degenen die Hem vrezen. Er is zeker ook voor de christen verwarring in de gemeente van God. Dit wordt aangetoond met aanvullend bewijs in de woorden die volgen. De vertrouwelijke omgang van de Heere (want Hij heeft een geheim voor de oren van degenen die horen) is voor hen die Hem vrezen

– Zijn vrienden aan wie Hij Zijn gedachten bekend maakt. Is het vreemd dat Maria er meer van wist dan Martha? Ze kon Hem van tevoren zalven voor Zijn begrafenis. Zij kende de gedachten van de Heer in het tafereel dat ervoor plaatsvond. Zijn woord is een bescherming tegen valse voorwendselen, maar het blijft altijd waar dat de verborgenheid van de Heere is bij hen die Hem vrezen. En hoewel alles tegen Zijn zekere belofte lijkt in te gaan, zien ze het resultaat en houden het in het geloof voor ogen. En ze zullen het later in zijn volle vervulling zien, als Zijn wegen volbracht zijn. Dit is een grote zegen en geeft rust en kalmte voor de weg met Hem, wat niets anders kan doen. Men draagt de gedachten van de Heere bij zich. Hiermee wordt het tweede deel afgesloten.

Bij het afwijzen van het kwaad is het vertrouwen gericht op de Heere en Zijn trouwe liefde: ‘Mijn ogen zijn voortdurend gericht op de Heere, want Hij bevrijdt mijn voeten uit het net’ (vs. 15). Dit is het geheim van alles: alleen de Heere. Men ziet uit boven het kwaad en vertrouwt op God Die boven alles staat. Kennis van de verborgenheid van de Heere is geen ongevoeligheid om kwaad te tolereren, ook al raakt het onszelf; noch koelheid met betrekking tot het belang dat de Heere in ons stelt. Hij is niet alleen geïnteresseerd in rechtvaardigheid (hoewel Hij altijd rechtvaardig is), maar in onszelf. De vertrouwelijke omgang met de Heere geeft die intimiteit en dit vertrouwen: ‘Wend U tot mij en wees mij genadig, want ik ben eenzaam en ellendig’.

Er is waarheid van het hart tegenover de Heere. Maar dit veronderstelt oprechtheid, en die is hier bij de zachtmoedigen en oprechten van hart die in Christus zijn, hoewel zij belijden dat zij in zichzelf de grootste van de zondaars zijn en dat er in hun vlees geen goed

woont. Het hart kan alle vijandigheid van de tegenstanders aan God voorleggen en ook aan Hem overlaten. Het lijkt zich niet te schamen, want het heeft zijn vertrouwen op Hem gesteld. Christus heeft alleen het tegendeel voor ons moeten doorstaan, de oprechte zal de straf nooit hoeven te dragen. Maar het hart, hoewel het intimiteit met God kent en vertrouwen in Hem heeft, vergeet dan Zijn volk Israël niet. Het hart is bij Gods oude volk en als het intiem is met God, moet dit ook zo zijn.

Ik ben enigszins ingegaan op de details van de morele gevoelens die in de psalm worden getoond, maar men moet in gedachten houden dat ze allemaal zijn gebaseerd op een diep bewustzijn in het hart van Wie de Heere voor ons is, dat Zijn gedachten de overhand hebben en de bron zijn van alles wij beseffen.

Psalm 26

In Psalm 26 is het, zoals reeds opgemerkt, meer het bewustzijn van persoonlijke oprechtheid dan de belijdenis van zonde, maar ook hier verwijst alles naar de Heere. De gelovige put uit Wie de Heere is en de gehechtheid van de ziel aan Hem leidt tot scheiding van de boosdoeners, en uiteindelijke vreugde in Zijn gemeente wanneer er volle verlossing voor hen zal zijn. De kern van de psalm is de integriteit die de ziel heeft bewaard door haar eigen genegenheid en haar gehechtheid aan de Heere, en het vertrouwen op Hem in de aanwezigheid van de macht van het kwaad. Tijdelijk zijn de kwaaddoeners altijd machtiger dan de heiligen, omdat ze kunnen handelen naar hun wil zonder terughoudendheid of geweten. Maar het geweten in de tegenwoordigheid van de Heere kijkt naar Hem (niet het samengaan met zondaars). Wanneer Hij aan de macht

komt, zal alles anders worden en hierop rekt het geloof. Het is de uitdrukking van het pad van de oprechte en het verlangen naar integriteit, ondanks de aanwezigheid van het kwaad.

Psalm 27

De HEERE is mijn licht en mijn heil

Deze psalm toont ons een hart dat op de Heere vertrouwt, maar dat beproefd wordt door uiterlijke bewijzen van het kwaad. En wat is meer in staat ons schrik aan te jagen dan angst voor de omstandigheden? De gevoelens van het hart als men aan de vijanden denkt en het geloofsvertrouwen als men op God ziet, gaan met elkaar samen in deze psalm. Zulke oefeningen zijn nuttig, maar op het eerste gezicht zijn ze ook wel vreemd. Want vertrouwen op God betekent *niet* dat je onverschillig of ongevoelig voor de omstandigheden wordt. Het zijn reële oefeningen van het hart met God. Hierdoor kunnen zelfs die ervaringen samengaan met vertrouwen en moed tegenover vijandige werktuigen van het kwaad. Menselijk gesproken zou men vrees verwachten tegenover de vijand, en vertrouwen als men voor God staat. Maar als de genade het hart oefent tegenover God, geeft dat moed tegenover de vijand.

De macht van het kwaad is echt en reëel. Een goed onderwezen hart voelt het gevaar ervan op een min of meer geestelijke wijze aan. Als hij dit gevaar met God tegemoet treedt, dan heeft hij vrede wat

betreft het vervolg van de strijd. Zo heeft Christus in de oefeningen van Zijn ziel voor God druppels bloed gezweet, terwijl Hij volmaakt kalm was tegenover Zijn vijanden. Alleen maar het noemen van Zijn naam deed de vijanden terugdeinzen en ter aarde vallen. Dat is leerzaam met betrekking tot de conflicten en moeiten van het christelijk leven. Als het hart geoefend is voor God en met God ten opzichte van de macht van het kwaad, dan zijn wij ons ervan bewust dat het kwaad – wat het ook mag zijn – geen macht heeft over ons. Zo'n hart is volkomen geoefend. Christus zei: '(...) *dit is uw uur en de macht van de duisternis*' (Luk. 22:53). Maar Hij maakte alles door in gemeenschap met God, en wat Hemzelf betrof nam Hij de beker aan uit de hand van Vader en niet uit de hand van de tegenstander die, wat Christus betrof, deze macht niet had.

Psalm 27 laat ons dezelfde dingen zien, door God gewerkt in gelovige harten. De HEERE is door het geloof het licht van de gelovige. Hij verlicht alles wat hem omringt. Hoewel de duisternis en haar macht aanwezig is, is de macht van de duisternis machteloos voor zo iemand. Duisternis heerst over de vijanden, maar in het hart van de gelovige is het licht en hij wandelt in het licht. Dat is een grote troost! Maar de Heere is niet alleen ons *licht*, Hij is meer dan dat. Hij is ook ons *heil*, onze *verlossing*. Voor Christus kon God dat pas zijn, toen Hij de beker gedronken had. Maar de verlostte gelovige kent Hem als de Bevrijder te midden van de beproeving. Dezelfde openbaring van de Heere als ons licht, geeft degenen die in het licht zijn de zekerheid verlost te zullen worden. Niet dat wij daardoor noodzakelijk de redding al *zien*, want het middel daartoe kan verborgen zijn, maar wij zijn er *zeker* van. Omdat de HEERE daar is, in het licht, zal Hij ons Zijn heil

schenken. Voor ons is God de *Vader*. En als het om Gods regering gaat, is er blijkbaar toch niets te vrezen.

Dat is wat in de eerste verzen wordt gezegd. De psalmdichter is zonder vrees, of hij nu denkt aan de boosdoeners – tegenstanders en vijanden die gewetenloos op hem afstormden –, of aan de strijd die zich tegen hem verhief, een verschrikkelijk toneel waarin de wil van de mens vrij spel had. Als de Heere aanwezig is, zal *Hij* in alle dingen voorzien.

Laten we echter niet vergeten dat er nog een ander uitgangspunt nodig is, een belangrijke zielstoestand die verband houdt met dit vertrouwen. En het is ook de basis ervan: namelijk een eenvoudig oog te hebben, slechts één ding te vragen, op de Heere te zien, en één ding te zoeken (vs. 4). Dat ene doel is bij Hem te zijn, in Zijn tegenwoordigheid te verkeren. Daar kan men Hem aanbidden en Zijn heerlijke tegenwoordigheid aanschouwen, Zijn wil en gedachten leren kennen. Maar dat is aan de andere kant verbonden met vertrouwen in Zijn *goedheid*.

Zo iemand weet dat hij zichzelf niet kan beschermen, maar dat de Heere hem in de boze dag zal verbergen in Zijn hut en in Zijn tent. Wie zou hem daar kunnen schaden of bang kunnen maken? Wat een liefde genieten wij in Gods tegenwoordigheid! Wat een belangstelling heeft Hij voor de voorwerpen van Zijn liefde! Iemand die bij Hem woont, is daar volkomen veilig. Het gaat hier niet om een zichtbare verlossing, maar om de geborgenheid van Zijn woning. Het is wonderlijk te zien hoe de Heere werkt, als het kwaad zich in al zijn kracht manifesteert en als er schijnbaar geen enkele hulp is. Men hoeft die ook niet te zoeken. Men kan rustig en stil op God vertrouwen en

in Hem alle zekerheid vinden. Vers 6 beschrijft iemand die rekent op de volledige verlossing en zijn uiteindelijke lofprijzing in Gods tent. Dat is niet de verborgen tent, de schuilplaats, maar de heerlijke plaats van openbare lofprijzing.

In de volgende verzen lezen wij over de oefeningen van iemand in Gods tegenwoordigheid, terwijl hij op Hem wacht om hulp. De HEERE had gezegd: *‘Zoek Mijn aangezicht’*. En de gelovige zegt: *‘Ik zoek Uw aangezicht, HEERE’*. Hij erkent de mogelijkheid van Gods toorn. Hij vraagt Hem deze af te wenden en rekent op Zijn genade. Dat is een belangrijke les, want men zou verwachten dat de gelovige alleen op God zou vertrouwen als Hij niets tegen ons heeft. Maar zo is het niet. Het hart kan erkennen dat het toorn zou kunnen verwachten, en desondanks bouwen op Gods genade. Het heeft God tot zijn hulp, en verwacht niet door een Heiland-God verlaten te zullen worden. Dit vertrouwen is volledig, en groter dan het vertrouwen op de nauwste familiebanden. Dat is inderdaad het vertrouwen van iemand die de HEERE kent.

Zo iemand wil alleen met God te maken hebben, en hij vraagt God om hem de weg te wijzen en te leiden op een effen pad (vs. 11). Want hij weet dat zijn vijanden loeren op het ogenblik dat hij van de weg zou afwijken. De druk van de vijanden was groot, maar dat zal steeds zo zijn voor de gelovigen. Er is kwade opzet, vals getuigenis en wreedheid bij de vijanden. Maar de goedheid van de HEERE, met uitsluiting van menselijke hulpmiddelen, de goedheid van de HEERE in Zijn regering – dat is de hulpbron van het hart. En het resultaat hiervan is de aansporing: *‘Wacht op de HEERE, wees sterk en Hij zal uw hart sterk maken; ja, wacht op de HEERE’* (vs. 14).

Dat is het geheim van onze kracht in tijden van tegenspoed. Dan is er niets te vrezen. Als gelovigen kunnen wij de liefde van God de Vader leren kennen als Zijn kinderen, en de zorgen van Christus als de Goede Herder. Maar het beginsel van het op de Heere vertrouwen is hetzelfde. Het is merkwaardig dat elke gedachte aan een andere hulpbron of een andere hulp, dan die van God Zelf, in deze psalm niet voorkomt. Dat is ware vroomheid en oprechtheid, want Hij kan alleen handelen door de oprechtheid van het hart dat niet steunt op iets *buiten* Hem. Te midden van de listen van de tegenstander heeft de gelovige geen andere hulp, geen kracht, geen wijsheid, geen menselijke plannen, niets dan het zoeken van het aangezicht van de HEERE. Bij Hem is alles helder, en zo is er wat het hart betreft waarheid en oprechtheid.

Wat de vijanden betreft, is het voortaan de HEERE alleen! Dat is het geheim van onze veiligheid en kalmte in de beproeving. Als Zijn genade er is, kunnen wij altijd rekenen op Hem. Als wij zijn afgedwaald, laten wij het dan aan Hem belijden. Dat is een echte oefening van de gelovige in Zijn tegenwoordigheid. In onze verhouding tot Hem gaat het om de waarheid. Maar de genade en het verborgene van Zijn tent, en de verlossing die daaruit voortvloeit, vormen een heerlijke schuilplaats voor de gelovige.

Psalm 28

Een roep om hulp

Hoewel de Heere het voornaamste onderwerp in psalm 28 is, zoals in alle psalmen, vinden we in deze psalm toch iets bijzonders aangaande de rechtvaardige: namelijk zijn roepen en zijn smeekbede tot de Heere. Door de Heere aan te roepen komt het hart met Hem in verbinding. Het roepen tot Hem veronderstelt de kennis van het belang dat Hij in ons stelt. Deze belangstelling hebben wij als uitgangspunt voor ons roepen. Het toont ook dat wij erkennen afhankelijk van Hem te zijn. De roep en het gebed tot God zijn belangrijk. Ze geven iemands innerlijke toestand aan. Wij kunnen iets verlangen van de Heere, geloven in de goedheid van Hem Die graag geeft. Maar *roepen* tot Hem getuigt van onze innerlijke toestand, waarbij wij Hem op een volkomen wijze erkennen als onze enige Helper. Dit roepen is ook een getuigenis tegenover anderen.

In deze psalm bevindt de rechtvaardige zich op het dieptepunt van de nood. Het gapende gat van de groeve ligt voor hem. Maar zijn geloof wordt hier bewezen in zijn roepen tot de Heere. Alle hoop is naar menselijk oordeel verdwenen, maar zijn smeekbede en zijn roep om hulp gaan uit tot de Heere. De band met de Heere uit zich in de redenen die hij noemt om niet meegesleept te worden in het oordeel van de goddelozen. In psalm 26 is het de *onschuld* van de heilige in zijn wandel. Maar in deze psalm is het zijn *relatie* met de Heere (wat we concludeerden uit zijn roepen tot Hem). De Heere is de zekerheid van de gelovige tegenover het oordeel.

Hoewel de verwachting van het oordeel gegrond is op de *boosheid* van de werkers van de ongerechtigheid, wordt in deze psalm gezegd dat de *verachting* van de daden van de Heere de oorzaak van hun verwoesting is (vs. 5).

De rechtvaardige heeft op Heere vertrouwd en is uitgeholpen. Maar de verlossing die de HEERE geeft, is veel meer dan een bevrijding uit de omstandigheden. *Hij* heeft verlost. Het hart was aan *Hem* verbonden, zag naar *Hem* op, aanbad *Hem* en geloofde in *Hem*. De Heere heeft de bidder niet in de steek gelaten. De psalmdichter had dit ondervonden en dit had zijn hart nog meer aan de HEERE verbonden: *‘Op Hem heeft mijn hart vertrouwd en ik ben geholpen. Daarom springt mijn hart op van vreugde en zal ik Hem met mijn lied loven’* (vs. 7).

Als we zo in vertrouwen op de Heere wachten en ons tot Hem richten, zien we iets van Zijn karakter. We kunnen volkomen op Hem rekenen. We eren en waarderen Hem daardoor en hebben de zekerheid dat Hij niet is veranderd. Ik heb een trouwe, toegewijde Vriend, hoewel ik verkeer in bijzonder moeilijke omstandigheden. Alles is schijnbaar tegen mij en elke mogelijkheid dat Hij mij te hulp komt, lijkt afgesneden. Toch weet ik zeker dat Hij mij zal helpen en reken ik op Hem. Mijn gedachten over Hem zijn niet veranderd. Ik vertrouw op Zijn toewijding, ondanks de omstandigheden. Zijn regering is volmaakt. Daarop reken ik, dat waardeer ik. Wat de omstandigheden ook zijn, mijn hart is verbonden met Hem. Als Hij gehandeld heeft, verheug ik mij in Hem. Ik verheug mij over de juiste gedachten die ik over Hem had. Ik kende Hem echt, ik wist Wie Hij is. Ik verheug mij over Zijn volmaaktheid, waarop ik vertrouwde. Een zekerheid die beter is dan de omstandigheden. Zijn tussenkomst heeft mij getoond dat Hij belang in mij stelde.

Zo verlost God de christen. Zo zal Hij het overblijfsel verlossen, waarover deze psalm spreekt. Zij zullen zeggen: *‘Zie, dit is onze God;*

wij hebben Hem verwacht, en Hij zal ons verlossen. Dit is de Heere, wij hebben Hem verwacht, wij zullen ons verheugen en verblijden in Zijn heil' (Jes. 25:9).

Het is dezelfde gedachte die wij ook bij Job zien. Ondanks zijn schuldige verbittering rekent hij op God. Hij weet wat Hij voor hem zal zijn en zal doen, als hij Hem zoekt.

Psalm 28 toont ons dus het hart van iemand die op Gods hart vertrouwt. Hij heeft Gods hart gevonden en zich in Hem verheugd. Hij heeft God geëerd door Hem onwrikbaar te vertrouwen. Nu vindt hij voldoening in Wie zijn machtige Bevrijder is en in Zijn liefde. Hij verheugt zich over de verlossing, want hij heeft geleden. Hij was verdrukt in zijn zwakheid. Maar nu verheugt hij zich, terwijl hij diepe vreugde en liefde voelt in zijn hart voor zijn Verlosser. Hij heeft een Vriend, Die zijn hart gevormd heeft overeenkomstig Zijn eigen volmaaktheid en heeft gemaakt dat het op Hem zou vertrouwen.

Dat vinden we ook in de huidige tijd, maar op een andere wijze, omdat wij God nu door het onderwijs in de hemelse dingen op een andere, betere manier kennen. De christen hoeft minder angst te hebben voor de dingen op aarde, doordat hij niet op de zichtbare dingen ziet. Maar het beginsel blijft hetzelfde.

Psalm 29

De stem van de Heere

Psalm 29 roept de machtige heersers, lett. de zonen van God, ertoe op Jahweh te erkennen en Hem eer te geven, de eer die overeenkomt met Zijn Naam. We zien in deze psalm het verband tussen het verheerlijken van de Naam van God en de eredienst (vs. 2). Hier gaat het erom Jahweh eer te bewijzen in Zijn tempel, waar Hij Zijn Naam heeft gevestigd. Zijn Naam is geopenbaard. Men is eer verschuldigd aan Zijn Naam, aan Hemzelf als de God Die Zich heeft bekendgemaakt. Tegelijkertijd is Zijn Naam de openbaring van Hemzelf in relatie tot Zijn volk. In de tempel heeft Hij die gevestigd en zo heeft Hij die Naam tot een middelpunt gevormd, een plaats van gemeenschap en van openbare eredienst.

Terwijl Zijn stem de majesteit van die Naam verkondigt, worden zij die Hem kennen tot diezelfde Naam bijeengebracht, die het middelpunt is van de gezamenlijke aanbidding. De eer van de Naam van de Heere wordt getoond en bewezen door de woorden: *‘De Heere troont boven de watervloed’* (vs. 10). Hij bestuurt met het oog op Zijn eigen raadsbesluiten ook de rumoerige bewegingen van de zee en de heidenvolken. Hij troont als Koning in eeuwigheid. Zoals Hij boven de onstuimige mensenmassa’s verheven is, zo zal Hij voor altijd onwankelbaar regeren.

Maar behalve dat heeft de Heere een relatie met Zijn volk. Hij geeft het kracht, en Hij zegent het met vrede. Vers 10 spreekt over de macht die Hij in Zichzelf bezit over alle dingen, vers 11 vertelt wie Hij is voor Zijn volk. In het ene vers is er de uitnodiging voor de machtige heersers van de aarde om Jahweh te erkennen. In het andere vers wordt aan Israël zegen en vrede beloofd.

Psalm 30

De grote waarheid van Psalm 30 is de praktisch zeer interessante, dat de vreugde die voortvloeit uit de bevrijding die de HEERE (in deze psalm Jahweh) schenkt, groter en dieper is dan de zegen van voorspoed, zelfs als wordt erkend dat deze van God komt. Het kan zijn dat de verlossing is van verdriet veroorzaakt door fouten. Met het overblijfsel van de Joden zal het zeker zo zijn; maar het is compleet en vol; en wanneer de zonde of het kwaad volledig wordt erkend, is het herstel en de zegen absoluut in gemeenschap met God. Vergeving, of de gedachte eraan, in een niet-genezende ziel kan spijt hebben. Wanneer de ziel genezen is, zal ze zeker het oordeel over het kwaad leren, en een gevoel van nederigheid, als ze terugkeert naar - altijd meer tederheid van geest, meer genade; maar als de genezing volledig is, de ziel geheel doorzocht, geen spijt, want wat God als zodanig voor ons is, zal de ziel bezitten. De ziel zal het vlees verafschuwen en de beginselen die tot het kwaad hebben geleid; maar het eigen ik zal uit de afschuw worden gehaald wanneer het kwaad werkelijk wordt gehaat, en er zal vrede zijn. Ik zeg niet dat de psalm deze gedachten zo diep nastreeft. Het houdt zich meer bezig met de uiterlijke omstandigheden, met de hand van God erop voor het kwaad, dan met het kwaad waarvoor Zijn hand erop is. Maar deze worden gezien als Zijn woede. Het effect is dat de omstandigheden worden gezien als een kwestie van Zijn toorn en gunst; en hierop rust de ziel. Het was in voorspoed geweest, had toegegeven dat het van God kwam, maar zag in de omstandigheden zijn grond van vertrouwen voor geluk, hoewel het werd beschouwd als gegeven en vastgesteld door God. Maar daarbij, hoezeer het God ook toekende

in het geven en verzekeren van de zegen, het berustte op de zegen, en die zegen diende zichzelf, in plaats van er iets uit te halen. 'Ik zal nooit wankelen. Jahweh, door uw gunst hebt u mijn berg sterk gemaakt.' Hoewel vroomheid er misschien is, zou het kunnen ontaarden in 'de tempel van Jahweh, de tempel van de HEERE zijn deze'. De psalm veronderstelt echter ware vroomheid. Alleen dat Gods gunst ervoor heeft gezorgd dat de berg - *'mijn berg'* - sterk staat, in plaats van dat de gunst zelf de zegen is. de HEERE verbergt Zijn aangezicht, en directe afhankelijkheid wordt gevoeld, directe zegen verwacht. Kastijding en oefeningen voor fouten komen, en goddelijke gunst zelf wordt gevoeld als de zegen die nodig is. En wat de HEERE zelf is, is de bron van vreugde. Wanneer Zijn woede op de mensen is, wordt dit gevoeld; niet alleen de omstandigheden waarin het wordt uitgedrukt, maar het verbergen van des HEEREN aangezicht voor de zonde. De ziel wordt in een onmiddellijke relatie gebracht, al is het door angst en verdriet. Het wordt ertoe gebracht over zichzelf te denken, niet als een zelf dat gestreeld moet worden, een centrum van zijn eigen zegen, maar als zondig, en Gods gunst is nodig. Dus, hoewel pijnlijk, wordt een zeer nuttig en belangrijk werk gedaan door genade, wanneer dit zelfoordeel in de ziel wordt bewerkt, zodat er spirituele integriteit is. De gunst van de HEERE schijnt erop, en wordt genoten, en is zelf een zegen geworden, terwijl positieve bevrijding het vergezelt op Gods goede tijd. De ware aard van God in heilige aanbidding wordt binnengegaan; Hij is niet alleen een God om de mens zegenend te dienen. De vijand verheugt zich niet over ons en de ziel zelf is genezen. We zien dat als Zijn toorn er is, het slechts een moment van discipline en instructie voor de heiligen is; en dan genieten zij, gezuiverd zijnde, meer van Hem.

Hier zien we letterlijk het overblijfsel aan de rand van het graf, en daar verlost; maar het ware werk is, zelfs voor hen, bij God.

Ik voeg deze zieletoestanden toe waarin we nu heiligen kunnen zien, waarover deze psalm aanleiding geeft om te spreken. Ten eerste wat we in vergelijkende zin onschuld kunnen noemen, wanneer een bekeerde ziel geen kennis heeft van verdorvenheid en geen groot innerlijk conflict. Hier wordt de genade van vergeving genoten, en de ziel is vrolijk gelukkig in de bekende vriendelijkheid en liefde van God, zijn Redder. Zo'n ziel kan, als ze dicht bij God wandelt, tot het echte oordeel over zichzelf en tot een diepe kennismaking met God komen. Anders is de ziel oppervlakkig, en de mens van zichzelf weinig bekend, de scheiding van de sfeer van het vlees (de wereld aan zijn beminnelijke kant) weinig beseft. Het volgende is waar het heeft gefaald en, door diepere oefeningen gegaan, op een nederige manier tot zelfkennis is gebracht. Dit geldt meer voor de psalm. Dan kan vergeving bekend worden, en daar is de rest van dit; maar een zekere schaamte over de zonde en een gebrek aan openlijk vertrouwen in God, zoals natuurlijk in het genieten van Hem, als er iets laags of onbeduidends met God is geweest. Dit is moeilijker te bereiken; maar het eigen ik wordt in ieder geval niet opzij gezet. Ten derde, wanneer de wortel die het kwaad heeft voortgebracht werkelijk wordt beoordeeld, het vertrekpunt van God (niet alleen het kwaad zelf), en het zelf dus praktisch terzijde wordt geschoven, dan is goddelijke gunst alles. Het hart is tot dusver heel bij God en, hoewel nederig, stoutmoedig tegenover mensen. Het heeft zijn bewuste band met God, Zijn gunst - God waarvan bekend is dat hij er moreel eensgezind mee is, en in positieve ondersteuning en kracht. Het heden is zijn plaats bij Hem, niet het verleden.

Psalm 31

Psalm 31 is de uitdrukking van volledig vertrouwen in de HEERE - God gekend in onze relatie met Hem, in de meest verschrikkelijke omstandigheden van beproeving en nood, en dat waar de zonde het heeft veroorzaakt; maar waar geloof aan het werk is, wordt gerekend op de bekende naam van God, en daarom op Zijn gerechtigheid om die goed te maken. Het is niet trots op God rekenen. Het is de HEERE die vertrouwd wordt voor wat Hij is - Zijn naam, maar met de volste bekentenis van mislukking, en dat het door de zonde is dat moeilijkheden over hem zijn gekomen die tot Hem roept. Het is niet zozeer de bekentenis van ongerechtigheid, maar dat het verdriet waaruit de kreet voortkomt, te wijten is aan ongerechtigheid; maar de uiterste druk werpt de ziel in vertrouwen op God in overeenstemming met Zijn openbaring van Hemzelf. Het bijzondere karakter van de psalm is vertrouwen en, vanuit persoonlijke kennis van Jehova, het aan Hem toevertrouwen van je zaak. Dit is een diep beginsel van ware vroomheid - zo'n kennis van de Heer, zo'n geloof in wat Hij is, dat de ziel Hem kan vertrouwen en alles op Hem kan werpen, wanneer nood en vijandigheid tot het uiterste komen. En het is een principe van volkomen gerechtigheid, omdat de ziel niet zo tot God kan zien dan in gerechtigheid. de HEERE staat erom bekend dat hij rekening houdt met de problemen van de noodlijdende. Hij heeft zijn ziel gekend in tegenspoed. Het lijden was niet Gods vergetelheid van de lijder. God heeft gekend, herkend, gevolgd; Zijn hart bezat de ziel van de lijder en dacht eraan te midden van tegenspoed; en de lijder, als een eigen ziel (hoe gebrekkig ook), kijkt door het lijden heen naar Jahweh. Het aanvaardt de straf van zijn ongerechtigheid,

maar in dit rechtvaardige gevoel vertrouwt het op Jahweh; en in deze geest, in wat in principe volmaakt is, wijdt zich geheel aan de HEERE toe, en weet, en is tevreden dat het zo moet zijn, dat alles in Zijn hand is (vers 15). Het ziet ernaar uit dat Zijn gezicht erop schijnt; maar dat door Zijn verschijning ervoor, het zich uiteindelijk niet zou moeten schamen, noch zal iemand die op Hem vertrouwt, zich ervoor schamen. Hij heeft goedheid weggelegd voor hen die Hem vrezen en op Hem vertrouwen in de ogen van de mensenkinderen. Zijn aanwezigheid is een zeker onfeilbaar toevluchtsoord, dat menselijke boosaardigheid ijdel maakt in haar pogingen. Hij geeft toe dat hij, onder de druk van de nood, een ogenblik had gesproken als uit God geworpen. Toch werd er geloof getoond in de roep tot Jahweh, en hij werd gehoord. de HEERE bewaart de gelovigen, zodat de heiligen Hem kunnen liefhebben en goede moed hebben, wat er ook gebeurt.

Niet iedereen moet zulke smarten doormaken als die waarnaar hier wordt verwezen; 'maar als het het deel van de heilige is, geeft het grote intimiteit en vertrouwen. Wat een bekende God is, is de grond van de psalm en de kreet die gebaseerd is op het geloof erin. Ik zou niet willen zeggen dat dit de meest briljante oefening van het geloof is: dit zal bijvoorbeeld meer worden gevonden in de brief aan de Filippenzen, de briljante uitdrukking van de normale christelijke ervaring. Het is ook niet de meest voorkomende; maar God heeft in Zijn rijke barmhartigheid in Zijn woord voorzien in elke behoefte, en in Zijn woord voorzien in elke toestand. En de zielstoestand hier is er een van veel geoefende diepte en intimiteit van vertrouwen in God, alleen geleerd door de nodige nood.

Psalm 32

Maar te midden van alle oefeningen van het hart die horen bij een hernieuwde ziel te midden van haar moeilijkheden hier beneden, is er één punt dat het middelpunt van alles is, een behoefte waarop zowel hart als hart naar een antwoord verlangen. geweten - zijn relatie met God als het denkt aan zijn zonde voor Hem. Het heeft behoefte aan vertrouwen voor beproevingen, aan bevrijding en hulp. Het wordt bemoedigd door beloften en gebogen in hart en wil voor de wegen van God. Maar het heeft vooral verzoening met Hem nodig, het onbewolkte licht van Zijn gelaat; wat betreft zijn eigen staat, vergeving en de afwezigheid van schuld. Het geheel wegnemen van alle schuld voor God, en Zijn volkomen vergeving, wordt hier prachtig verbonden met het zuiveren van hart en inwendige mens, het uitnemen van bedrog, en dit in de belijdenis van daadwerkelijke zonden. Maar het begint, zoals het moet, bij God en vindt zijn voldoening in Zijn gedachten erover. En dit klopt. Alleen zo kan het hart werkelijk gezuiverd worden, en kan de zonde haar ware aard hebben, en God Zijn juiste plaats, zonder welke niets goed is. Toch is het de bewuste staat van haar vergeving die het eerst de ziel aantast, nadat de overtuiging en de nood voor de zonde zijn gewrocht en de ziel tot biecht is gebracht. 'Gezegend is de man wiens overtreding is vergeven.' Hij heeft gezondigd tegen God - overtreden. Het is allemaal perfect vergeven. Maar het was zonde voor God en kwaad - een ding zelf hatelijk in Gods ogen, en nu in die van de ziel. Het is vergeven, gedekt; verzoening is gedaan. De huidige toestand wordt dan absoluut gesteld: de HEERE rekent haar geen ongerechtigheid toe; en nu staat het hele hart open voor God. Er zit geen bedrog in;

waarom zou er zijn wanneer alles voor God open is, alles is gezuiverd en de zonde uit Zijn zicht is verdwenen? En o! wat een zegen is het om het volmaakte licht van God op een onbezoedelde ziel te hebben, niet op een onschuldige. Dit is veel minder, en het inschijnen van perfect licht zou dan inderdaad niet van toepassing zijn; maar met kennis van goed en kwaad, en weten wat licht is (in tegenstelling tot duisternis), en om het te laten schijnen op iemand die zo wit is als sneeuw, is oneindig gezegend. Ik ontken niet dat het hier een meer persoonlijke relatie is, waarin ik ook zal ingaan; maar voor de christen wordt dit geïmpliceerd in vergeving en bedekking en niet-toerekening van zonde. Nu nog natuurlijk door het geloof, maar daarom niet minder waar. De wegen van God om de ziel naar haar toe te brengen, en Zijn wegen daarnaartoe, worden ook in de psalm besproken: geen rust voor de trotse wil die niet belijdt (hoe genadig om de ziel zo na te jagen!) - de meest intieme leidraad voor de ziel verzoend in gemeenschap, en zorg te midden van beproeving.

De psalm is dus de uitdrukking van bewuste gelukzaligheid in de zin van vergeving. En hoe zoet is het om in de zonnenschijn van Gods gunst te zijn in de zin dat Zijn liefde voor ons actief is geweest! De onverdiendheid van de gunst, hoewel het niet de grootste vreugde is, geeft er een grote diepte aan, omdat het God Zelf is die vergeeft; want zo moet het zijn in de vergeving wanneer de ziel bij Hem wordt hersteld. Dan is er het besef dat de zonde buiten Gods zicht is. Dit is inderdaad een zeer grote zegen, en het bewustzijn ervan is zeer zoet - de gedachte dat er geen enkele zonde verschijnt in de ogen van God. Maar er is de speciale betekenis, niet dat er geen zonde was, maar dat God er geen toerekent, dat Hij een vastberaden oordeel heeft - Hij rekent het niet toe. De zonde wordt niet ontkend; dat zou bedrog

zijn. In dit deel zijn niet zozeer de gevoelens betrokken, maar is er de rechtszekerheid van niet-toerekening die nodig is voor waarheid in de innerlijke delen. Dit verbindt zich met bekentenis.

Maar het is niet alleen oprechtheid in woord en belijdenis, maar ook in geest. Er was waarheid in de innerlijke delen: geen verlangen in de ziel om het kwaad te verbergen, voor zichzelf te verbergen vóór vergeving, vóór niet-toerekening, dat is haar verbinding met zonde, niet om het te verbergen. Hij ziet de zonde *werkelijk*, maar ziet, en omdat hij ziet, wordt het niet toegerekend. Maar de uitdrukking is absoluut en algemeen - 'aan wie de HEERE de ongerechtigheid niet toerekent'. Het is een absolute toestand van het individu; het is niet zijn ongerechtigheid of specifieke fout die wordt vergeven, hoewel dit ongetwijfeld ook zo is, maar absolute niet-toerekening van wie dan ook. De an bestaat voor God alsof hij geen zonde heeft, volgens het oordeel van God. Dan is mijn hart open en vrij voor God; Ik ben me hiervan bewust en kijk naar God op als iemand die geen zonde kent, met het besef dat Hij er geen ziet. Daarom is er geen wolk, niets te verbergen. Dit is echter niet het geval wanneer er geen bekentenis wordt afgelegd. Absolute niet-toerekening, dat is Gods feitelijke oordeel over mij en de manier waarop hij naar mij kijkt. Er is geen zonde, geen enkele tussen mij en Hem. Maar om tot het bewustzijn van deze gezegende waarheid te komen, is er belijdenis geweest. Tot dan toe was de druk van Gods hand op de ziel om haar te dwingen hiertoe te komen. Hoe genadig is dit, God waakt over een ziel, en een ziel die ook verkeerd gaat, om het tot Zich te brengen. Maar hij werd door genade tot dit punt gebracht - zonde erkennen aan God, geen excuus, het zijn ware karakter geven, echte spirituele oprechtheid, hoe nederig het ook mag zijn.

Dit was moreel belangrijk, maar niet alles. 'Ik zal mijn overtredingen bekennen'; de handelingen worden opgevoed in het geheugen. Hij besloot deze cursus te volgen en alles was in orde. 'Jehovah vergaf de ongerechtigheid.' 1 Johannes 1 opent dit christelijk . Ook daar kunnen we niet zeggen dat we geen zonde hebben en belijden we onze zonden. Het verband van de afwezigheid van alle zonde op het geweten en geen bedrog in het hart, omdat het geheel open is door bewuste niet-toerekening, is zeer leerzaam. Het kan op geen enkele andere manier, alleen de mens wordt door de belijdenis tot de waarheid gebracht en door het vertrouwen tot de belijdenis. Alleen zo wordt het hart voor God geopend door genade, alleen zo is de waarheid in de innerlijke delen, hoewel gedwongen tot vernedering met betrekking tot onze wil, doordat vergeving bekend wordt door belofte. 'Er is vergeving bij u, opdat u gevreesd zult worden.'

Deze openbaring van God wekt de gedachte en het gevoel op van alle oprechte en genadig ingestelde mensen om naar God te kijken in de tijd dat Hij Zichzelf openbaart als de vergevingsgezinde God, wanneer Hij gevonden kan worden. Dus voor Christus Zelf was het in Jesaja 49 de aanvaarde tijd. Toen Hij volmaakt was geweest, toen Hij volkomen beproefd was voor God, toen werd Hij verhoord, want Hij was tot zonde gemaakt; en de apostel citeert het aldus: 'Nu is de aanvaarde tijd, nu is de dag van redding.' De openbaring van vergeving en de vreugde van zo'n relatie met God wekt het verlangen naar en vreugde in zo'n God in genadige zielen, en zij zoeken Hem. Stel dat ze op dit moment geen gevoel van zonde hebben, ze weten dat ze zondaars zijn, en God is zo geopenbaard - heeft een karakter dat hun vreugde is, en hun ziel verbindt zich met Hem. Ze zoeken Hem, niet alleen maar om vergeving. Er wordt hier over hun

karakter van genade gesproken, maar het is zo'n God - een God met dit karakter en met deze manieren - die hun hart trekt; en let op, God die zo handelt, zo geopenbaard, maakt van de tijd de tijd om te vinden. Deze verbinding van de genade van het hart met de genade van God, en de aantrekkingskracht die het heeft, is heel mooi; en het zit heel diep in de genadige geest. Er moet een gevoel van behoefte zijn, van afhankelijkheid, en in ons van de behoefte aan genade als zodanig in het hele karakter van onze relatie met God. Maar het is tegelijkertijd een diep besef in verhouding tot de godsvrucht, wanneer het geweten niet slecht is, van de volmaakte en goddelijke genade, van de lieflijkheid en toch de soevereine goedheid van Gods wegen hierin. Gelukkig in goedheid voelen we dat deze genade ons en God goed uitkomt; het trekt ons, als godvruchtigen, naar God. Vandaar dat we daar beschut zitten, wat er ook gebeurt.

Als we aan het overblijfsel denken, zal het principe duidelijk zijn. Israël, de Joden, zijn in alle opzichten diep schuldig geweest. God biedt, zoals in deze psalm, en overal in Mozes en de profeten, vergeving. Dit wordt gevoeld; God is zo geopenbaard; het goddelijke overblijfsel wordt hierdoor geraakt. Zonden worden ongetwijfeld beleden, maar het hart van de godvruchtigen trekt naar God. Wanneer de vloed van oordelen binnenkomt, worden ze bewaard. In elk geval kan de ziel die op deze manier bekend is met goedheid op God rekenen. God Zelf, aldus gekend, is zijn schuilplaats. Uiteindelijk zullen liederen van bevrijding zijn deel zijn.

Maar dan komen er beloften. We moeten door een wildernis gaan waarin geen weg is; en temidden van strikken en gevaren van valse wegen leidt en onderwijst God. Het oog van God rust op ons en

leidt ons. Het is geen uitgezette en linkse weg; het is God Zelf die over ons waakt en ons leidt op een manier die bij Hem past en die de vrucht is van Zijn wijsheid, een goddelijke weg voor ons. God Zelf is het die ons hier wordt voorgehouden: Gods goedheid, Gods leiding, God die geïnteresseerd is in ons om te vergeven wanneer dat nodig is, om te leiden met het onafgeleide oog van liefde. Maar dan veronderstelt het dat het hart aandacht schenkt aan het oog van God. Het is aandacht voor Hem, en het met begrip volgen, dat is de weg; en zo wordt de ziel innerlijk onderwezen in wat Hem welgevallig is, en wordt zij naar Hem gevormd in kennis. Dit ontvouwt zich grotendeels in het Nieuwe Testament. (Fil. 1:9-11 ; Kol. 1:9-10 ; 3:10 ; Ef. 4:24). Zelfs Mozes zegt: 'Als ik genade heb gevonden in uw ogen, wijs mij dan nu uw weg, opdat ik mag u kennen, opdat ik genade vinde in uw ogen.'

Het is het geestelijk leren van Gods weg door Zijn leiding en gemeenschap met Hem, gebaseerd op Zijn gunst. Daarom worden ze gewaarschuwd niet als een onintelligent beest te zijn, dat uiterlijk moet worden vastgehouden. God kan ons zo leiden, soms genadig door Zijn voorzienigheid; maar er is geen geestelijk begrip, geen morele assimilatie met Zijn natuur, geen groei van het genot van onze nieuwe natuur in Hem, geen toegenomen vermogen om God op deze manier te kennen. Het resultaat wordt verklaard in de gerechtelijke wegen van God in de laatste twee verzen; alleen dat we moeten opmerken, dat het in de HEERE Zelf is dat de ziel zich moet verheugen, niet in de gevolgen, hoewel zij die op Hem vertrouwen omringd zijn met barmhartigheid. Hij Zelf gekend door vergeving, gekend door altijd toegankelijke vriendelijkheid en goedheid, als een schuilplaats voor de ziel, als iemand die leidt met Zijn eigen

zorg, met Zijn oog, was degene in wie de aldus geleerde ziel leerde zich te verheugen. Daarom verheugt Paulus zich altijd in de Heer : en nogmaals, ik zeg: verblijd u.' Wij verheugen ons in God door onze Heer Jezus, door wie wij de verzoening hebben ontvangen. Hij vervult de ziel en Hij is boven alles.

Psalm 33

Ik heb slechts een paar principes om op te merken bij het spreken over deze psalm. Alle psalmen, tot het einde van 39, ontvouwen de morele toestand van het Joodse overblijfsel in de laatste dagen. Ik zeg meer de morele toestand dan hun toestand onder onderdrukking; en de gedachte aan vergeving geeft over het algemeen een helderdere tint aan de kleuring ervan, hoewel de betekenis van hun toestand ook elders wordt gevonden. Psalm 33 volgt op het laatste couplet van Psalm 32 , en nu de gedachte aan vergeving hem een nieuw lied in de mond heeft gelegd, kan hij met een duidelijker vertrouwen uitkijken naar de principes waarnaar mensen zouden moeten handelen, kijkend naar het woord en de werken van God. . De aarde wordt gezien als onder Gods oog en leiding - Zijn regering zoals erop toegepast. Dit, aan het einde volledig getoond, heeft ook zijn toepassing op het lagere deel van het leven van een christen (vgl. Ps. 34:12-16 ; 1 Petr. 3:10).

We krijgen enkele algemene principes. De werken van de HEERE worden in waarheid gedaan. Ik mag er volkomen op rekenen dat Hij handelde volgens de bekende principes van Zijn heilige wil. Vandaar dat Zijn woord, dat in wezen juist is, mij nu kan beoordelen. Dit is altijd een belangrijk principe. De Heer regeert, hoewel niet zichtbaar

en in het openbaar, alle dingen. Daarom kan ik naar Zijn woord handelen en zeker zijn van de gevolgen. Ik mag ongetwijfeld lijden voor Christus: dit is een nog betere zegen, maar het resultaat van handelen naar Gods woord zal zegen zijn.

Vanaf vers 6 wordt de kracht van het woord getoond in de schepping. De aarde zou Hem moeten vrezen, 'want hij sprak en het was er'; nogmaals, Hij ondermijnt de raadgevingen van mensen, Zijn vastberadenheid. Dan komt er nog een ander principe bij kijken, de zegen om het uitverkoren volk van God te zijn, Zijn erfdeel. Dit is Israël: nog steeds moet het geloof nu in de kracht ervan wandelen. 'Bekleed u daarom als de uitverkorenen van God, heilig en geliefd.' Wij zijn niet Gods erfenis, maar erfgenamen van God; maar de grotere verheffing van de positie vernietigt het principe niet, hoewel het een diepere toepassing ervan kan geven. We moeten door de wereld gaan als de uitverkorenen van God; maar dit is een zeer gezegende positie. Het is volgens de voorkennis van God de Vader; maar we wandelen in het bewustzijn dat we de uitverkorenen van God zijn. Hij beveelt en modelleert alle harten. Wat een ding om te zeggen, als ik tegen mannen moet zeggen! En Hij laat alle dingen samenwerken ten goede voor mij. Dus terwijl alle menselijke kracht niets is, kan ik met een zeker vertrouwen op de Heer wachten. Ook zijn oog wordt nooit van mij teruggetrokken (vgl. Job 36:7).

Psalm 34

Maar Psalm 34 gaat verder. Het pakt het geval van verdriet en beproeving op de mooiste manier aan. de HEERE Zelf is, zoals altijd, de gezegende last van de psalm. In de verzen 1-4 is het de Geest van Christus die op een bijzondere manier spreekt, maar wat betreft het hart van iedereen die zo beproefd is, en behoort toe aan iedereen die dit geloof heeft, opdat iedereen het mag hebben. De kern van de psalm is 'te allen tijde'. Het is gemakkelijk om de HEERE te loven als Hij alles zachtjes voor ons laat stromen; toch wordt de HEERE niet zo geprezen om wat Hij is. Temidden van moeilijkheden wordt de ziel nederig en onderworpen van geest gezien. Hij heeft de HEERE gezocht en hij vond een bereidwillige vriend voor Hem. Dit maakte de HEERE intiem en dierbaar voor hem. Het hart van de heilige werd beproefd, geoefend; moeilijkheid en onrecht drong er op aan, en zijn wil verhief zich niet in trots en woede, maar hij legt zijn zaak met vertrouwen op de goedheid van Jehova, en Hij stelt zich in hem op. Het is niet de hoge en soevereine voorzienigheid die de dingen laat stromen voor uiterlijke zegen (we zouden hier ongetwijfeld dankbaar voor moeten zijn), maar de genadige belangstelling van de HEERE in zijn beproefde hart. Dit is veel dichterbij, de interesse groter, de link zoeter en sterker. Het was geen wilstrots bij beproevingen of succes, maar een onderdrukt en nederig hart dat des HEEREN oor vond en zijn hart ervoor openstond. Zo troostte hij zichzelf, kon hij anderen troosten met de troost waarmee hij zelf door God getroost werd. Hij werd verlost van al zijn angsten. O, hoe vaak gebeurt dit, zelfs wat betreft het volledig verwijderden van niet onredelijk verwacht kwaad! Deze kennis van de HEERE leidt tot het oefenen van liefde

om anderen aan te moedigen, terwijl het hart het ervaart en ervan vervuld wordt. In vers 5 wordt het door de Geest op het overblijfsel toegepast. In vers 6 roepen ze het geval van Christus in herinnering. In vers 7 hebben we het als een algemene waarheid; in de verzen 8-10 stelt zijn eigen gezegende ervaring hem die op de Heer heeft vertrouwd in staat anderen te verzekeren van de zekerheid dat hij deze hulp zal vinden.

De ervaring van de goedheid van de HEERE is heel kostbaar. het is niet alleen dat men ervan verzekerd is voor alle beproevingen, maar Hijzelf wordt gekend. Hij wordt gezegend en geprezen. Het hart woont in Hem en vindt zijn vreugde en rust in Hem, en in de goedheid *van Degene* die alleen is en niemand zoals Hij in wat Hij is. De gelukzaligheid is oneindig en goddelijk van aard, als Hij die er de bron van is, maar zo intiem als wat in het hart is maar kan zijn - intiemer dan enig menselijk wezen zonder dat. We wonen in Hem, en de Heer is onze steun en de rust van ons hart. Er gaat niets boven. Niemand kan ons zo innig nabij zijn als God; want Hij is in ons. Maar wat een intimiteit is het!

Maar er wordt hier nog een ander principe naar voren gebracht - wat de wandel is waarin deze zegen wordt gevonden; v. 7-10. We moeten de Heer vrezen, de Heer vertrouwen en de Heer zoeken. De verzen 11-16 gaan over de aard van deze vrees voor de Heer, in een passage waarvan de meeste alleen door Petrus worden geciteerd. Het einde van vers 16 is weggelaten omdat het nu niet van toepassing is, hoewel het algemene feit van bestuur voor de christen dat niet is. Het is belangrijk dat we dit onthouden. Het is niet alleen waar dat God niet met zich laat spotten - dat wat een mens zaait, zal hij oogsten -

dat God door de overheid bepaalde consequenties heeft verbonden aan bepaald gedrag; maar Hij waakt ook over en regeert rechtstreeks over Zijn kinderen - kan ervoor zorgen dat ze ziek worden, sterven; kan hen ervan verlossen, op bekentenis of voorspraak. 'De ogen van de HEERE zijn gericht op de rechtvaardigen, zijn oren open voor hun geroep.' Niet alleen dat, maar 'nabij degenen die een gebroken hart hebben, en redt degenen die een verslagen geest hebben.' Dan is er een pad dat door God is uitgestippeld als het pad van vrede in een wereld als deze; niet alleen op zichzelf het pad van spirituele kracht, maar van rust en vrede in deze wereld, er vreedzaam doorheen gaan onder Gods oog. En dat is voor ons heel kostbaar. Genade is een middel om het te doen, aangezien het hart ergens anders is dan in luiheid en hartstocht. De voeten zijn geschoeid met de voorbereiding van het evangelie van de vrede. Voor zover het in ons ligt, leven we vreedzaam met alle mensen. Dit geldt zelfs voor onbekeerde mensen. Degenen die op deze manier wandelen, zien over het algemeen goede dagen, want dat is het gevolg van de openbare regering van God. Het betaamt de christen om het zo te doen, maar anderen mogen het doen. Deze regering van God is altijd waar, zoals we zien bij Job; alleen de heilige zou het moeten begrijpen.

Maar er is nog een woord dat overblijft. Deze regering is nu niet zodanig dat de rechtvaardigen niet mogen lijden (vergelijk 1 Petrus 3:14-17), meer nog voor de naam van Christus. Maar de HEERE waakt over hem. Geen mus valt op de grond zonder onze Vader. Het komt ons vreemd voor om te horen: 'Sommigen van jullie zullen ze ter dood brengen ... maar er zal geen haar van je hoofd omkomen.'

Maar de regering van God wordt nu toegepast - niet de openbare regering voor de onderdrukking van alle kwaad, maar - voor de zaak van de rechtvaardigen onder en door de macht van het kwaad. Wanneer Christus verschijnt, zal er deze onderdrukking van het kwaad zijn. Over het algemeen zullen zij die vreedzaam leven in vrede leven, maar in een wereld waar Satans macht is, zullen de rechtvaardigen lijden - ze hebben veel kwellingen, maar geen enkele zonder de waakzame zorg van de Heer. En op de een of andere manier zal er bevrijding komen. Wie zou in de ogenschijnlijk ongebreidelde woede van de mensen hebben gezegd dat deze psalm letterlijk in Christus vervuld zou moeten worden, wanneer iedereen (Jood, priester of heiden) verenigd was tegen Christus - terwijl ze naar het schijnt hun eigen gang gingen? Geen haar van ons hoofd maar wordt geteld.

Ik betwijfel of dit vers 20 in de psalm precies een profetie is, hoewel letterlijk volbracht in Christus. Ik zou eerder veronderstellen dat de passage in het evangelie van Johannes verwees naar Exodus 12:46 . Maar Christus is in elk geval een volmaakt voorbeeld van de verklaring die in de psalm wordt gegeven, als een groot algemeen beginsel, als de passage niet wordt aangehaald. Gods zorg faalt nooit, en wordt getoond in de kleinste omstandigheden, en ondanks alle gedachten van de mens, hoewel God kan toestaan dat er vele beproevingen komen over degenen die op Hem vertrouwen. Ook deze zullen zeker een zegen zijn. De ziel, die zo de wegen van de Heer leert kennen en op Hem vertrouwt, kan Hem te allen tijde zegenen. Het christendom kan ons in dit opzicht inderdaad diepere vruchten van het spirituele leven leren. Maar het is kostbaar om de Heer te kennen als iemand die zo in liefde over ons waakt - de tedere zorg van een Vader, waarop we

kunnen vertrouwen en waarop we vreedzaam in deze wereld kunnen wandelen, zoekend naar het welzijn van degenen om ons heen.

Psalm 35

Psalm 35 is de directe eis tot oordeel van de Geest van Christus in het overblijfsel, zodat ik er niet veel op aan te merken heb. Maar Hijzelf was de eerste die leed wat hier zal worden beoordeeld, maar zoekt, zoals we hebben gezien, nooit persoonlijk naar oordeel. Toch toont deze psalm ons de geest waarin oordeel wordt gevraagd. Het was na geduld en onvermoeibare genade, en toen deze genade geen nut had, toen er geen zelfwraak was, maar zich op de Heer werpen, dat aan het einde de Er wordt naar de Heer uitgezien voor bevrijding. Dit is belangrijk om op te merken, met betrekking tot het gezochte vonnis. (Zie de verzen 12-14.) En pas wanneer hij zou worden verzwolgen, ziet hij op naar de Heer Zelf om tussenbeide te komen, en dat zal Hij ook doen. De armen zullen niet altijd worden vergeten, en het is ook niet juist dat harteloos, onrechtvaardig en wreed kwaad altijd ongehinderd de overhand heeft. Het is goed dat de heiligen geduld hebben - alles verdragen totdat de Heer Zelf tussenbeide komt; en dat is de geest van deze psalm, en dan verheugt hij zich in de redding van de Heer. Er is een rechtvaardig gevoel dat de vergelding van de Heer voor de wrede goddeloosheid juist is, en dat is ook zo. Daarnaast hebben we het karakter en de handelwijze van de goddelozen, en de daaraan voorafgaande volkomen genadige wandel van hem die de goddelozen te sterk voor hem vond.

De verzen 26 en 27 hebben een speciale toepassing op Christus, maar de hele psalm, in de mond van iemand die in getrouwheid voorwaarts gaat, was bedoeld om het tij van het kwaad over zichzelf te brengen. Ik zou naar een of twee passages willen verwijzen om de werking van deze geest aan te tonen, en in hoeverre de Heer ernaar wijst met betrekking tot het overblijfsel. Wat Hemzelf betreft, behalve om het feit te profeteren, heeft Hij er niet om gevraagd. Dat doet hij nooit. Zie 1 Samuël 24 , 25, 26 voor de geest waarin David werd gehouden, hoewel zwak, toch het instrument dat speciaal door genade was toegerust om de geest van Christus in deze psalmen af te stemmen op de omstandigheden waarin het overblijfsel, verdreven als hij zal zijn; en opstaan, wanneer het God behaagde, tot de profetische verklaring van wat Christus Zelf zou moeten doormaken, en woorden geven, geweldige eer! waarin Christus Zich kon uitdrukken (zie in het bijzonder hfdst. 24:11-13, en het einde van hfdst. 26), voor zoveel psalmen. Abigaïl houdt hem dus in deze geest door genade, maar er is geen zelfwraak dan zichzelf op de Heer te werpen.

De manier waarop de Heer Zijn discipelen in Mattheüs 10 leidt, kenmerkt ook de geest waarin het overblijfsel moet getuigen van Zijn opdracht, en gaat verder naar Zijn wederkomst; v. 13-15. Vergelijk Psalm 35:13 . Het is belangrijk dat de christen moet begrijpen dat hoewel de Geest van Christus in Zijn eigen wandel in de wereld heel anders was, en dat zou de christen ook moeten zijn, afwijkt van het verlangen naar oordeel dat in de psalmen wordt uitgedrukt, maar dat het verlangen toch rechtvaardig en rechtvaardig is. precies op zijn plaats, en dat dat verlangen naar oordeel geen zelfwraak is, maar een beroep op een verlossende en rechtvaardige God na het volmaakte geduld van het hart onder onrechtvaardige onderdrukking, als

buigen voor de wil van God, en de les leren die Hij moest lesgeven. Vergelijk Psalm 94:12 en volgende. Toch bevindt de christen zich op een heel ander terrein. In dit opzicht is deze psalm een belangrijke. Het is er een waarin de geest van het overblijfsel door beproeving voor God wordt uitgeoefend en, innerlijk onderworpen, op God wordt geworpen om verlossing te verwachten, overeenkomstig de manier waarop het was beloofd aan Israël en aan het overblijfsel onder de goddelijke heerschappij . geopenbaard in de wet en de profeten.

Psalm 36

Hoewel gesproken in verband met wat een zeer grote beproeving is, is toch, en inderdaad juist daarom, vol van zeer diepe troost. De beproeving is deze, dat de wegen van de goddelozen aan het hart van de dienaar van God bewijzen dat er geen beperking van het geweten is, niets om rekening mee te houden, geen beteugeling van kwaadaardigheid door de vrees voor God. Zichzelf vleierend in zijn eigen ogen, beraamt hij onheil, hij heeft geen afschuw van het kwaad. Hoe vaak gebeurt dit, helaas! kom voor de heilige wanneer je in conflict bent met de macht van de vijand. Het is moeilijk te geloven dat deze afwezigheid van geweten en onheil plannen in boosaardigheid, weerspiegeld of opzettelijk; toch is het zo. Het hart weet dat het waar is. Het woord wijst het aan als kenmerkend. Maar dan is de troost zeer groot en zalig, terwijl het de ziel geheel en al op een getrouwe en genadige God werpt, die boven alle plannen van de mens staat, zodat wij volkomen vredig kunnen zijn. 'Uw genade, o Jahweh, is in de hemelen.' Wat kan boosaardigheid dan doen? Haar

plannen kunnen daar niet komen, noch de plannen of de regering die daar gevestigd zijn, frustreren, noch tussen de ziel en hun effect komen. Barmhartigheid ligt buiten het bereik van de middelen van de goddelozen .

Maar er is nog een eigenschap in God: trouw. Barmhartigheid is de bron van en beschikt over Zijn daden. Dat is een troost. Op Zijn trouw kan ik rekenen. Het heft zijn hoofd op boven de machinaties van de goddelozen. Het onveranderlijke principe van Gods heerschappij in getrouwe liefde, Zijn handelen in gerechtigheid, is zo vast en torenhoog in kracht als de bergen; Zijn manier van oordelen en handelen even diepgaand maar even machtig als de grote diepte. Vooraf door ons niet te doorgronden hoe of waarom, werkt Hij boven de macht van het kwaad uit, maar buiten het bereik van de nietige mens, zodat Hij Zijn bedoelingen van zegen kan verwezenlijken door de boosaardigheid van mensen. Hij bewaart mens en dier. Op het moment dat we de zo bekende Heer introduceren, is het enige effect van de boosaardigheid van mensen, hoe ongeremd ook door het geweten van God in de goddelozen, dat we God gaan vertrouwen en niet de mens. Dit is een echte beproeving, maar het is volmaakte vrede; een breuk met de mens, dat wil zeggen, van de heilige met de mens als vervreemd van God, maar een verbinding van hem met God in vertrouwelijke aankleving van hart. En dit heeft het hoogste morele effect.

Dit effect wordt ontvouwd in de verzen 7 en 8. 'Hoe voortreffelijk is uw goedertierenheid, o God.' Het is niet alleen nu een verdediging tegen gewetenloze boosaardigheid die gevonden wordt, maar de positieve goedheid van Hem in wie het gevonden wordt. De

mensenkinderen stellen hun vertrouwen onder de schaduw van Gods vleugels, omdat Zijn goedertierenheid voortreffelijk is. Dit is de juiste en passende toestand van het schepsel, maar het veronderstelt kwaad en de behoefte aan deze goedheid, maar deze goedheid als hulpbron. Maar dit brengt de heilige nog verder. De goedheid die hem beschut en beschermd heeft, wordt zijn deel. Dat is het gezegende effect van volledig op God geworpen te zijn en van de mens verdreven te zijn. Onder de schaduw van Gods vleugels gebracht, genieten ze van de vettigheid van Zijn woonplaats. 'Zij zullen overvloedig verzadigd zijn met de vettigheid van uw huis; gij zult hen laten drinken van de rivier van uw genoegens.' Er zijn vreugden en genoegens die bij Gods huis horen, ja, bij God Zelf. Dit is kenmerkend voor de vreugde van de heiligen en kan alleen zijn als we deelgenoot worden van de goddelijke natuur. Dit moet zijn vreugde hebben waar God de Zijne heeft; en dit is de bijzondere, eigenlijke gelukzaligheid van de heiligen. En God geeft ons dit ten volle. Hij geeft ons Zijn eigen aanwezigheid, Hij geeft ons Christus.

Hoe rijk is deze zegen, een natuur te ontvangen die in staat is om goddelijke vreugden te genieten, en deze hebben in elk opzicht de meest volledige goddelijke objecten, want het is in elk opzicht om te genieten! Als we naar boven kijken, is het onze roeping om heilig en smetteloos voor Hem te staan in liefde, om God te genieten en Zijn welbehagen te zijn volgens de goddelijke natuur die ons is geschonken, en om in relatie tot Hem aangenomen te worden als zonen; onze plaats van erfdeel Gods eigen huis, ons huis, en, als erfgenamen van God en mede-erfgenamen met Christus, alles wat aan Hem onderworpen is. Maar dit is het lagere deel: maar omdat het verlost en volmaakt gelukkig gemaakt is onder Christus, is het een

goddelijke vreugde. Wij hebben het ook, in gemeenschap met elkaar. Dit alles geniet de christen op de hoogste manier, omdat Christus zijn leven is geworden, en dat in de hoogste en meest nabije relatie met de Vader. Vandaar - en dat door de macht van de Heilige Geest - hebben wij gemeenschap met de Vader en met zijn Zoon Jezus Christus. Onze vreugde is vol. Ik heb hier op christelijke gronden naar verwezen. Het principe staat in de psalm; en in principe is het waar voor alle heiligen, hoewel niet in de christelijke graad, omdat God iets beters voor ons heeft voorzien, dat zij zonder ons niet volmaakt zouden worden. Maar in principe is het waar.

De psalm vervolgt: 'Bij U is de bron van het leven, en in uw licht zullen wij licht zien.' Tot nu toe heeft het eerder gesproken over wat God voor ons is, gezien als beschutting, bescherming en troost - in één woord, een hulpbron; maar nadat het ons heeft gebracht in de vettigheid van Zijn huis en de rivieren van Zijn genoegens, verwijst het naar wat God meer intrinsiek in Zichzelf is in zegen; nog meer als wat Hij voor ons is dan in ons - dat behoort door de Heilige Geest aan Christenen. Wat in ons is, wordt hier in Hem gezien als de bron. 'Met u is', zegt de psalm; 'het zal in hem zijn', zegt de Heer van de christen. God is dat echter, en zo hier geopenbaard en gekend. Bij Hem is de bron van het leven - een woord van grote betekenis, hoewel nooit volledig geopenbaard totdat Christus kwam. In Hem was leven. Er was een levensboom waarvan de mens nooit at, een instrumentele verordening van het leven van de mens. In de patriarchale tijd gaat het niet om het leven, maar om wat de Almachtige is voor Zijn geliefden en gezegenden. De wet verbindt het leven als een belofte met het doen van de mens, en de boom der kennis van goed en kwaad. Het zou er een zijn. Het leven is

een levende verbinding met de bron van zegen, of op zijn minst een levend genieten van Zijn gunst - niet noodzakelijkerwijs de hemel. Geen enkele wet kon het geven of was het. God beloofde het aan hem die de wet hield. God is er de bron van, maar de wet die aan een zondaar wordt gegeven op basis van zijn verantwoordelijkheid, kan geen middel tot leven zijn, maar een bediening van dood en veroordeling. Het sprak van leven - was met het oog op leven, als belofte op gehoorzaamheid, maar bleek in feite tot de dood te zijn. In de psalmen wordt, hoewel er over hemelse dingen wordt gesproken, de verbinding van het hart van het overblijfsel met God naar voren gebracht, en al zijn kloppen en kloppen in zijn behoefte, en waar God voor is, wordt gevoeld; en dat volgens de werking van de Geest van Christus, hoewel tijdelijke verlossingen, wat het overblijfsel betreft, het voornaamste verlangen zijn. Leven en opstanding als de hoop van het geloof komen noodzakelijkerwijs binnen, al is het maar in de diepte van hun intiemste gedachten; en zij zullen voorzien in de behoefte van hen die gedood kunnen worden. Het is geen leven en onvergankelijkheid die door het evangelie aan het licht worden gebracht; leven in een Man, de Zoon van God, een levendmakende Geest; leven in ons doordat Hij ons leven werd. Zoals de Geest van Christus in de psalmen spreekt, was Hij die het leven had zeker van de weg ervan in deze wereld; en, zoals het door de dood leidde met het doel waarvoor Hij in deze wereld kwam, ook zeker van de opstanding, dat Zijn ziel niet in het dodenrijk zou worden achtergelaten noch Zijn vlees verderf zou zien, maar hier in afhankelijkheid van God als mens.

Dus hier, waar het hart van de heilige gescheiden is van de mens, zoals hij zichzelf volledig heeft afgescheiden zelfs van de vrees voor God,

wordt niet alleen gezocht naar bescherming en goedertierenheid, maar wordt gezien dat de bron van leven bij God is. We weten dat de dood is overwonnen, zijn macht ongeldig is geworden; *geannuleerd*. We weten dat het eeuwige leven dat bij de Vader was, uit de hemel is neergedaald. Wij weten dat ons is medegedeeld dat Christus ons leven is, dat wij, hebbende de Zoon, het leven hebben, dat wij levend worden gemaakt en levend gemaakt overeenkomstig de buitengewone grootheid van Zijn macht, overeenkomstig de werking van Zijn machtige macht, waarin Hij wekte Christus op uit de dood en plaatste Hem aan Zijn eigen rechterhand in de hemelse gewesten; zodat het leven voor ons en in ons (want Christus is ons leven) de uiteindelijke triomf over de dood is en reikt tot in de hemelse gewesten. Dit is aan het licht gebracht door het evangelie, Johannes die ons het leven schenkt, neerdalend en hier gemanifesteerd in Christus en aan ons meegeedeeld; en Paulus, het leven daarboven vollediger voltooid in overeenstemming met de goddelijke raadgevingen in heerlijkheid. Dit alles wordt hier natuurlijk niet aangegaan, en zou pas kunnen gebeuren bij de opstanding van Christus. Er zou zelfs geen gerechtigheid in kunnen zitten. Wie had het recht om in een hemelse plaats te zijn totdat Christus daar binnenging? In wie zou het in heerlijkheid kunnen worden getoond totdat het Hoofd er zo in ging? Toch wordt hier het principe, de bron en de wortel ervan gezien en onthuld. De Psalmen zijn geen wet, hoewel de wet nog erkend wordt: maar de werking van de Geest van Christus en van het leven, in hen die eronder staan of in Christus Zelf, en ook in hen die zich eronder moeten belijden zondaars te zijn, kon niet hoop daardoor op leven, maar wiens oog geopend is op barmhartigheid, vergeving en genade, zo niet op de hemel; hoewel dit, voor zover het gevoel van de

vreugde van Gods aanwezigheid het uitdrukt, wordt bereikt waar het leven het meest tot uitdrukking komt, zoals in Psalm 16 .

Zo wordt de bron van het leven gezien - een gezegende gedachte - toen alles volgens de wet veroordeling en dood was. Ze konden niet zeggen: het leven is geopenbaard en we hebben het gezien; nog minder, *ons* leven is met Christus verborgen in God; maar ze zouden kunnen zeggen, en ze hebben geleerd te zeggen en te weten: bij U is de bron van het leven. Vandaar dat er gedronken wordt uit de rivier van Zijn genoegens. Want waar zou dit leven bevredigd moeten worden, of zouden de hunkeringen van het hart er zelfs onbewust door beziel moeten worden, anders dan aan die rivier, de rivier die de stad van God verblijdt? Wij hebben in ons die gedronken hebben, tot Christus gekomen zijn en gedronken hebben, wij hebben gedronken van het water dat Hij geeft, een bron van water in ons, opborrelend tot eeuwig leven: ja, door de Geest stromen rivieren uit ons, en dat vanuit het diepste bewustzijn van zegen.

Maar dit alles is de kracht van het leven in de Geest; maar het is even waardevol om te weten dat de aard ervan goddelijk is. Ik heb elders opgemerkt dat waar in Kolossenzen over wordt gesproken als leven en natuur, in Efeziërs wordt verwezen naar de Heilige Geest. Hier hebben we God als de bron, een gezegende uitdrukking; gezegend te weten dat de fontein God Zelf is. De Vader heeft het leven in Zichzelf; dit geldt voor Christus *als Mens* ; dan hebben wij die de Zoon hebben het leven. Het laat, denk ik, zien dat het wordt gezien als iets dat voortvloeit. Waar ons hart op moet rusten, is dat God de bron van het leven is, opdat we mogen voelen en weten wat het leven is - hoe goddelijk een vreugde het is, dat, met een leven dat

goddelijk van aard is, dit in staat is zich te verheugen. Het ligt in zijn aard om zich te verheugen in wat goddelijk is. Het kan inderdaad van niets anders genieten dan, als uitdrukking ervan, in goedheid of waarheid, maar vindt zijn vreugde in deze rivieren die onuitputtelijk stromen van goddelijke liefde, en waarin we de zaligheid drinken die in Zijn natuur is - in een natuur die, geestelijk dezelfde zijnde, daarvan moet en kan genieten overeenkomstig die natuur zelf in haar eigen volmaaktheid. Wij verheugen ons in God.

Maar er is nog iets. 'In uw licht zullen wij licht zien.' God straalt uit, net zoals Hij een bron is. Hij heeft het leven in Zichzelf, maar bij Hem is de bron ervan. Hij is licht, maar Hij schijnt, geeft licht. Dus Christus; in Hem was leven, en het leven was het licht der mensen. En zelfs wij, Christus is ons leven, en wij zijn licht in de Heer. Hier wordt licht ongetwijfeld meer gezien als troost in de duisternis van beproeving, toen de mens, onder Satans macht, in de ruimste zin gemanifesteerde duisternis was; maar dit heeft, zoals we hebben gezien, geleid tot de ontdekking van wat God Zelf is. In het abstracte principe leidt inderdaad niets in de psalmen ons meer naar wat in Christus vervuld is. Alleen hier wordt het gezien in de HEERE als zijn bron, en degene in wie het wordt getoond. Maar dit geeft het zijn goddelijke perfectie. 'In *u* is de bron van het leven, en in *uw* licht zullen wij licht zien.' Het is het vertrouwen, temidden van duisternis en beproeving, dat de HEERE in genade een bron van leven was, en dat ze in Zijn licht licht zouden zien. In Christus krijgen we in alle opzichten diepere waarheden; omdat, toen het leven het licht van de mensen was, niet alleen voor uiterlijke hulp, maar om te schijnen in de morele duisternis van deze wereld, de duisternis nog steeds duisternis was - begreep het niet. Zolang Hij in de wereld was, was Hij het licht

van de wereld. De mensen hielden meer van de duisternis dan van het licht, omdat hun daden slecht waren.

De slotverzen keren terug naar de huidige hoop op bevrijding door de regering van God, en de zekerheid van de vervulling ervan. Wat de rechtvaardigen hier kenmerkt, is de kennis van de HEERE en oprechtheid van hart: de vijanden - trots en slechtheid. Hij ziet ze, door geloof, allemaal gevallen en niet in staat om op te staan.

Psalm 37

Psalm 37 staat heel duidelijk in verband met het tentoonspreiden van de directe regering van God in deze wereld, aangezien het goed zal worden gemaakt wanneer de zachtmoedigen het land zullen beërven en de goddelozen zullen worden uitgeroeid. We hebben al gezien dat de brieven van Petrus ons in het bijzonder voorzien in de toepassing hiervan op de christelijke staat, voor zover dat van toepassing is. Het begin van Mattheüs 5 geeft ons ook, alleen met een veel voller evangelisch karakter, ofschoon het niet verder gaat dan het koninkrijk der hemelen, de toepassing in de weg van de belofte, voor zover de gemoedstoestand God behaagt. Maar er zijn enkele zeer interessante en leerzame vermaningen in de psalm over de geest waarin de gelovige moet wandelen en de aard van zijn vertrouwen in God te midden van het kwaad dat hem omringt. Want hoewel de tijd van de directe vertoning van Gods heerschappij niet is aangebroken, en de macht van het kwaad ongetwijfeld meer onderdrukkend zal worden getoond net voordat het wordt neergeslagen, toch is het zelfs nu de tijd van

geduld, en het kwaad is daar. Totdat Christus komt, is het in principe de boze dag, en het geduld en het koninkrijk van Jezus Christus gaan samen in het hart - niet Zijn eigen koninkrijk en heerlijkheid. Ze zijn allemaal gebaseerd op de zekerheid dat de HEERE boven al het kwaad staat, van oordeel houdt, de rechtvaardigen en degenen die op Hem vertrouwen niet vergeet, en dat uiteindelijk Zijn weg de overhand zou hebben. Ondertussen wordt het geloof geoefend en alles wat in het hart is beoordeeld, wat door eigenzinnigheid het geestelijke karakter zou bederven en het vertrouwen in de Heer, dat de heilige wordt, zou belemmeren.

De eerste aansporing is tot gemoedsrust, en het is algemeen en van toepassing op de gemoedstoestand. 'Maak u geen zorgen.' Wanneer eigenzinnigheid en het verlangen naar tegenwoordige bevrediging zich vermengen met de liefde voor rechtvaardigheid, wanneer men rechtvaardigheid verlangt (en soms gedeeltelijk uit angst voor de macht van het kwaad), en egoïstisch is uit vredelievende belangen, is men geneigd te tobben zichzelf omdat het kwaad zijn zin heeft. Dit alles is dezelfde geest van ongeloof met andere verlangens. Maar het is ongeloof en eigenzinnigheid. De toorn van de mens werkt niet de gerechtigheid van God. We moeten ons niet druk maken, wat wantrouwen is, noch jaloers zijn, wat nog erger is en uit eigenbelang. Dan komt de positieve richting waarin we moeten wandelen. Wat is het middel tegen de macht van het kwaad? 'Vertrouw op de HEERE en doe het goede.' U zult er volgens de belofte de vruchten van plukken.

Verheug u vervolgens in Jahweh: Hij zal de verlangens van het hart vervullen. Heilige verlangens, die Hem tot doel hebben, zullen worden bevredigd. Maar er is tegenstand, schaamte, misschien laster.

‘Geef uw weg toe aan Jahweh.’ Hoe waar is dit! Hij heeft altijd, zoals mensen zeggen, het laatste woord als we maar het geloof hebben om erop te wachten. Hij zal het resultaat brengen waar het rechtvaardige hart naar verlangt en de gerechtigheid ervan duidelijk maken.

Vervolgens geduldig wachten op de HEERE in hart en verlangen, het zekerste karakter van vertrouwen. Omstandigheden kunnen dus in beroering zijn rond één - geweld en inspanningen. De ziel wacht op des HEEREN komst wanneer Hij wil. De goddelozen kunnen voorspoedig zijn; de HEERE heeft Zijn eigen tijd, een tijd die altijd goed is en alles goed maakt. Hij kan ten goede tuchtigen, plannen hebben om volwassen te worden, geduld hebben met de goddelozen, Zijn eigen glorie naar buiten brengen, wat onze eeuwige vreugde is. Vandaar geen woede, geen toorn, geen gepieker, geen onbehagen. Het leidt tot het doen van kwaad, toegeven aan onze eigen wil in het kwaad om het kwaad tegemoet te treden. Dit is niet het geduld en het geloof van de heiligen. Boosdoeners zullen worden afgesneden; de *heilige* mag niet onder het aantal zijn. Zij die op de HEERE wachten, zullen de aarde beërven. Zo van de zachtmoedigen, zo van degenen die gezegend zijn door Jahweh. Dit is ongetwijfeld joods; maar, zoals we hebben gezien, wordt de heerschappij van God nog steeds uitgeoefend, hoewel niet in het openbaar; en als de ziel geduldig op Hem heeft gewacht, heeft ze zelfs hier haar zegen. Het laatste deel van de psalm is een zorgvuldige verklaring van deze zekere regering van de aarde die in het openbaar zal worden gemanifesteerd in verband met de Joden, meer in het geheim uitgeoefend in de tijd van hemelse genade, nog steeds zeer waar.

Er zijn een of twee punten van zegen in op te merken. De stappen van een goed mens zijn door de HEERE bevolen. Dit is een enorme en kostbare zegen, te bedenken dat in deze wildernis, waar er geen weg is temidden van verwarring en slechtheid, onze Vader onze stappen leidt. Een jonge christen kan, als hij zijn ijver toevertrouwt, de waarde hiervan misschien niet zo goed inzien; maar door hoeveel ervaringen zal hij heengaan? Maar wanneer men de wereld heeft gezien, haar strikken, wat een ongebaande wildernis van kwaad het is, is het boven alle prijs dat de Heer onze schreden leidt. Ook de nederige jonge christen wordt geleid door genade, als hij op de Heere wacht, hoewel hij de wijsheid ervan, noch de grootheid van het voorrecht en de barmhartigheid pas daarna inziet. Maar dit is niet alles. Zo geleid, is het pad een goed, een goddelijk pad. Er is inderdaad geen ander, en het hart is daarin gericht. Want de christen wordt geleid door de Geest van God. Zijn hart is in de wegen; zoals Mozes zegt: Toon mij *Uw* weg - geen *weg*, maar de Uwe - opdat ik U mag kennen. Als ik iemands wegen ken, ken ik hem. God leidt door Zijn Geest die inwerkt op en in de inwendige mens, en het woord heiligt. Dan heeft God behagen in de weg van de heilige. Hij vindt het heerlijk om een goddelijk pad te zien betreden door een man in deze wereld van kwaad. Dit deed Christus volmaakt en God verheugde zich erin. Voor zover wij Hem volgen, heeft de Heer behagen in onze weg, heeft hij er absoluut behagen in. Het ontmoet Zijn hart.

Merk op dat er geen andere weg is dan Christus. Adam had geen manier nodig; hij moest blijven, genietend van Gods goedheid, waar hij was. In een zondige wereld is er geen mogelijkheid; alles is verwarring en zonde. Maar Christus was Zelf, volgens God, in de wereld, en terwijl hij er doorheen ging, manifesteerde hij het

goddelijk leven en zijn weg door de wereld wanneer hij er niet van was. Dit was iets geheel nieuws, gedeeltelijk gemanifesteerd in elke heilige in zijn geloofswandel ; maar op zichzelf bestaand en volmaakt gemanifesteerd in Christus. Dit is ons pad. We moeten Zijn voetstappen volgen en Hij is de weg naar de Vader, en naar Hem gaan we. Het is een enorm voorrecht om te denken dat onze stappen door de Heer zijn bevolen, als bescherming tegen het kwaad en als leiding; en dan dat de Heer behagen scheidt in onze weg. Wat een pad in een wereld als deze! Hoe vast moeten we het vasthouden, en niets anders zoeken, en proberen het te behouden! Hier komen de voorschriften, zoals in Kolossenzen 3 , of Efeziërs 4 en 5 , zo kostbaar om de hoek kijken. Er is nog een genade: God waakt over hem. Hij kan vallen, dat wil zeggen, in beproevingen, niet vleeselijk, maar hij is niet volkomen terneergeslagen (vergelijk 2 Kor. 4:9 en volgende); de Heer ondersteunt hem door Zijn hand. Het kan deel uitmaken van deze heerschappij van God dat hij vernederd, aan de kant gezet wordt; maar de hand van de Heer is erin, niet hij eruit, en die hand ondersteunt hem. Het vat kan door mensen worden gebroken of onteerd, de macht is van God.

Er is een morele reden voor Gods wegen - Hij *houdt van* oordeel; daarnaast is er de zekerheid van soevereine liefde. Hij houdt van Zijn heiligen. Ze worden voor altijd bewaard: maar dan hebben we, volgens de wegen van dit oordeel, behalve enkele trekken van de rechtvaardigen. Hij spreekt wijsheid, dat wil zeggen, de geest van God; en praat over oordeel, de oprechtheid van de goddelijke wegen in Gods ogen, hoe God oordeelt over goed en kwaad; zijn hart is in het wandelen in Gods bekende wil; zijn stappen zullen niet glijden. We moeten dan op de Heer wachten en Zijn weg volgen. Het einde

van volmaaktheid en oprechtheid is vrede. En zo is het praktisch ook met een christen; hij kan worden gekastijd voor bepaalde fouten, want Gods wegen zijn door genade onbuigzaam en juist; maar wanneer een man met een oprecht doel van hart in zijn leven wandelt, wordt dat leven - als het deze kant van glorie afsluit - in vrede afgesloten. De vrees voor God en wandelen in Zijn aanwezigheid is een geweldig middel tot vrede. Ik spreek niet over vrede voor het geweten van een zondaar door het kostbare bloed van Christus, maar over de vrede van God die het hart vervult wanneer alles voor Hem komt. Ten slotte is de HEERE de kracht van de rechtvaardigen in tijden van moeilijkheden. Dit kan niet mislukken. Hij zal hen helpen en bevrijden, hen redden van hun vijanden omdat ze op Hem *vertrouwen*. Dit is altijd waar.

Psalm 38

Psalm 38 presenteert ons een bijzondere gemoedstoestand. De relatie van het hart met God wordt gekend en gevoeld, en dat zelfs in vertrouwen, terwijl de ziel de uitdrukking van haar gevoelens nastreeft. 'Op U, o Jahweh, hoop ik. U zult horen, o Jahweh, mijn God.' Toch is de ziel in de diepte van verdriet en angst, en dit werd gezien als de kastijding van de Heer. Het staat eronder, maar verwerpt het; dat wil zeggen, in diepe nood en verdriet verkerend, in een weerzinwekkende ziekte, en vrienden die in de steek laten, en levende vijanden (zoals Jobs gedeeltelijk beweert), wordt er naar de HEERE in opgezien. Het hart schrijft het allemaal toe aan zonde, maar kijkt allereerst naar de HEERE en Zijn hand. Het is dit dat geloof en een juiste geest toont.

De volgorde van denken is dus opmerkelijk: eerst de HEERE die oordeelt, dan de zonde als oorzaak, dan persoonlijke ellende, dan het in de steek laten van vrienden, dan levendigheid en kwade wil van vijanden, en het bewustzijn van allen, resulterend in het hart dat Hem toevertrouwt dat geslagen, zich wendend tot Hem die het slaat ; en dan komt naar buiten wat er in de grond in het hart was - hoop op Jehova, het bewustzijn van Hem zo toebehorend dat de triomf van de vijanden van het geloof niet zou kunnen zijn, en dat in de zin van de noodzaak van Zijn tussenkomst, omdat de arme zondige ziel had geen kracht in zichzelf.

Dit alles leidt tot de uitdrukking van ongeveer integriteit van hart; erkenning van zonde, niet alleen erkennen dat het de oorzaak van het oordeel is, maar zichzelf ervoor veroordelen voor een vertrouwde Jehova, en dus in staat zijn om vrijelijk om hulp van Hem te zoeken. Door de zonde van zichzelf los te maken door genade, door haar te oordelen, kan de ziel, om zo te zeggen, haar vijanden losmaken van de dringende oordelen van Jehova; en aangezien zij hen alleen in hun eigen kwaadaardigheid en vijandigheid jegens de dienstknecht van de HEERE en tegenover wat juist was, zien, kunnen zij nu des HEEREN hulp tegen hen zoeken. Want hoewel de gelovige zwaar had gezondigd en daarvoor rechtvaardig was vernederd, volgde hij toch werkelijk wat goed was. En hoewel de HEERE de boosaardigheid van de goddelozen als een roede gebruikte, was het niet het kwaad dat de goddelozen in de heiligen haatten, maar hun band met en het erkennen van de Heer. Toch was het oordeel rechtvaardig. Dit zal de ware geschiedenis van het overblijfsel zijn wanneer zij zich, onder de verschrikkelijke tuchtiging van Jahweh, oprecht tot het goede wenden. Maar wat een instructie ook voor ons als we worden gestraft

voor wat verkeerd is! Misschien wordt hier een ingewikkelde straf voor een extreem geval verondersteld.

Maar wat een instructie voor ons wanneer discipline over ons komt, waar te kijken, waar te beginnen! Er is misschien het gevoel van Gods kastijdende hand voor zonde en verdiende toorn, maar de verwijzing van het hart naar Gods trouwe liefde in relatie met ons zal leiden tot het afkeuren van rechtvaardige toorn en Zijn hete ongenoegen. Er is een regering van God volgens Zijn natuur, en hoewel de kastijdende hand van God het geloof en de kennis van onze relatie (met ons van Vader) niet vernietigt, noch de reflecterende zekerheid dat er geen toerekening aan de gelovige kan zijn, toch de ziel komt hiermee niet tot rust onder het besef van de bestuurlijke hand van God erin. Het is ongetwijfeld van enorme betekenis en vormt de basis van vertrouwen - het is een echte ondersteunende, leidende kracht voor de ziel, maar er wordt niet direct objectief aan gedacht. Gods heilige natuur, met wie wij gemeenschap hebben, en wat Hij noodzakelijkerwijs is met betrekking tot de zonde, staat voor de ziel. En de regering van God is in overeenstemming met die aard; die inderdaad is verheerlijkt door het werk van de verlossing wat betreft de toerekening van zonde. En hoewel dit laatste waar is, is het eerste punt wat op dat moment terecht wordt gevoeld: geen twijfel aan verlossing, maar een gevoel van de manier waarop God, in Zijn aard, en als Heer in Zijn heerschappij, met toorn naar de zonde kijkt. ; niet door erover te redeneren, maar omdat iemand een natuur heeft die Hem kent en een ontwaakt geweten, voelt men het, en voelt men het als zichzelf, de goedheid van God maakt het zelfoordeel verschrikkelijker. Het is geen wanhoop, het is geen twijfel aan de rechtvaardiging; maar het gebruikt dit niet om de ziel af te schermen van het gevoel van het

aspect dat zonde heeft in de ogen van God. Het keurt, omdat het de Heer kent, de toorn en het hete ongenoegen af, die zijn zonde had verdiend, en omdat het Hem kent, ziet het op naar Hem aan wie het het heeft verdiend. In de omstandigheden van de beproeving kijkt men naar de hand en gedachten van Hem die het oplegt, en interpreteert de wegen van God omdat alles uit Zijn hand komt, en kijkt naar Zijn gedachten daarin. En vandaar dat de bewuste relatie aanwezig is, komt het hart in de kracht ervan als een zuiverend, meer dan een toornig proces. Het kan zeggen: Heer, *al mijn verlangen is voor U, mijn gekerm is voor U niet verborgen.*

Deze introductie van de Heer in Zijn eigen tuchtigingen, volgens de volle liefde en de relatie waarin Hij tot ons is, is heel mooi. Volgens deze is Hij de sleutel tot het hart van Zijn eigen wegen. En het hart herstelt zijn evenwicht, zoals we zien aan het einde van de psalm, waar het bewustzijn is dat God voor het is, als zijn hulpmiddel tegen datgene wat het voorheen drukte, en waarvoor, in de zin van de zonde die het had veroorzaakt, was het neerbuigende toorn en hevig ongenoegen. Dit is het resultaat van rechtstreeks naar Hem kijken en eenvoudig en in de diepte van de ziel het kwaad tegen Hemzelf belijden, het tussen de ziel en God plaatsend; dan regelt het zaken tussen het hart en de vijanden met God. Het geheim van alles is dat hij rechtstreeks naar God Zelf kijkt, zoals Hij in relatie met ons staat, en dit is de ware belijdenis van zonde, maar hij kijkt naar en werpt alles op Zichzelf. Vertrouwen in de HEERE is de bron van elke gedachte in al deze psalmen.

De relatie van de Vader waarin God tegenover ons staat en die door het geloof wordt verwezenlijkt, verandert in zekere mate het soort

gevoel dat het hart heeft. We hebben meer gevoel van tederheid en genade in Zijn gedachten jegens ons als we naar Hem kijken, meer mededogen en liefde; maar dit verhindert niet dat het wezenlijk dezelfde is, en dat God als een God van bestuur, overeenkomstig de heiligheid van Zijn natuur, voor de ziel en het geweten staat, hoewel men op Zijn liefde vertrouwt. Opgemerkt zal worden dat de ziel met haar verlangen voor God volkomen onderdanig is en zwijgt over het onheil en het onrecht van de vijand; en dat omdat het naar God verwees en op Hem hoopte, op Hem vertrouwde omdat hij de hele zaak in de geest van belijdenis aan Hem had gedragen, en het beschouwde als uit Zijn hand komend. Het zou Hem anders niet tussen zichzelf en de vijanden hebben geplaatst. Vers 13 en volgende.

Psalm 39

Mijn hoop, die is op U!

In deze psalm zien wij de eigen onmacht van de gelovige ten opzichte van het kwaad dat hem omringt. De gelovige vertrouwt op de Heere, maar hij is sprakeloos in de aanwezigheid van het boze. Hij zwijgt uit vrees iets doms te zeggen of zichzelf te verheffen, alsof hij in zichzelf kracht zou hebben, terwijl de mens niet meer is dan een zucht (vs. 6-7).

Maar daarna ziet de gelovige de hand van God in de beproeving die hij ondergaat. Hij zoekt zijn toevlucht bij God om verlost te worden

(vs. 8). Dan zijn het niet meer de omstandigheden zelf of de bozen die hem omringen, maar hij herkent de hand van de Heere in alle dingen. De Heere bestrafte hem vanwege zijn ongerechtigheid (vs. 12).

De gelovige is een vreemdeling in deze wereld, waarin hij wandelt met God.⁴ En God kent ook de duur van zijn pelgrimschap. De gelovige hoeft dus niet onder de indruk te zijn van de aanmatiging en het succes van de bozen. Hij hoeft zich ook niet ongerust te maken over de luidruchtige aanspraken die ze maken op bepaalde rechten. Als hij dat wel deed, zou hij handelen alsof hij tot deze wereld behoorde. Maar van de wereld heeft de gelovige immers niets te verwachten. Leven wij altijd zo?

In vers 13 zien we dat de gelovige dezelfde plaats bij God inneemt zoals Abraham, David en allen die door het geloof wandelden. Maar het gebed in vers 14, dat hij als gelovige Jood uitspreekt, gaat niet verder dan de aardse verlossing. Maar deze gelovige voert wel de tucht en de verlossing terug op God. Zijn hoop is op de Heere. Dat moeten wij ook doen, als wij door Hem getuchtigd worden. Wat de regering en de wegen van God betreft, is dit gebed dus ook in overeenstemming met de geest van het Nieuwe Testament.

---

4 Ook de NBG-vert. heeft in vers 13 'een vreemdeling bij U', terwijl JND vertaalt met 'a stranger with thee', d.i. een vreemdeling met God.

Psalm 40

Hij legde Mij een nieuw lied in de mond

Wij zien in vele psalmen het godvrezende overblijfsel in moeilijke omstandigheden op God vertrouwen en op Zijn genade bouwen. Hij kent hen en Hij ziet ondanks hun falen in gunst op hen neer. In psalm 40 echter zien wij Christus Zelf op het heil en de hulp van de HEERE wachten. Hoewel Hij niet in dezelfde toestand verkeert als het overblijfsel, neemt Hij toch Zijn plaats onder hen in. Hij neemt deel aan hun verdriet en hun omstandigheden op aarde. Zij zijn immers de heiligen, de machtigen in het land (Ps. 16:3).

Christus heeft ook de zondelast op Zich genomen, waarmee het volk door zijn eigen schuld was beladen. Hoewel dit juist is met betrekking tot de verlossing van Israël en tot onze eigen verlossing, kennen wij de waarheid nog in diepere zin. Want God heeft Zijn Zoon zo verheerlijkt, dat ons in Hem een plaats in de hemel is geschonken. Dat is echter niet het onderwerp van de psalmen.

Maar de manier waarop Christus Zichzelf één maakt met het trouwe overblijfsel van Israël, is uiterst leerzaam voor ons. Het laat ons op prachtige wijze één van de aspecten van het lijden van Christus zien. Zijn dood en het lijden van de dood wordt hier niet gezien vanuit het oogpunt van de verzoening, of van het dragen van Gods toorn. We zien Christus hier als stervend te midden van lijden, smart en angst. Als Hij de beker van de toorn drinkt, lijdt Hij niet met het volk maar voor Zijn volk. Hier echter zien wij God, Die Christus helpt als Hij

in Zijn nood op Hem wacht. Het overblijfsel is in nood vanwege Israëls opstand tegen God, vanwege hun zonden en het verlaten van God. Christus, Die in alle dingen trouw is geweest jegens God, neemt deel aan deze nood. In goddelijke genade ondergaat Hij hun smart.

Het gaat hier niet om Zijn persoonlijke relatie met God, maar om Zijn deelnemen aan de toestand waarin het overblijfsel zich bevindt. Die deelname aan hun toestand was volmaakt. Aan de ene kant was de relatie met de Zijnen gegrond op de trouw van de HEERE. Aan de andere kant was er de vrucht van de zonde. Christus is hier aan het einde van Zijn leven, Zijn dienst op aarde is voorbij. Gedurende Zijn hele leven had Hij de wil van God volbracht in het lichaam dat voor Hem was toebereid. Hij had trouw de gerechtigheid van God verkondigd in de grote gemeente, d.w.z. openlijk te midden van Israël (vs. 10). Nu overkomen Hem vanwege dit trouwe getuigenis rampen, niet te tellen (vs. 13).

Hetzelfde zal het overblijfsel overkomen. Wat hen zal overkomen van de kant van de mens zal het gevolg zijn van hun trouw en hun getuigenis. Maar met dit verschil: zij moeten het ondergaan, omdat zijzelf betrokken zijn bij de zonden van het volk. Wat hier gezegd wordt van Christus, heeft in werkelijkheid plaatsgehad toen Zijn uur gekomen was: het uur van Zijn vijanden en van de macht van de duisternis (Luk. 22:53).

In deze psalm is dus niet sprake van het verzoenende lijden van Christus, maar van Zijn vereniging met het overblijfsel. We vinden hier niet zoals in psalm 22, die de grondslag bevat van Gods genade in gerechtigheid, de woorden: 'Mijn God, Mijn God, waarom hebt U Mij verlaten?' Nee, hier gaat het om het volmaakte leven van

Christus en om Zijn lijden op het ogenblik van het verlaten van dit leven. Op het toppunt van dit lijden vertrouwt Hij op de trouw en de goedheid van de HEERE. Op die manier onderwijst Hij ook het volk op hun beurt hierop te vertrouwen. Hij geeft in de beproeving het voorbeeld van Zijn eigen volmaaktheid: 'Lang heb Ik de HEERE verwacht'. De volharding had daar zijn volmaakte werk.

Dit is een belangrijke les voor ons! Want het vlees kan lang wachten, maar nooit zolang totdat de HEERE tussenbeide komt – en nooit in volledige onderwerping. Het vertrouwen op de kracht en de trouw van de Heere betekent volmaakte gehoorzaamheid aan Zijn wil. Saul wachtte bijna zeven dagen, maar dat waarop zijn vlees vertrouwde, zijn leger, verminderde (1 Sam. 13:8). De Filistijnen kwamen eraan, en hij wachtte niet totdat God tussenbeide kwam door de dienst van Samuel. Als hij had gehoorzaamd en had gevoeld dat hij uit zichzelf niets kon doen en alleen moest wachten, had hij gezegd: 'Ik zal moeten wachten totdat God Samuel stuurt'. Maar zijn vlees steunde op zijn eigen wijsheid en hij vertrouwde op zijn kracht. Ondanks de godvruchtige schijn was alles verloren! Zijn situatie tekent de beproeving en de nederlaag van het vlees.

Toen Christus beproefd werd, wachtte Hij geduldig op God. Hij was volmaakt en rustte in de wil van God. Dat is het belangrijke onderwijs dat deze psalm bevat. Het belangrijkste van dit onderwijs is de volmaaktheid van Christus Zelf. Hij stelt Zichzelf hier ten voorbeeld: 'Lang heb Ik de HEERE verwacht' (vs. 2). Dat wil zeggen: Ik heb gewacht totdat de HEERE Zelf tussenbeide kwam. Hoewel Christus beproefd werd tot het uiterste, was er bij Hem geen eigen wil. Dat was Zijn volmaaktheid. Hij wenste in Zijn hart geen andere

redding dan die van God Zelf. Hij wist dat er geen andere verlossing was, dat Hij rechtvaardig was, dat Zijn wil volmaakt was en dat Hij gerechtigheid eiste op Zijn tijd. Die wil van God werd door Christus gekend. Hij onderwierp Zich volkomen daaraan en Zijn verlangen ging ernaar uit.

Omdat het hier gaat om een voorbeeld voor de heiligen, wordt de dood alleen genoemd als een ervaring die een beproeving kan zijn. De kuil van het verderf, het slijk van de modderpoel zijn beelden van nood, van angst en van gevaar. De hulpbron is het roepen tot de HEERE, en Christus is verhoord om Zijn godsvrucht. Hierin spreekt Hij persoonlijk, maar in vers 4 stelt Zijn verlossing Hem in staat tegen het overblijfsel te zeggen: ‘Hij legde Mij een nieuw lied in de mond, een lofzang voor onze God’. Dit lied kan zelfs de verlossing bezingen van het kwaad, dat over hen kwam als gevolg van hun zonden. Dan volgen de woorden: ‘Velen zullen het zien en vrezen, en op de HEERE vertrouwen’ – wat ook de deur voor gelovigen uit de volken opent.

God is tussenbeide gekomen om te redden van de gevolgen van het kwaad. De Beproofde zegt: ‘Hij zette Mijn voeten op een rots en maakte Mijn schreden vast’ (vs. 3). Hij staat boven het kwaad en al de gevolgen ervan. Deze trouwe genade, deze goddelijke redding betoond aan Hem Die was gedompeld in een zware beproeving, zou het rustpunt worden voor het geloof van andere getrouwen. En dit des te meer omdat Christus de beproeving had ondergaan als gevolg van de toestand van het volk voor God.

De trouw van God en Zijn verlossing wordt dan ook toegepast op de toestand van het overblijfsel. Hoewel het ook toepasbaar is op

iedere gelovige die wordt beproefd door de boosheid van anderen, en de macht van het kwaad die hij misschien zelf over zich heeft afgeroepen. ‘Welzalig de man die op de HEERE zijn vertrouwen stelt, en zich niet wendt tot wie hoogmoedig zijn’. Dat is je niet wenden tot de aanmatiging van de mens en tot het schijnbare succes van zijn boosheid: ‘(...) of afdwalen naar leugen’ (vs. 5). Dat zijn zij die God verlaten met bedrieglijke uitvluchten en de teleurstellingen van de ontrouw zoeken.

Dan begint Christus als Mens de wonderen te vertellen van Gods trouw ten opzichte van Zijn volk: ‘HEERE, mijn God, veel zijn Uw wonderen, die U hebt gedaan, en Uw gedachten, die U over ons hebt’ (vs. 6). Hij verenigt Zich nu met het volk van God.

Psalm 40:7 toont ons Hem Die in de eeuwigheid kon spreken met God, namelijk het Woord dat bij God was en Zelf God was, want Hij was in het begin bij God. Overeenkomstig wat over Hem geschreven stond in de boekrol, nam Hij de plaats van de gehoorzaamheid in die voor Hem was bereid: ‘U hebt Mij geopende oren gegeven, U hebt Mij een lichaam toebereid’ (Hebr. 10:5). In overeenstemming met de raadsbesluiten van God en uit liefde tot ons nam de Zoon vrijwillig en gewillig die plaats in. Toen Hij Mens werd en de gestalte van een Slaaf aannam, vond Hij Zijn vreugde in het doen van de wil van God. De wet van God was in Zijn binnenste. Zo zien we Hem, Die vrijwillig het lichaam aannam dat voor Hem was toebereid. Hij deed als de volmaakte Knecht Zijn arbeid in vrijwillige en blijmoedige gehoorzaamheid.

Vers 7 geeft de gedachten en raadsbesluiten van God weer. Vers 8 en 9 tonen ons Christus, Die Zichzelf vrijwillig aanbood om de wil van

God te doen en Zijn raadsbesluiten op aarde uit te voeren. Maar laten we niet vergeten dat Hij dit sprak bij Zijn komen in de wereld. Deze verzen zijn een openbaring van wat er gebeurde in de eeuwigheid (heerlijke gedachte), terwijl ze ons ook meedelen hoe Christus Mens is geworden. Hij sprak toen Hij Zijn plaats innam op aarde: 'Ik vind er vreugde in, Mijn God, om Uw welbehagen te doen; Uw wet draag Ik diep in Mijn binnenste'. Dat was Zijn volmaaktheid als Mens.

De verzen 10 en 11 spreken van de volmaaktheid van Zijn dienst. Hij heeft de gerechtigheid verkondigd voor heel het volk, de grote gemeente van Israël. Hij heeft daarvan niets achtergehouden of verborgen in Zijn hart. Wat een les voor eenieder van ons! Hij heeft de gerechtigheid verkondigd van God, van de wegen van God, Zijn natuur, Zijn oordeel over het kwaad, Zijn trouw en Zijn heil, Zijn goedertierenheid en Zijn waarheid – alles wat er bij de HEERE te vinden was voor Israël. Hij heeft de gerechtigheid verkondigd, en dat op een volmaakte wijze. Hij heeft verkondigd wat de HEERE voor Israël betekende in de volmaaktheid van Zijn karakter. Dat alles heeft Hij vrijwillig gedaan, tot eer van God en tot zegen voor het volk.

Maar door deze dienst kwam Hij in een nieuwe positie te verkeren (vs. 12-18). Zijn toewijding bezorgde Hem de haat van het volk en de tegenstand van iedereen die Zijn ongeluk zocht. Het grote thema van deze psalm en de noodzaak van de verlossing, doet de vraag rijzen naar wat in Gods oog de toestand was van hen die verlossing nodig hadden. Hoewel de psalm niet spreekt over de verzoening, zien we hier dat het oordeel van God over de zonde van Israël drukte op de ziel van Christus, zoals het later zal drukken op het overblijfsel.

Want dit overblijfsel, dat bij de zonde van Israël betrokken is doordat het deel uitmaakt van het volk, zal de gevolgen voelen van de overtredingen van het geheel. Zo zal het overblijfsel het gewicht voelen van de overtredingen, niet onder het oordeel hierover (want dat heeft Christus voor hen gedragen in de verzoening). De beproevingen en de nood zullen ze ondergaan als uitdrukking van het misnoegen van God. Maar te midden van dit alles zal het ware geloof op Zijn goedertierenheid en waarheid wachten. Deze dingen waren hun verkondigd, terwijl de gerechtigheid getuigde tegen het kwaad. Het zal hen beangstigen. Maar door die angst nemen ze dezelfde plaats in als de broers van Jozef, toen die voor hem kwamen te staan.

Psalm 41

Welzalig is hij die verstandig omgaat met een ellendige

Psalm 40 spreekt over de Heere Jezus. Hij nam de plaats van gehoorzaamheid in hier op aarde, in het lichaam dat Hem werd toebereid (Ps. 40:7; Hebr. 10:5). Hij kwam in vernedering op aarde en werd arm, ellendig en gering, geduldig wachtend op Zijn God.

Psalm 41 spreekt over de zegen voor hen die de plaats en de positie van de Geringe konden onderscheiden, die verstandig omgingen met de Ellendige (Ps. 41:2). De Heere Jezus kwam in vernedering voor allen, en Hij heeft dat beter begrepen dan iemand anders. Wij weten

uit de zaligsprekingen van Mattheüs dat Hij de discipelen gelukkig prijst, die door genade evenals Hij ‘arm van geest’ waren (Matt. 5:3).

In werkelijkheid beschrijven deze zaligsprekingen bijna allemaal de eigenschappen van Christus. Dit zijn de karaktertrekken waaraan zegen verbonden is: arm van geest te zijn, zachtmoedig, rein van hart. Zijn dat niet de eigenschappen van Christus Zelf, Die ons vrede bracht? In Lukas richt Hij Zich rechtstreeks tot Zijn discipelen en zegt Hij tegen hen: ‘Gelukkig u, armen, want van u is het koninkrijk van God’ (Luk. 6:20). Maar Hij deelt in hun beproevingen en in hun plaats hier op aarde; en wanneer Hij Zijn eigen schapen heeft uitgeleid, gaat Hij voor hen uit.

Psalm 41, zelfs al maakt hij de indruk een algemeen karakter te hebben, heeft zijn bijzondere vervulling in Christus gevonden, zoals vers 10 bewijst en het citaat hiervan in de vier evangeliën. In deze psalm spreekt Hij over Zichzelf; en het is de vereenzelviging van de Heere Jezus met het gelovige overblijfsel van Zijn volk, die hieraan en aan andere psalmen zo’n grote waarde geeft. ‘Deze ellendige riep’, lezen we in psalm 34:7, en hier in psalm 41:2 vinden we een ander gezichtspunt: ‘Welzalig is hij die verstandig omgaat met een ellendige’.

Aan de andere kant vinden wij het vaste vertrouwen dat de Heere de geringe en ellendige zal bewaren in zijn oprechtheid en hem voor Zijn aangezicht zal plaatsen, voor eeuwig (vs. 13). Als de beproefde op de Heere wacht, nederig en onderworpen in het lijden, dan is hij tevreden met zijn plaats en heeft hij de juiste geestelijke beoordeling van de dingen die hem overkomen. De geringe, de ellendige die door

de boosheid van de wereld wordt achtervolgd, ziet op naar de Heere
en wacht in reinheid van hart op Zijn barmhartigheid.

Psalm	Bron	Herzien	Datum
1 - 17	STEM Publishing; Practical Reflections on the Psalms; Book 1a	jps	19-08-23
18	Réflexions pratiques sur les Psaumes	hb	28-07-23
19-20	Réflexions pratiques sur les Psaumes	hb	28-07-23
21	Réflexions pratiques sur les Psaumes	hb	28-07-23
22	Réflexions pratiques sur les Psaumes	hb	03-08-23
23	Réflexions pratiques sur les Psaumes	hb	04-08-23
24	Réflexions pratiques sur les Psaumes	hb	04-08-23
25	Réflexions pratiques sur les Psaumes	hb	05-08-23
26	Réflexions pratiques sur les Psaumes	hb	05-08-23
27	Réflexions pratiques sur les Psaumes	hb	08-08-23
28	Réflexions pratiques sur les Psaumes	hb	08-08-23
29	Réflexions pratiques sur les Psaumes	hb	08-08-23
30-38	STEM Publishing; Practical Reflections on the Psalms; Book 1b	jps	19-08-23
39	Réflexions pratiques sur les Psaumes	hb	15-08-23
40	Réflexions pratiques sur les Psaumes	hb	15-08-23
41	Réflexions pratiques sur les Psaumes	hb	15-08-23

Hieronder de links naar de Engelse bronnen

[Practical Reflections on the Psalms](#)

[Book 1a Psalms 1-21](#)

[Book 1b Psalms 22-41](#)

[Book 2 Psalms 42-72](#)

[Book 3 Psalms 73-89](#)

[Book 4 Psalms 90-106](#)

[Book 5 Psalms 107-150](#)

